

Generationsskifte i et unoteret kapitalelskab

*En undersøgelse af lovforslaget vedrørende retskravet på
skematisk værdiansættelse, nedsættelse bo- og gaveafgift
samt mulighed for succession i ejendomsselskaber*

AALBORG UNIVERSITET

Aalborg Universitet – AAU
Kandidatafhandling
Cand. merc. aud.
Efterår 2024
Afleveringsdato: 3. januar 2025

Lasse Tue Knudsen (20211875)
Jakob Skovgaard Larsen (20211837)

Vejleder: Henrik Kjellerup Bro

Anslag: 194 993
Sider: 81

Abstract

The purpose of this thesis is to investigate and explain the repercussions for Danish owner-managed businesses of a new Danish draft bill on company succession. The topic is especially relevant because the new bill includes considerable amendments of existing laws.

Methodologically, the thesis starts from the new bill. Existing laws are included and analyzed to address differences. Rulings and written contributions are used to support the argumentation and interpret the effect of the new laws.

Succession can take place in many ways. To give the best possible answers to the research question, the thesis uses a fictive case study of a company undergoing succession under both existing and new rules. Here, we determine that the most beneficial restructuring schemes are the exchange of shares and division, both possible with and without advance permission.

The handover is a central aspect of succession. The purpose is to extend taxes in order to create the most favorable conditions for the handover. The draft bill by the Danish Ministry of Taxation contains, among other things, a relaxation that makes it possible for children to succeed in capital companies ('money tank companies') that own real estate. The draft bill also introduces a legal right to the use of a schematic valuation method, making it easier to guarantee the company valuation, as the current laws make it difficult to assess the correct value from the beginning. As for financing, the bill proposes lowering the tax on gifts from 15% to 10%. This requires, however, that the tax is paid in cash.

We consider it unlikely that the cash settlement of the gift tax will be widely used, since immediate cash flow is required. For that reason, succession is often financed using demand loans, promissory notes, or a combination of methods. Like choosing the succession model and final structure, choosing the optimal financing solution may be complex and dependent on multiple factors.

The new laws are expected to make succession more attractive for companies with active rental properties, where the benefits of succession will be accessible in the future.

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
Indholdsfortegnelse	2
Forkortelser og begreber	6
1 Indledning.....	7
1.1 Baggrund for valg af emne	8
1.2 Problemformulering.....	8
1.3 Afgrænsning.....	9
1.4 Metodevalg	10
1.4.1 Målgruppe.....	12
1.4.2 Dataindsamling	12
1.4.3 Kildekritik	13
1.5 Afhandlingsstruktur	14
2 Værdiansættelse	16
2.1 Retskrav på skematisk værdiansættelse.....	18
2.1.1 Værdiansættelse af aktier og anparter	19
2.1.1.1 Fast ejendom	20
2.1.1.2 Unoterede kapitalandele, tilknyttede eller associerede selskaber	21
2.1.1.3 Bogført værdi af immaterielle aktiver	21
2.1.1.4 Udskudt skat	22
2.1.1.5 Andre reguleringer.....	22
2.2.1 Opgørelse af goodwill (merindtjening)	23
2.2.1.1 Korrigeret regnskabsmæssigt resultat	24
2.2.1.2 Vægtet gennemsnit af de regulerede resultater.....	25
2.2.1.3 Tillæg for udviklingstendens.....	25
2.2.1.4 Forrentning af virksomhedens aktiver.....	26
2.2.1.5 Kapitalisering	27
2.3 Delkonklusion værdiansættelse.....	28
3 Omstruktureringsmuligheder	29
3.1 Skattefri aktieombytning.....	29

3.1.1 Betingelser for skattefri aktieombytning.....	29
3.1.1.1 Aktieombytning med tilladelse	32
3.1.1.2 Aktieombytning uden tilladelse	33
3.2 Delkonklusion skattefri aktieombytning.....	34
3.3 Skattefri spaltning	35
3.3.1 Skattefri spaltning generelt	35
3.3.2 Skattefri ophørsspaltning	37
3.3.3 Skattefri grenspaltning.....	37
3.3.4 Spaltning med tilladelse.....	38
3.3.5 Spaltning uden tilladelse.....	38
3.4 Delkonklusion skattefri spaltning.....	39
4 Succession	39
4.1 Salg af aktier uden succession.....	39
4.2 Succession	39
4.2.1 Hvem kan anvende reglerne om succession?	40
4.2.2 Betingelser for anvendelse af succession	41
4.3 Passiv kapitalanbringelse ('pengetanksreglen')	41
4.3.1 Lempelse af pengetanksreglen.....	42
4.4 Delkonklusion succession.....	46
5 Finansiering	48
5.1 Finansiering af generationsskifte	48
5.1.1 Finansiering ved gave	48
5.1.1.1 Reduceret handelsværdi eller passivpost.....	50
5.1.2 Nedsat bo- og gaveafgift	52
5.2 Anfordringslån.....	55
5.3 'Gældsbrevsmodellen'	57
6 Generationsskifte af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS – et eksempel i praksis	60
6.1 Introduktion til casevirksomhed.....	60
6.2 Generationsskifte nuværende regler.....	62
6.2.1 Værdiansættelse nuværende regler	62

6.2.2.1 Delkonklusion værdiansættelse nuværende regler	64
6.3.1 Aktieombytning og spaltning nuværende regler	64
6.3.1.1 Skattefri aktieombytning – uden tilladelse	64
6.3.1.2 Grenspaltning med tilladelse	66
6.3.1.3 Delkonklusion aktieombytning og grenspaltning nuværende regler.....	68
6.3.1.4 Ophørsspaltning af JN Holding ApS.....	68
6.3.1.5 Delkonklusion ophørsspaltning nuværende regler	71
6.4.1 Finansiering nuværende regler	71
6.4.1.1 Løsningsforslag 1:	71
6.4.1.2 Løsningsforslag 2	73
6.4.1.3 Løsningsforslag 3:	74
6.4.1.4 Delkonklusion finansiering nuværende regler	76
6.5.1 Konklusion generationsskifte nuværende regler	77
6.6 Generationsskifte nye regler	79
6.6.1 Værdiansættelse nye regler:	79
6.6.1.1 Delkonklusion værdiansættelse nye regler	81
6.7.1 Aktieombytning og spaltning nye regler	82
6.7.1.1 Skattefri aktieombytning – uden tilladelse	82
6.7.1.2 Grenspaltning med tilladelse	83
6.7.1.3 Praktisk gennemførelse af grenspaltningen	84
6.7.1.4 Delkonklusion aktieombytning og grenspaltning	85
6.7.1.5 Ophørsspaltning af JN Holding ApS.....	86
6.7.1.6 Delkonklusion ophørsspaltning	87
6.8.1 Finansiering nye regler:	88
6.8.1.1 Løsningsforslag 1	88
6.8.1.2 Løsningsforslag 2	90
6.8.1.3 Delkonklusion finansiering nye regler	92
6.9.1 Konklusion generationsskifte nye regler	92
7 Sammenligning	94
7.1 Sammenligning værdiansættelse af nuværende og nye regler	94

7.2 Sammenligning omstruktureringsmuligheder nuværende og nye regler.....	96
7.3 Sammenligning finansiering nuværende og nye regler.....	96
8 Konklusion	97
9 Perspektivering	100
10 Figuroversigt	101
11 Litteraturliste	103
12 Bilag.....	110

Forkortelser og begreber

BAL	Boafgiftsloven
VSL	Virksomhedsskatteloven
ABL	Aktieavancebeskatningsloven
PSL	Personskatteloven
KSL	Kildeskatteloven
LL	Ligningsloven
SLL	Selskabsloven
FUL	Fusionsskatteloven
SL	Statsskatteloven
SEL	Selskabsskatteloven
SKL	Skattekontrollloven
ApS	Anpartsselskaber
Nuværende regler	Gældende generationsskifteregler
Nye regler	Forventede nye generationsskifteregler jf. lovforslag

1 Indledning

Som selskabsejer er der mange aspekter, man skal forholde sig til i selskabets levetid. Én af de mest centrale er, hvad der skal ske med selskabet, når man en dag bliver for gammel eller mister interessen for at drive det videre. En af de muligheder, mange selskabsejere overvejer, er at foretage et generationsskifte. Betydningen af generationsskifte skal ikke undervurderes, men det vurderes snarere til at have en stor betydning for det danske erhvervsliv.¹ Et generationsskifte skal være med til at sikre selskabets overlevelse, både økonomisk, men også ved at bevare dets værdier og kultur. I Danmark består erhvervslivet af omkring 417.000 aktive virksomheder fordelt på enkeltmands-, aktie-, anpartsselskaber o.l.² 51 % af disse er anpartsselskaber,³ og det er dem, vi beskæftiger os med i denne afhandling. Anpartsselskaber er typisk kendetegnet ved, at de enten er ejerledede eller familieejede. I Danmark er otte ud af ti selskaber kendetegnede ved at være enten ejerledede eller familieejede.⁴

Et generationsskifte er ikke en enkel proces, og den kan være forbundet med mange udfordringer. Udfordringerne kan være af meget forskellig karakter og kan f.eks. være skattemæssige eller familiære. Tidligere har generationsskifter været kendetegnet ved høje skatter og knap så megen gennemsigtighed. For at lette processen for generationsskifter har regeringen i deres udspil "Et stærkere erhvervsliv"⁵ fremlagt deres planer for at forstærke det danske erhvervsliv. I dette udspil fremgår det bl.a., hvordan de ønsker at gøre det lettere for danske familieejede selskaber at blive overdraget til næste generation.⁶ Udspillet nævner også, at regeringen ønsker, at der indføres mulighed for skematisk værdiansættelse, en nedsættelse af bo- og gaveafgiften fra 15 % til 10 % samt mulighed for skattemæssig succession af ejendomsselskaber.⁷

¹ Venstre (2024). *Venstre sikrer, at næste kan overtage familieejede virksomheder*. Venstre.dk

² Honoré, S. M., Poulin, P. D., & Danmarks Statistik. (2024). *Statistisk Tiårsoversigt 2024*. .Danmarks Statistik. Side 77

³ Honoré, S. M., Poulin, P. D., & Danmarks Statistik. (2024). *Statistisk Tiårsoversigt 2024*. .Danmarks Statistik. Side 77

⁴ Fernstrøm, Andreas (2023), *Ejerledede og familieejede virksomheder holder gang i lokalsamfundet*, DI analyse. Side 1.

⁵ Regeringen (2024), *Et stærkere erhvervsliv*

⁶ Regeringen (2024), *Et stærkere erhvervsliv*. Side 4, afsnit 2

⁷ Regeringen (2024), *Et stærkere erhvervsliv*. Side 4, afsnit 5

1.1 Baggrund for valg af emne

Vi arbejder begge som revisorer i et mellemstort dansk revisionsselskab. Til dagligt rådgiver vi både mindre og mellemstore kunder. Disse selskaber er typisk familieejede på den ene eller anden måde. Det er vores vurdering, at mange af disse kunder på et tidspunkt skal gå et generationsskifte i møde. Det har altid interesseret os at være kundens nærmeste sparringspartner, og vi har i kraft af vores mere end syv års erfaring som revisorer fået mere ansvar og beskæftiget os med mange typer af kundesager. Denne erfaring har motiveret os til at undersøge emnet endnu nærmere og forstå de praktiske konsekvenser af de nye regler for danske familieejede selskaber. Vi ønsker derfor at forstå, præcis hvilke faktorer der er med til at skabe et succesfuldt generationsskifte, herunder hvordan de nye regler kommer til at påvirke processen for generationsskifter for danske familieejede selskaber.

1.2 Problemformulering

Med udgangspunkt i den foregående indledning og problemstilling har vi udarbejdet følgende problemformulering som grundlag for afhandlingen:

Hvilken effekt forventes det nye lovforslag vedrørende retskravet på skematisk værdiansættelse, bo- og gaveafgift samt lempelse af pengetanksreglen at have på generationsskifter af unoterede kapital selskaber fra forældre til børn?

Med udgangspunkt i problemformuleringen har vi identificeret følgende undersøgelsesspørgsmål til besvarelse af problemformuleringen:

1. Hvordan kan et unoteret selskab værdiansættes?
2. Hvordan kan selskabsstrukturen bedst tilpasses lempelsen af pengetanksreglen forud for et generationsskifte?
3. Hvordan kan et generationsskifte finansieres?
4. Hvordan kan den praktiske håndtering af et generationsskifte se ud?

1.3 Afgrænsning

Vi har foretaget flere afgrænsende beslutninger i forbindelse med denne afhandling. Dette skyldes begrænsninger for, hvor lang afhandlingen kan være. Desuden har vi foretaget en række afgrænsninger for at gøre analysen så skarp som muligt med henblik på at besvare af problemformuleringen. I afhandlingen afgrænses der således fra de følgende områder.

Afhandlingen er afgrænset fra personlige virksomheder og skattefrie virksomhedsomdannelser, da casevirksomheden og problemstillingen omhandler generationsskifte i selskabsform. Herudover fokuseres der kun på dansk lovgivning.

Afhandlingen omhandler overdragelse til interesseforbundne parter, hvorfor overdragelse til medarbejdere og overdragelse til tredjemænd kun nævnes i et begrænset omfang. Fordi det kun i få tilfælde giver mening at lave en skattepligtig overdragelse til interesseforbundne parter, ligger fokus på skattefrie omstrukturingsmodeller.

Vi lægger kun i meget begrænset omfang vægt på de "bløde værdier" ved et generationsskifte. De bløde værdier kan f.eks. handle om, hvorvidt selskabet er egnet til generationsskifte, om selskabskulturen bevares, familierelationer, kundeloyalitet og en lang række øvrige punkter. Vores vurdering er, at de bløde værdier skal overvejes ved ethvert generationsskifte.

Der afgrænses fra en række omstrukturingsmodeller, både af hensyn til afhandlingens omfang, men også med hensyn til casevirksomheden. Formålet med afhandlingen er ikke at belyse alle omstrukturingsmodeller, blot dem, som er vurderet relevante for casevirksomheden. Der afgrænses derfor fra omstrukturingsmodeller som fusion, tilførsel af aktiver og salg til et udstedende selskab.

Af samme hensyn som tidligere nævnt gennemgås alle finansieringsmuligheder i forbindelse med generationsskifte heller ikke. Der afgrænses derfor fra finansieringsmuligheder som A/B-modellen, selvfinansiering og løbende ydelser. Listen er ikke udtømmende. Afhandlingen fokuserer på de finansieringsmuligheder, som vi anser for mest relevante i forhold til casevirksomheden.

Afhandlingens primære fokus er generationsskifte i levende live, hvorfor emner som arv, testamenter og overdragelse ved død kun nævnes i begrænset omfang.

Afhandlingen nævner flere steder både de nuværende og de nye regler. I den forbindelse er det vigtigt at påpege, at det ud fra et datomæssigt perspektiv forudsætter, at de nuværende generationsskifteregler kan anvendes, uanset at de nye regler er trådt i kraft. Dette har til formål at belyse sammenligningen mellem de nuværende og nye regler.

I den forbindelse skal det også nævnes at vi til brug for casevirksomheden kun har beregnet én værdiansættelse under de nuværende regler og én værdiansættelse under de nye regler. I praksis skulle der beregnes flere værdiansættelser, hvis generationsskiftet løber over flere år. Det er vores vurdering, at beregningen af værdiansættelsen ikke ændrer forståelsen af generationsskiftet. Til beregningen af værdiansættelser tager vi kun udgangspunkt i de vejledende cirkulærer og retskravet på den skematiske værdiansættelse. Andre værdiansættelsesmetoder, f.eks. DCF-modellen, gennemgås ikke.

Ovenstående afgrænsning er ikke udtømmende, og i afhandlingen kan der være foretaget direkte afgrænsninger til brug for det enkelte afsnit.

1.4 Metodevalg

Dette afsnit har til formål at præsentere vores videnskabsteoretiske ståsted i forbindelse med afhandlingen, herunder hvilke metodiske overvejelser der danner grundlag for vores dataindsamling og analyse.

Afhandlingen benytter den juridiske metode, som suppleres af en komparativ analyse. Afhandlingens videnskabsteoretiske ståsted er således primært den retsdogmatiske metode i kombination med den retspolitiske metode. Den retsdogmatiske metode har til formål at beskrive og fortolke gældende ret.⁸ Ved gældende ret forstås en kombination af lovgivning, domme og afgørelser på området. Den retspolitiske metode bygger på ”en overvejelse af, hvordan retsstillingen på et retsområde BØR være, og dermed forslag til lovgiver om, hvorvidt en lov eller regel bør ændres, eller hvordan en lov bør udformes”.⁹ Med det menes, at vi i afhandlingen søger at analysere og vurdere Skattestyrelsens lovforslag, både med hensyn til formålet, men også konsekvenserne af de forventede nye regler på generationsskifteområdet. Den komparative analyse har til formål at sammenholde de

⁸ Tvarnø, C. D., & Nielsen, R. (2017). *Retskilder og retsteorier* (5th ed.). Jurist- og økonomiforbundets Forlag. Side 29

⁹ Tvarnø, C. D., & Nielsen, R. (2017). *Retskilder og retsteorier* (5th ed.). Jurist- og økonomiforbundets Forlag. Side 445+446

nuværende regler med de forventede nye regler, herunder at analysere og vurdere, hvilken effekt de forventede nye regler forventes at have ved et generationsskifte.

Begrebet retskilde er udgangspunktet for, hvordan gældende ret fastlægges.¹⁰ Dansk lovgivning tager i den forbindelse udgangspunkt i et reguleringshierarki, *lex superior*-princippet,¹¹ som betyder, at Grundloven har forrang for alle andre love. Herefter følger almindelige love, bekendtgørelser, og nederst i hierarkiet er vejledende cirkulærer.¹² På samme måde har en dom afgjort i Højesteret forrang for en dom afgjort i Landsskatteretten.

For at kunne analysere gældende ret er ordlydsfortolkningen et væsentligt begreb, som skal gøre det muligt at fortolke og forstå det enkelte retsområde.¹³ Ved ordlydsfortolkning skelnes der mellem den objektive og den subjektive fortolkning.¹⁴ Ved den objektive fortolkning lægges der direkte vægt på lovforslagets ordvalg, mens den subjektive fortolkning primært opstår, når der er uklarhed enten om lovgivers ordvalg eller lovforslagets intention.¹⁵ Afhandlingen inddrager Skattestyrelsens lovforslag¹⁶ til ændring af generationsskiftereglerne, og for at opnå den bedst mulige fortolkning af lovforslaget, behandler vi også de steder, hvor der opstår tvivl om den praktiske håndtering, og hvor det har været nødvendigt at inddrage og analysere lovforslaget, herunder hvilken effekt det forventes at have ved implementeringen i lovgivningen. Der er steder, hvor den subjektive fortolkning skal lægges til grund for forståelsen, og her har vi blandt andet søgt inddragelse af høringsdeltagere til lovforslaget for at understøtte vores fortolkning. Analysen af lovforslaget suppleres ligeledes med en række domme og afgørelser til brug for fastlæggelse af den gældende ret, da disse kan afgøre, hvordan retsreglerne finder anvendelse i praksis.

På baggrund af de førnævnte lovændringer på generationsskifteområdet søger vi afslutningsvis med udgangspunkt i en casevirksomhed at analysere og vurdere, hvilke økonomiske konsekvenser ændringerne vil have i praksis.

¹⁰ Larsen, A., & Rasmussen, R. Y. (2022). *Juridisk metode for revisorer (1st ed.)*. Djøf Forlag. Side 49

¹¹ Hvis to retsregler er modstridende – så er det altid den retsregel med højere rang der går forud for den lavere retsregel

¹² Tvarnø, C. D., & Nielsen, R. (2017). *Retskilder og retsteorier (5th ed.)*. Jurist- og økonomiforbundets Forlag. Side 33

¹³ Erik Werlauff og Lone L. Hansen, Den Juridiske metode, en introduktion 3. udgave – side 175

¹⁴ Tvarnø, C. D., & Nielsen, R. (2017). *Retskilder og retsteorier (5th ed.)*. Jurist- og økonomiforbundets Forlag. Side 203

¹⁵ Olsen, P. H. (2024) *Lærebog i Juridisk metode (1th ed)*. Djøf Forlag. Side 125

¹⁶ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995.

1.4.1 Målgruppe

Afhandlingen er tænkt som en rådgivningsopgave med hensyn til forståelsen af de nye generations-skifteregler. Målgruppen omfatter f.eks. andre cand.merc.aud.-studerende, revisorer og advokater, som til daglig arbejder som rådgivere og står foran at skulle hjælpe et selskab med et generations-skifte. I anden række henvender den sig til virksomhedsejere, som potentielt står over for et generationsskifte og ønsker at vide mere om processen og overvejelserne i den forbindelse. Det forudsætter imidlertid, at man har et grundlæggende kendskab til afhandlingens hovedområde, Skatte-lovgivningen, hvis man som læser skal have det fulde udbytte af afhandlingen.

1.4.2 Dataindsamling

Overvejelserne om valg af dataindsamlingsteknikker styres primært af afhandlingens problemformulering, undersøgelsesdesign og overvejelser om, hvordan de indsamlede data skal analyseres og fortolkes.¹⁷ Vi gør primært brug af primære kvalitative data i form af lovgivning, domme og afgørelser samt sekundære kvalitative data i form af lærebøger, høringssvar fra høringsdeltagere, artikler og den juridiske vejledning udstukket af Skattestyrelsen. Særligt empiri vedrørende nuværende lovgivning, domme og afgørelser har til formål at sikre en høj grad af reliabilitet¹⁸ og validitet¹⁹ for vores analyse og casestudie.

Vi har til analysen gjort brug af alle offentligt tilgængelige høringsbreve fra høringsdeltagerne. Høringsbrevene er primært anvendt for at analysere og vurdere forskellige interessenters synspunkter om lovforslaget, herunder hvilke modspil og generelle holdninger de har til Skattestyrelsens lovforslag. Vi ville gerne have inddraget særligt Erhvervsstyrelsens høringssvar i forhold til deres syn på retskravet på den skematiske værdiansættelse, herunder hvad de anser deres rolle for at være med henblik på, at regnskaberne skal være retvisende. Erhvervsstyrelsen er dog ikke vendt retur på vores henvendelse.

Vi har uden held forsøgt at skabe kontakt til Skattestyrelsen for at høre deres holdning til høringsdeltagernes kritiske overvejelser angående lovforslaget. Skattestyrelsen har telefonisk oplyst os, at de ikke ønsker at medvirke i et interview, før der foreligger en offentlig udmelding fra dem. Et

¹⁷ Andersen, I. (2014). *Den skinbarlige virkelighed* (5th ed.). Samfundslitteratur. Side 135

¹⁸ Pålidelighed jf. Thurén, T. (2008). *Videnskabsteori for begyndere* (2nd ed.). Rosinante.

¹⁹ Gyldighed jf. Thurén, T. (2008). *Videnskabsteori for begyndere* (2nd ed.). Rosinante. Side 30

interview med Skattestyrelsen kunne have givet et interessant modspil til høringsdeltagernes bemærkninger til lovforslaget.

1.4.3 Kildekritik

Vi anvender forskellige typer af kilder i afhandlingen. Det følgende skitserer kort, hvordan vi forholder os til de anvendte kilder.

Lovgivning, domme og afgørelser anses som primære kilder til brug for analyse og vurdering. Lovgivningen vurderes som tidligere nævnt at have en høj grad af validitet og reliabilitet.

De juridiske vejledninger fra Skattestyrelsen danner udgangspunkt for supplementet til lovgivningen. De vurderes at have lav grad af subjektivitet og derfor at være pålidelige kilder.

Anvendte lærebøger vurderes ligeledes at være troværdige kilder til formidling af emnet. Lærebøger er oftest skrevet af eksperter inden for et fagområde og bliver kvalitetssikret inden udgivelse.

Høringsbrevene vurderes grundlæggende at have en høj grad af subjektivitet, fordi de enkelte deltagere repræsenterer hver deres interessant. Hver interessant har forskellige interesser og bekymringer vedrørende lovforslaget. Det er vores vurdering, at høringssvarene positivt kan belyse, hvordan de enkelte interessenter bliver påvirket af lovforslaget, men det kan også betyde, at afsenderen ikke er objektiv i sin vurdering af lovforslaget. Det er derfor centralt at inddrage flere forskellige interessenter synspunkter om lovforslaget.

Vi er bekendte med, at Skattestyrelsens lovforslag til "nedsættelse af bo- og gaveafgiften, indførelse af et retskrav på en skematisk værdiansættelse og bedre mulighed for succession ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder"²⁰ for nuværende kun er sendt i høring, og at lovforslaget ikke er endeligt vedtaget. Vi forventer dog, at det endelige lovforslag vil lægge sig tæt op ad det nuværende lovforslag. Det skal i den forbindelse præciseres, at der kan forekomme mindre justeringer eller bemærkninger til lovforslaget, når Skattestyrelsen vender retur på høringsspørgsmålene og fremsender endeligt lovforslag til godkendelse.

Øvrige kilder ud over de ovenstående omfatter artikler og publikationer, der som udgangspunkt kan udvise en højere grad af subjektivitet. Afsendere kan f.eks. være revisionshuse (Beierholm, BDO,

²⁰ Skatteministeriet (2024). Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love. J.nr. 2024 -995

PWC), som i forbindelse med en artikel kan have til formål at pleje egne interesser. Vi har i forbindelse med afhandlingen været opmærksomme på afsenderen samt den data, vi har anvendt.

Litteratursøgningen strækker sig til og med d. 15. december 2024. Eventuelle lovændringer, domme mv. efter denne dato, vil ikke blive behandlet i afhandlingen.

1.5 Afhandlingsstruktur

Afhandlingen består indledningsvis af vores abstract, som er en kort engelsk beskrivelse af vores problemstilling, problemformulering og konklusion. Vores abstract skal i den forbindelse ses som et kort resume af vores afhandling.

I forlængelse af vores abstract følger et indledende kapitel, hvoraf vores motivation og perspektiv i forhold til emnevalget fremgår. Afsnittet introducerer ligeledes vores problemstilling, hvoraf problemformuleringen udledes. Heri fremgår også vores undersøgelsesspørgsmål til besvarelse af vores problemformulering. Herefter følger et afsnit, hvor vi beskriver, hvilke områder vi afgrænser afhandlingen fra, med det formål at besvare vores problemformulering så præcist som muligt.

I dette afsnit beskrives det for læseren, hvordan afhandlingen gribes an, herunder hvilken metode vi har anvendt til undersøgelsen, samt hvordan data er indsamlet. Af afsnittet fremgår det også, hvordan vi kritisk forholder os til de anvendte kilder.

Herefter følger en række kombineret teoretiske og analytiske kapitler. Afsnittene tager udgangspunkt i en teoretisk gennemgang af området, primært med udgangspunkt i lovgivningen, hvorefter de nye lovforslag analyseres. Disse afsnit danner udgangspunkt for den efterfølgende praktiske gennemgang af vores casevirksomhed, hvor en sammenligning af de nuværende regler og nye regler afprøves i praksis. I den praktiske gennemgang skitserer vi en række mulige løsninger på, hvordan generationsskiftet optimeres i forhold til ønskerne.

Afslutningsvis præsenterer vi afhandlingens endelige konklusion, hvorefter der følger et perspektiverende afsnit.

Nedenfor skitseres en oversigt over afhandlingen:

Figur 1, afhandlingsstruktur. Kilde: egen tilvirkning

2 Værdiansættelse

I nærværende afsnit vil vi gennemgå, hvordan et unoteret selskab kan værdiansættes. Vi tager udgangspunkt i de nye regler vedrørende retskrav på skematisk værdiansættelse og inddrager også de nuværende regler.

Når et selskab enten helt eller delvist skal sælges eller overdrages, er det skattemæssige udgangspunkt altid, at selskabets aktiver skal fastsættes til handelsværdien.²¹ Når overdragelsen sker mellem uafhængige parter, vil værdiansættelsen normalt ikke udgøre et problem i relation til skattemyndighederne. Parternes modstridende interesser betyder, at den pris, som aftales mellem de uafhængige parter, oftest vil være lig med handelsværdien.²²

Når et generationsskifte finder sted mellem interesseforbundne parter, vil værdiansættelsen oftest være påvirket af deres fælles interesser og af ønsket om en lavest mulig værdiansættelse for at minimere skatteforpligtelsen ved generationsskiftet. Det er derfor oftest sager mellem interesseforbundne parter, som påkalder sig Skattemyndighedernes opmærksomhed.²³

Af BAL § 12 og § 27 fremgår det, at en virksomheds værdi skal fastsættes til handelsværdien.²⁴ Det kan i mange tilfælde være svært at værdiansætte et unoteret selskab, som aldrig tidligere har været handlet. I hovedparten af tilfældene foreligger der ikke en "objektiv konstaterbar handelsværdi",²⁵ og værdiansættelsen skal derfor baseres på et skøn.

Til udøvelsen af skønnet har man hidtil kunne anvende Skattestyrelsens vejledende styresignaler, TSS-cirkulære 2000-09²⁶ og TSS-cirkulære 2000-10.²⁷ Det særlige ved disse cirkulærer er, at begge indeholder vejledende retningslinjer for opgørelsen af en virksomheds handelsværdi, herunder værdien af goodwill. Aktie- og goodwillcirkulæerne har til formål at opgøre virksomhedens værdi på baggrund af den regnskabsmæssige egenkapital (med visse korrektioner) og med tillæg af en

²¹Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering* (3rd ed.). Karnov Group Denmark. Side 239 afsnit 1

²²Pedersen, K. (2017). *Generationsskifte og strukturering - en håndbog for ejerledere*. Karnov Group Denmark. Side 75

²³Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag* (7th ed.). Djøf Forlag. Side 125 side 25

²⁴BAL § 12 + § 27

²⁵Værdiansættelse ved bo- og gaveafgiftsberegning ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder, der opfylder betingelserne for at kunne overdrages med succession

²⁶Skattestyrelsen (2024-2), C.J.3.3 Aktie-og goodwillcirkulæerne.

²⁷Skattestyrelsen (2024-2), C.J.3.3 Aktie-og goodwillcirkulæerne.

skematisk beregnet goodwill for virksomheden.²⁸ Som virksomhedsejer har man ikke retskrav på anvendelse af disse vejledende cirkulærer, og de kan kun anvendes, hvis resultatet er retvisende for virksomhedens handelsværdi.

Regeringen har pr. 1. juli 2024 som led i deres erhvervsudspil, "Et stærkere erhvervsliv", fremsendt en række lovforslag, som skal gøre det mere attraktivt at foretage generationsskifte i Danmark. Disse forslag medfører blandt andet en række ændrede krav til værdiansættelse af virksomheder i forbindelse med generationsskifte. Det forventes, at ændringerne på værdiansættelsesområdet vil træde i kraft d. 1. oktober 2024.²⁹

Baggrunden for ændringerne skal blandt andet findes i det arbejde, som en nedsat 'ekspertgruppe' har foretaget vedrørende værdiansættelse af generationsskifter. Deres rapport blev publiceret d. 17. november 2021. Konkret fremgår det af rapporten, at Skattestyrelsen i mange tilfælde kan have undervurderet virksomhedernes faktiske handelsværdi, når vurderingerne tager udgangspunkt i aktie- og goodwillcirkulærerne. I perioden 1. juli 2018 – 5. september 2019 har Skattestyrelsen truffet afgørelse om 670 generationsskiftesager, og af disse har Skattestyrelsen foretaget ændringer til værdiansættelsen i 8 %, svarende til 54 af sagerne.³⁰ I 39 % af sagerne, hvor Skattestyrelsen har foretaget ændringer til værdiansættelsen, skyldes det metodevalget, herunder at Skattestyrelsens har vurderet, at DCF-modellen var mest egnet til at opgøre værdiansættelsen. De selskaber, hvortil Skattestyrelsen har vurderet, at DCF-modellen var den bedst egnede metode, var kendetegnet ved at have en relativt høj vækst (over ca. 15 %) over en treårig periode.³¹

I 6 % af sagerne har Skattestyrelsen ikke foretaget justeringer til værdiansættelsen, men foretaget andre justeringer i opgørelserne. Dette er ikke nødvendigvis et udtryk for, at Skattestyrelsen konkret har vurderet, at de resterende 86 % af sagerne har en retvisende handelsværdi. Der er ressource-mæssige årsager til, at ikke alle sager blev gennemgået, hvorfor der potentielt kan være betydelig flere virksomheder, som er overdraget til en forkert handelsværdi.³²

²⁸ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 23

²⁹ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 55

³⁰ Skatteministeriet (2021). *Rapport fra ekspertgruppe om værdiansættelse ved generationsskifte*. . 17. november 2021. Side 35

³¹ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 36

³² Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 34 (fodnote 21)

Det følgende afsnit behandler de mest centrale ændringer i relation til værdiansættelse af familieejede virksomheder.

2.1 Retskrav på skematisk værdiansættelse

Den mest centrale blandt de nye ændringer af værdiansættelsesmetoderne er, at familieejede virksomheder fremover skal have retskrav på at anvende en skematisk metode til at opgøre virksomhedens værdi. Dansk Industri kalder i deres høringssvar til lovforslaget indførelsen af den skematiske værdiansættelse for "det vigtigste retssikkerhedsmæssige fremskridt for familieejede virksomheder siden afskaffelsen af formueskattekursen i 2015".³³ Vi finder, at retskravet på den skematiske værdiansættelse er et vigtigt tiltag med den afgørende begrundelse, at det vil skabe tryghed om værdiansættelsen for de involverede. Det fremgår af lovforslaget, at retskravet på den skematiske værdiansættelse i udgangspunktet kun gælder i de tilfælde, hvor der kan ske overdragelse med nedsat bo- og gaveafgift, og altså ikke i de tilfælde, hvor der er tale om almindelig avancebeskatning.³⁴

Helt grundlæggende går den skematiske værdiansættelsesmodel ud på, at virksomhedens værdi anses for at udgøre virksomhedens bogførte egenkapital, med visse korrektioner, plus den kapitaliserede værdi af virksomhedens merindtjening. Merindtjeningen beregnes ud fra virksomhedens regnskabsmæssige overskud i de seneste fem år forud for overdragelsen, med visse korrektioner til resultatet, herunder finansielle indtægter og omkostninger samt ekstraordinære poster mm. Levetiden for denne merindtjening fastsættes med udgangspunkt i en skematisk opgørelse på baggrund af virksomhedens vækst i omsætningen i en femårig periode kombineret med afkastet af virksomhedens driftsaktiver.³⁵

Af lovforslaget fremgår en række undtagelser for virksomheder, hvor den skematiske værdiansættelsesmetode ikke vil være retvisende for virksomhedens værdi.³⁶ Dette gælder f.eks.:

- Nystartede virksomheder, som oftest er kendetegnet ved, at der i begyndelsen foretages betydelige investeringer, som ikke nødvendigvis giver indtægter i virksomheden de første år.

³³ Dansk industri. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*, side 1

³⁴ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 32

³⁵ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 27

³⁶ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 25

- Virksomheder, hvor en væsentlig del af virksomhedens aktiviteter har medført kommercielle salg i mindre end tre år fra generationsskiftetidspunktet. Hvad der helt konkret menes med kommercielle salg, er ikke defineret i lovforslaget. Finans Danmark pointerer ligeledes i deres høringssvar til Skatteministeriet, at de søger en uddybning af, hvad der "nærmere forstås med kommercielle salg".³⁷
- Virksomheder, hvis primære aktivitet består i udvikling og ejerskab af immaterielle rettigheder, som endnu ikke har givet afkast.³⁸

Undtagelsesreglerne til den skematiske værdiansættelse specificeres ikke yderligere her, da casen ikke er en virksomhed, der er omfattet af undtagelsesreglerne.

Den skematiske værdiansættelsesmetode skal sikre forudberegnelighed for virksomhedsejere, så de kan få sikkerhed for, hvilken bo- og gaveafgift der skal afregnes i forbindelse med et generationsskifte. Værdiansættelsen vil være baseret på objektive kriterier, som kan udledes af virksomhedens årsrapport. De kommende ændringer til den skematiske værdiansættelsesmetode baserer sig i overvejende grad også på de anbefalinger, som den førnævnte 'ekspertgruppe' fremlagde i rapporten af 17. november 2021.

2.1.1 Værdiansættelse af aktier og anparter

Opgørelsen af et unoteret selskabs værdi har hidtil kunne skønnes ved brug af hjælpereglen, jf. Skattestyrelsens TSS-cirkulære 2000-09.³⁹ Dette vejledende hjælpesæt har en række ligheder med den skematiske værdiansættelsesmetode, som vil blive gennemgået. Udgangspunktet er, at virksomhedens værdi svarer til virksomhedens egenkapital med nogle justeringer, som også vil blive gennemgået. Opgørelsen af egenkapitalen foretages på baggrund af den seneste årsrapport.⁴⁰ Med hensyn til den skematiske værdiansættelse skal virksomhedens bogførte egenkapital korrigeres med følgende reguleringer:

³⁷ Finans Danmark. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love* – side 4.

³⁸ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 25+26

³⁹ Skatteministeriet (2000), 2000-09: *Værdiansættelse af aktier og anparter* (nr.45 af 23/03/2000)

⁴⁰ Skatteministeriet (2000), 2000-09: *Værdiansættelse af aktier og anparter* (nr.45 af 23/03/2000)

2.1.1.1 Fast ejendom

Fast ejendom skal fremover fastsættes til handelsværdien på balancedagen for overdragelsestidspunktet.⁴¹ Dette er en ændring fra det tidligere aktiecirkulære 2000-09, ifølge hvilket ejendomme skulle fastsættes til den seneste kendte offentlige ejendomsvurdering korrigeret for ombygningsudgifter, som ikke er inkluderet i den offentlige ejendomsvurdering. Hvis ejendommen er optaget til dagsværdi i virksomhedens regnskab, som følger af Årsregnskabsloven, vil denne også efter konkret vurdering kunne anerkendes som handelsværdien.⁴²

FSR udtrykker i deres høringssvar undren over, at fast ejendom skal indgå i den regulerede egenkapital til handelsværdien, med følgende begrundelse:

”Fastsættelse af ejendom er en kompliceret proces, og som iboende altid indeholder stor usikkerhed. Kravet om handelsværdiansættelse er dermed i modstrid med det politiske ønske om at sikre tryghed og forudberegnelighed for virksomhederne i forhold til værdiansættelse ved generationskifte”.⁴³ Netop dette forhold bakkes ligeledes op af Dansk Industri med samme begrundelse.⁴⁴

FSR mener i tillæg til ovenstående, at ejendomme bør medtages til bogført værdi i årsregnskabet, medmindre der foreligger en offentlig ejendomsvurdering.⁴⁵

I det fremsendte lovforslag foreslås det, at dagsværdien kan anvendes som reference til at fastsætte handelsværdien ved overdragelse til interesseforbundne parter. Det viser sig dog, at dette ikke altid er tilfældet. Dette underbygges af SKM2024.450.LSR, som omhandler et bindende svar vedrørende overdragelse af to ejendomsselskaber. I regnskaberne var ejendommene optaget til en samlet dagsværdi på 342.960.400 kr. Vurderingsstyrelsen har i forbindelse med Skattestyrelsens anmodning om et bindende svar fastsat den samlede værdi af ejendommene til 368.650.000 kr. Det var Landsskatterettens opfattelse, at forskellen på de to værdier ikke var af ubetydelig karakter, selvom der er tale om et skøn. Landsskatteretten tilsidesatte handelsværdierne i årsregnskaberne, selvom disse var opgjort til dagsværdi på balancetidspunktet. Derfor kan det konstateres, at dagsværdien ikke uden

⁴¹ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 73

⁴² Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995.

⁴³ FSR. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 5

⁴⁴ Dansk industri. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 3

⁴⁵ FSR. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 5

videre kan anvendes som udtryk for handelsværdien, men at en vurdering foretaget af Vurderingsstyrelsen angiveligt er mere retvisende.⁴⁶

På baggrund af ovenstående afgørelse og med udgangspunkt i FSR og Dansk Industris høringssvar kan det diskuteres, hvad der er mest retvisende og hensigtsmæssigt i forhold til værdiansættelse af fast ejendom. Det ville forenkle værdiansættelsesprocessen, hvis fast ejendom medtages til bogført værdi, i de tilfælde hvor der ikke foreligger en ejendomsvurdering. Vi ser dog en risiko for, at ejendommene bliver medtaget til en for lav værdi i forhold til den reelle markedsværdi. Her tænker vi særligt på ejendomme, som har været ejet af et selskab i mange år, og hvor ejendommen indregnes til kostpris, men hvor den nedskrevne regnskabsmæssige værdi formentlig ikke afspejler markedsværdien. Handelsværdien synes derfor at være mest retvisende med hensyn til værdiansættelsen. I langt de fleste tilfælde vil der være tale om et væsentligt regnskabsmæssigt skøn, når handelsværdien eller dagsværdien fastsættes. Derfor er det vores holdning, at det af lovforslaget klart og tydeligt bør fremgå, hvordan handelsværdien eller dagsværdien bliver opgjort, herunder hvilke kriterier der skal lægges til grund. Det kan ikke være hensigten med lovforslaget, at der ved hver opgørelse af værdiansættelse på ejendomme skal sendes en forespørgsel til Vurderingsstyrelsen.

2.1.1.2 Unoterede kapitalandele, tilknyttede eller associerede selskaber

Unoterede kapitalandele i både tilknyttede og associerede virksomheder skal fastsættes til en værdi, der er opgjort efter den skematiske metode, så denne ligeledes fastsættes til handelsværdien. Dette er uændret fra det tidligere aktiecirkulære.

2.1.1.3 Bogført værdi af immaterielle aktiver

Bogført værdi af f.eks. erhvervet goodwill eller andre immaterielle aktiver skal fragå opgørelsen. Årsagen til dette er, at opgørelsen af virksomhedens merindtjening tager højde for virksomhedens immaterielle aktiver. Hermed sikres det, at værdien ikke medregnes to gange. Dette er uændret fra det tidligere aktiecirkulære.

⁴⁶ Skattestyrelsen (2024), SKM2024.450.LSR

2.1.1.4 Udskudt skat

Reguleringer, der følger af det ovenstående, f.eks. en ændring af virksomhedens ejendomsværdi, skal korrigeres og ligeledes tillægges/fratrækkes den allerede beregnede udskudte skat. Jf. aktiecirkulæret 2000-09 skal der også afsættes udskudt skat af aktiver, som ikke er aktiveret i regnskabet – dette kunne f.eks. være oparbejdet goodwill. Dette er i overensstemmelse med hidtidig praksis på området.

2.1.1.5 Andre reguleringer

Der skal korrigeres for eventuelle andre forhold, som er med til at sikre "et retvisende billede af virksomhedens egenkapital"⁴⁷. Hvis der forud for overdragelsen bevidst er foretaget handlinger, som har til formål at nedbringe virksomhedens egenkapital, skal der korrigeres for de særlige omstændigheder. Eksempler på dette kunne være optagelse af ny gæld for udlodning af udbytte til aktionærer eller ekstraordinære afskrivninger på virksomhedens aktiver for at reducere egenkapitalen. Disse korrektioner fremgår ikke direkte af de oprindelige cirkulærer, men lovforslaget har til hensigt at erstatte de skønsmæssige reguleringer, som fremgår af cirkulærerne.⁴⁸

Dansk Industri stiller sig undrende over for lovforslaget, når det angår "andre reguleringer – som er med til at give et retvisende billede". Dansk Industri anfægter at formuleringen "tillægger Skattestyrelsen skønsmæssige beføjelser, som lovforslaget ellers søger at undgå".⁴⁹ Dansk Industri er grundlæggende enige i, at regnskaberne, som lægges til grund for værdiansættelsen, skal være retvisende, men at "kompetencen til at afgøre hvorvidt de er retvisende ikke bør ligge hos Skattestyrelsen men fortsat ubestridt bør henlægges til Erhvervsstyrelsen".⁵⁰ Dansk Industri mener ikke, at Skattestyrelsen skal kunne "genindføre muligheden for skønsmæssig værdiansættelse",⁵¹ som ikke er formålet med det nye lovforslag. På baggrund af ovenstående mener vi, at vurderingen af, hvorvidt et regnskab er retvisende, synes mere retfærdig, hvis den træffes af en instans med den nødvendige ekspertise, f.eks. Erhvervsstyrelsen i samarbejde med revisorer. Derudover bør det af lovforslaget

⁴⁷ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 75

⁴⁸ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 75

⁴⁹ Dansk industri. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 2

⁵⁰ Dansk industri. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 2

⁵¹ Dansk industri. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 2

konkret fremgå, hvornår der skal ske "andre reguleringer". Det er vores vurdering, at det ville forenkle værdiansættelsesprocessen, så der ikke skal anmodes om bindende svar til Skattestyrelsen. Af administrative hensyn må det også være Skattestyrelsens ønske, at der fremover skal anmodes om færre bindende svar på værdiansættelserne.

Når virksomhedens indre værdi er opgjort under hensyn til ovenstående korrektioner, skal virksomhedens goodwill (merindtjening) opgøres. De to værdier giver tilsammen virksomhedens totale handelsværdi. Et eksempel på en opgørelse af handelsværdien vil blive gennemgået i afsnit 6.6.1. Opgørelsen er udarbejdet på baggrund af lovforslagets praktiske taleksempel på, hvordan den skematiske værdiansættelse kan opgøres.⁵² Taleksemplet i lovforslaget synes imidlertid at være behæftet med en række ikke-ubetydelige regnefejl. Dette bevises ikke kun af vores efterregning. Finans Danmark og FSR bemærker også i høringssvarene, at der er en række regnefejl i taleksemplet.⁵³

2.2.1 Opgørelse af goodwill (merindtjening)

Opgørelsen af virksomhedens merindtjening har til hensigt at erstatte det oprindelige TSS-cirkulære 2000-10.⁵⁴ Formålet med opgørelsen er at afspejle den fremtidige værdi, som ikke på balancedagen er repræsenteret i virksomhedens balance. Det oprindelige TSS-cirkulære er baseret på en standardiseret beregningsmodel for virksomhedens goodwill, som virksomhedsejere indtil nu ikke har haft retskrav på at kunne anvende. Skattestyrelsen har haft mulighed for at tilsidesætte den vejledende beregningsmodel, hvis de ikke fandt den retvisende for virksomhedens handelsværdi. Dette illustreres blandt andet af en afgørelse, TFS 2000, 256 LR, hvor den vejledende beregningsmodel opgjorde goodwill til ca. 11 mio., men hvor 95 % af virksomhedens omsætning stammede fra licitationsopgaver. Her var det skatteydernes opfattelse, at licitationsopgaver ikke skulle tillægges betydning for goodwillværdien. Skattestyrelsen var enig og fastsatte goodwill til 2 mio.⁵⁵ Korrektionerne kan både være "positive" og "negative" for skatteyder.

⁵² Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 83-84

⁵³ FSR. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 4

⁵⁴ Skatteministeriet (2000), CIR. Nr.44: *Cirkulære om vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill* (nr. 44 af 28/03/2000).

⁵⁵ Landsskatteretten (2000), TFS2000,256 LR

Den skematiske værdiansættelse, som har til hensigt at erstatte goodwillcirkulæret, opgøres efter følgende beregningsmodel:

Step	Skematisk værdiansættelse, opgørelse af merindtjening
1	Korrigeret regnskabsmæssigt resultat
2	Vægtet gennemsnit af de regulerede resultater
3	Tillæg for udviklingstendens
4	Driftsherrreløn (ej selskaber)
5	Forrentning af virksomhedens aktiver
6	Kapitalisering

Figur 2. Kilde: Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love, side 76-80 - egen tilvirkning

2.2.1.1 Korrigeret regnskabsmæssigt resultat

I fremtiden skal virksomheders merindtjening opgøres på baggrund af gennemsnittet for virksomhedens korrigerede regnskabsmæssige resultater før skat over en femårig periode. I de oprindelige vejledende cirkulærer (TSS-cirkulære 2000-10) skulle virksomhedens merindtjening opgøres på baggrund af en treårig periode. Korrektionerne til det regnskabsmæssige resultat opgøres på samme måde som det nuværende goodwillcirkulære og skitseres således:

Korrigeret regnskabsmæssigt resultat	
Korrektion	Reguleringer til regnskab
-	Finansielle indtægter fratrækkes
+	Finansielle udgifter tillægges
+/-	Ekstraordinære poster elimineres
+	Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver tillægges
-	Driftsherrreløn (ej selskaber) hvorfor ikke relevant i specialet
+/-	Andre reguleringer - for at give et retvisende billede
Korrigeret resultat	

Figur 3. Kilde: Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love, side 76 - egen tilvirkning

Det korrigerede regnskabsmæssige resultat er i al væsentlighed i overensstemmelse med det oprindelige TSS-cirkulære 2000-10. Den eneste ændring til det oprindelige cirkulære er, at der skal korrigeres for "andre reguleringer" for at give et retvisende billede af virksomhedens regnskabsmæssige resultater. Som eksempel kan nævnes lejeindtægter fra en udlejningsejendom. Udlejningsejendommens værdi vil på overdragelsestidspunktet skulle opgøres til handelsværdien, hvorfor

lejeindtægterne allerede vil indgå i værdiansættelsen af aktivet. Udlejningsejendommen vil i det tilfælde heller ikke skulle medtages som et driftsrelateret aktiv ved opgørelsen af værdiansættelsen.⁵⁶ FSR sætter i deres høringssvar spørgsmålstegn ved korrektionen ”andre reguleringer”, da denne post efter deres vurdering ikke medvirker til ”tryghed og forudberegnelighed”⁵⁷, men det modsatte. Lovforslaget skitserer ikke tydeligt, hvornår der skal ske ”andre reguleringer”, og i vores optik kan det ikke være hensigten med lovforslaget, at det skal skabe tvivl hos de involverede om, hvorvidt og hvornår der skal ske ”andre reguleringer” eller ej.

2.2.1.2 *Vægtet gennemsnit af de regulerede resultater*

Når den førømtalte regulering af det regnskabsmæssige resultat er foretaget, skal det vægtede gennemsnit beregnes. Metoden er i overensstemmelse med goodwillcirkulæret, dog med den ændring, at det vægtede gennemsnit skal beregnes på baggrund af en femårig periode mod de tidligere tre år. Beregningen foretages, ved at det femtesidste regnskabsår ganges med 1, det fjerdesidste med 2 og så fremdeles. Herefter divideres summen med 15, således at det seneste regnskabsår vægter tungere i opgørelsen end det ældste regnskabsår.

2.2.1.3 *Tillæg for udviklingstendens*

Når det beregnede og korrigerede regnskabsmæssige resultat er opgjort, skal der foretages en korrektion for udviklingstendensen, enten positiv eller negativ. Tillægget eller fradraget udgøres af ændringen fra år 1 til 2, fra år 2 til 3 og så fremdeles – som herefter divideres med 4.⁵⁸ Dette er skitseret i nedenstående tabel.

	2019	2020	2021	2022	2023
Korrigeret resultat	10	5	15	20	25
Udviklingstendens		-5	10	5	5
Sum af udviklingstendens					15
Divideret med 4 = tillæg til vægtet resultat					3,75

Figur 4, tillæg til udviklingstendens. Kilde: egen tilvirkning

Ovenstående beregningsmetode fraviger goodwillcirkulæret, hvor der kun gøres tillæg eller fradrag for udviklingstendensen, hvis udviklingen har været konstant, enten positiv eller negativ. Fremover

⁵⁶Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 78

⁵⁷FSR. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 7

⁵⁸Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 79

vil det være den gennemsnitlige udviklingstendens, som korrigeres for, uanset om denne er positiv eller negativ.

Dansk Industri spørger i deres høringssvar, hvorfor en femårig periode er valgt som referencepunkt for udviklingstendensen. Det gør de, fordi ”det på ingen måde er givet, at udviklingen over de seneste fem år siger noget brugbart om udviklingen fremadrettet”⁵⁹, og fordi der er risiko for, at virksomhedsejerne vil manipulere med de tal, der indgår i værdiansættelsen, når det seneste regnskabsår vægter betydeligt tungere end de øvrige regnskabsår. Dette er med henvisning til, at der ved opgørelsen af det vægtede resultat, allerede er taget højde for, at det seneste regnskabsår vægter tungere end de øvrige.

Vi er grundlæggende enige i, at en femårig referenceperiode ikke nødvendigvis siger noget brugbart om den fremtidige udvikling, ligesom vi heller ikke mener, at en treårig periode nødvendigvis gør det. Det kan diskuteres, hvorvidt en femårig periode er mere retvisende end en treårig periode. Det er dog vores vurdering, at den længere femårige periode trods alt siger mere om udviklingen end en treårig periode. Det kan dog betvivles, om det øger risikoen for manipulation, at Skattestyrelsen lader ét regnskabsår vægte forholdsmæssigt tungere end de øvrige med hensyn til det vægtede resultat, når der tilmed også korrigeres for udviklingstendensen.

2.2.1.4 Forrentning af virksomhedens aktiver

Når korrektionen for udviklingstendensen er foretaget, skal der opgøres og fratrækkes en forrentning af virksomhedens aktiver baseret på den seneste balance. Her skal der korrigeres for driftsfremmede aktiver, som ikke medtages i opgørelsen. Forrentningen af virksomhedens aktiver sker til den kapitalafkastsats, der gælder på overdragelsestidspunktet, med tillæg af 3 %. I 2024 er kapitalafkastsatsen 4 %, hvorfor forrentningsprocenten i 2024 ville udgøre 7 %. Dette er i overensstemmelse med goodwillcirkulærets oprindelige bestemmelser.

⁵⁹Dansk industri. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 4

2.2.1.5 Kapitalisering

Det sidste trin for i beregningsmodellen for opgørelsen af virksomhedens goodwill er kapitalisering. Kapitalisering er et udtryk for den forventede årlige merindtjening sammenholdt med goodwillens forventede levetid. Kapitaliseringsfaktoren fastsættes på baggrund af en foruddefineret diskonteringsrente og merindtjeningens levetid. Den foruddefinerede diskonteringsrente er fastlagt til kapitalafkastsatsen på overdragelsestidspunktet plus 8 %. Kapitalafkastsatsen beregnes én gang årligt som et gennemsnit af Danmarks Nationalbanks kassekreditrente i de første seks måneder af året (for ikke-finansielle selskaber) fratrukket 2 procentpoint⁶⁰. Satsen kan ikke være mindre end 0 % og er i 2024 opgjort til 4 %.⁶¹

I 2024 ville diskonteringsrenten være 12 %. Merindtjeningens levetid fastsættes som et forhold mellem den gennemsnitlige annualiserede omsætningsvækst, baseret på en femårig periode, og afkastet af den investerede kapital. Formlerne til beregning af den annualiserede omsætningsvækst og afkastet på den investerede kapital er givet i bilag 1. Når både den annualiserede omsætningsvækst og afkastet på den investerede kapital er beregnet, fastlægges merindtjeningens levetid på baggrund af en tabelform, som er skitseret i loven, se bilag 2. Beregningsmetoden adskiller sig fra det oprindelige goodwillcirkulære, ved at levetiden i cirkulære 2000-10 reelt er ubegrænset og baseret på et skøn, hvorimod det fremover vil være foruddefineret af tabelformen. Derudover kan levetiden fremover maksimalt være 15 år, hvilket også er en ændring til goodwillcirkulæret.⁶² Det er for tidligt at konkludere, hvorvidt levetiden på merindtjeningen bliver mere retvisende, når den fastsættes på baggrund af en foruddefineret tabelform, modsat de tidligere skønsmæssige vurderinger. Det er dog vores vurdering, at brugen af objektive data resulterer i en mere forudsigelig tilgang til værdiansættelsen af et selskab, ligesom brugen af de subjektive skøn reduceres betydeligt.

⁶⁰ VSL §9

⁶¹ Skattestyrelsen (2024), *Kapitalafkastsatsen og rentekorrektionssatsen for 2024*

⁶² Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 80

2.3 Delkonklusion værdiansættelse

Værdiansættelse af unoterede anparter har altid påkaldt sig Skattemyndighedernes interesse, når der er tale om handel mellem interesseforbundne parter. Hvad er et selskab værd, som aldrig før er blevet handlet? Før de forventede ændringer om retskrav på den skematiske værdiansættelse kunne virksomhedens handelsværdi opgøres ved brug af hjælpereglerne i Cirkulære 2000-09 og 2000-10, dog med det forbehold, at Skattestyrelsen kunne tilsidesætte værdien, hvis de ikke fandt handelsværdien retvisende. Det skete med henvisning til, at Skattestyrelsen har vurderet, at DCF-modellen i nogle tilfælde var mere egnet til vurdering af værdiansættelsen. Det primære formål med retskravet på den skematiske værdiansættelse, som Regeringen og Skatteministeriet har foreslået, er at sikre tryghed og forudberegnelighed for virksomhedens handelsværdi ved brug af en model, som overvejende er baseret på objektive kriterier fra virksomhedens årsrapport. Den skematiske værdiansættelsesmodel bygger i hovedtræk på de samme principper som aktie- og goodwillcirkulæerne 2000-09 og 2000-10, dog med følgende centrale justeringer:

1. Ved opgørelse af virksomhedens korrigerede egenkapital skal fast ejendom i virksomheden opgøres til handelsværdi. Ejendomme skulle tidligere medtages til den seneste ejendomsvurdering.
2. Virksomhedens merindtjening opgøres på baggrund af gennemsnittet for virksomhedens korrigerede regnskabsmæssige resultater før skat over en femårig periode. Tidligere var denne periode de seneste tre regnskabsår.
3. Der skal ved opgørelse af virksomhedens merindtjening korrigeres for virksomhedens udviklingstendens, uanset om virksomhedens korrigerede resultat er faldet det ene år og steget det andet år. Ifølge det tidligere goodwillcirkulære skulle der kun korrigeres for udviklingstendensen, hvis denne var konstant, enten faldende eller stigende, over de tre år.
4. Levetiden for virksomhedens merindtjening fastsættes på baggrund af en foruddefineret tabelform med udgangspunkt i virksomhedens omsætningsvækst og afkastet af den investerede kapital. Tidligere blev denne fastsat ud fra et skøn og var som oftest syv år.⁶³

Særligt kravet om, at fast ejendom skal værdiansættes til handelsværdi, har mødt kritik fra flere høringsdeltagere i forbindelse med lovforslaget. FSR og Dansk Industri har begge rejst kritik af forslaget med den begrundelse, at handelsværdien af en ejendom i udgangspunktet er forbundet med stor

⁶³ Skattestyrelsen (2024-2), C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af goodwill.

skønsmæssig usikkerhed. Dette strider imod den grundlæggende tanke, at retskravet skal sikre tryk-
hed og forudberegnelighed. Der er både fordele og ulemper ved, at ejendomme fremover skal med-
tages til handelsværdien. En fordel er, at det er med til at afspejle selskabets reelle markedsværdi,
og dermed at fremtidige tvister med Skattestyrelsen angående 'forkerte' værdiansættelser forment-
lig vil reduceres. En ulempe er blandt andet, at det kan være svært at fastsætte en ejendom, som
ikke har været handlet i mange år, til handelsværdi ud fra objektive kriterier. Hertil er det vores hold-
ning, at vurderingen af, om ejendommen er optaget til handelsværdi, ikke bør ligge hos Skattestyrel-
sen men hos f.eks. revisorer, som har erklæret sig på et regnskab, hvor ejendommen er optaget til
dagsværdi, eller uafhængige ejendomsmæglere, som alt andet lige må have de samme eller bedre
forudsætninger for at vurdere ejendommenes værdi. Dette bør sikre en mere objektiv og forudsige-
lig generationsskifteproces, hvad angår værdiansættelsen.

3 Omstruktureringsmuligheder

Der findes flere metoder, hvormed et generationsskifte kan gennemføres. Dette afsnit belyser me-
toderne aktieombytning og spaltning, da vi vurderer, at de er mest relevante til besvarelse af pro-
blemformuleringen og for casevirksomheden.

Det er væsentligt at vide, at der både kan foretages en såkaldt *skattefri* og *skattepligtig* omdannelse.
Når der tales om skattefri og skattepligtig omdannelse er det væsentligt at gennemgå, hvad hen-
holdsvis det objektive og subjektive regelsæt indebærer. Det følgende omhandler kun skattefrie om-
struktureringsmodeller.

3.1 Skattefri aktieombytning

3.1.1 Betingelser for skattefri aktieombytning

Aktieombytning skal i korte træk forstås som det, at en aktionær 'ombytter' sine aktier fra ét selskab
med aktier i et andet selskab.⁶⁴ Det er en betingelse, at man med indskuddet af aktier opnår et
flertal, hvis dette ikke allerede er tilfældet.

⁶⁴ ABL §36, stk. 2

Aktieombytning er ikke i sig selv en generationsskiftemodel, men vil typisk indgå i et generationsskifte for at optimere/minimere skattebyrden for de efterfølgende generationer.⁶⁵

En aktieombytning ses ofte i forbindelse med stiftelsen af en holdingstruktur. Her vil virksomhedsejeren (den udtrædende part) typisk overføre sine aktier fra driftsselskabet til et nystiftet holdingselskab, som vedkommende selv ejer.⁶⁶ Her skal en række betingelser være opfyldt, for at ombytningen kan være skattefritaget. Når det kommer til aktieombytning, er det mest væsentlige aspekt, at begge virksomheder til en start opfylder det krav, at både den erhvervende og erhvervede virksomhed har hjemsted i Danmark eller er virksomheder, som svarer til danske aktie- og anpartsselskaber.⁶⁷ Der kan som nævnt ske ombytning til et nyt selskab, men det er ligeledes muligt, at der kan ske ombytning til et allerede eksisterende selskab. Hvis det skal ske, skal der tages udgangspunkt i Selskabslovens kapitel 10. En anden betingelse er, at kapitalejer skal være fuldt skattepligtig til Danmark.⁶⁸ Af afgørelsen SKM2006.372.LSR fremgår det, at definitionen på bestemmende indflydelse skal opfyldes. I sagen indgik en aktionær, der havde procentmæssigt flertal i stemmer, men ikke bestemmende indflydelse. Den klagende part havde ejerskab på 52 % af anparterne, men partshaveroverenskomstens bestemmelse uddybede, at væsentlige beslutninger skulle afgøres på møder, hvorfor Landsskatteretten antog, at der skulle være stemmeenighed, og at aktionæren med 52 % stemmerettighed derfor ikke havde bestemmende indflydelse i virksomheden. Betingelsen var derfor ikke opfyldt, og der kunne derfor ikke gennemføres en skattefri omdannelse.

Såfremt der forekommer vederlag i andet end aktier eller anparter vil dette blive beskattet som udbytte hos aktionæren i det indskydende selskab.⁶⁹ Det vil sige, at hvis der f.eks. sker indbetaling af kontanter i forbindelse hermed, vil den del blive beskattet som udbytte hos aktionæren. For at ombytningen kan foregå skattefrit, er det et væsentligt aspekt, at ombytningen gennemføres inden for en periode på seks måneder fra første udbyttedag.⁷⁰ Der kan dog ved særtilfælde gives dispensation af Skattestyrelsen til at forlænge fristen. Hvis der ikke er dispensation til forlænget frist, vil ombytningen blive skattepligtig.⁷¹

⁶⁵ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 671 afsnit "Forudgående aktieombytning"

⁶⁶ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 671 afsnit "Forudgående aktieombytning"

⁶⁷ ABL §36, stk.1

⁶⁸ Landsskatteretten (1997), TFS1997.704 LR

⁶⁹ Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.1.7 *Selskabsdeltagernes skattemæssige stilling ved ophørsspaltning*

⁷⁰ ABL §36, stk. 4

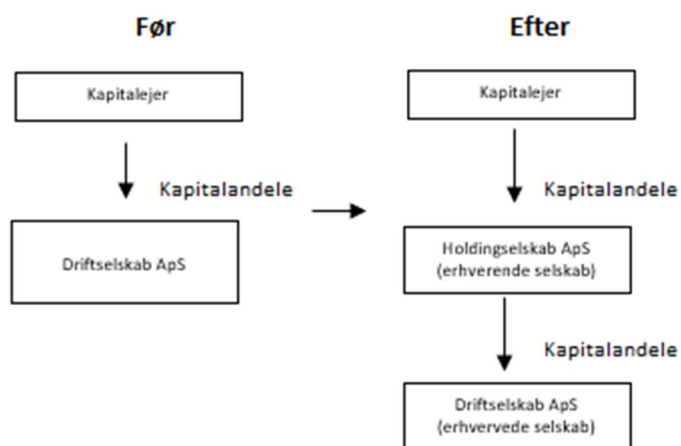
⁷¹ Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 237 afsnit "Frister for gennemførelse af ombytningen"

Det er ligeledes ikke muligt at gennemføre en skattefri ombytning med tilbagevirkende kraft, jf. ABL § 36, stk. 4, 3. pkt. Dette kan godt lade sig gøre ved skattefrie spaltninger eller tilførsel af aktiver.⁷² Det skal også nævnes, at det i forbindelse med ombytningen skal sikres, at de selskabsretlige krav opfyldes. De selskabsretlige dokumenter omfatter f.eks.:

- Stiftelsesdokument og vedtægter
- Åbningsbalance, hvor der indskydes en bestående virksomhed
- Vurderingsberetning (i henhold til reglerne i SLL § 36)
- Generalforsamlingsreferat

De selskabsretlige regler vil ikke blive gennemgået yderligere.

Vi vil i forbindelse med gennemgangen af den konkrete casevirksomhed komme ind på selve aktieombytningen i praksis. Nedenfor ses et simpelt eksempel, hvor et driftsselskab ejes direkte personligt. Efter en aktieombytning indskydes et holdingselskab mellem kapitalejeren og driftsselskabet. Denne aktieombytning kan illustreres således:

Figur 5, eksempel aktieombytning. Kilde: egen tilvirkning

⁷² Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 237 afsnit "Frister for gennemførelse af ombytningen"

3.1.1.1 Aktieombytning med tilladelse

Vi har ovenfor gennemgået de generelle betingelser, der skal være opfyldt, for at der kan være tale om en skattefri ombytning. I dette afsnit gennemgår vi betingelserne for skattefri aktieombytning med tilladelse fra Skattestyrelsen.

Hvis der skal ske aktieombytning med tilladelse, er det vigtigt, at en række subjektive betingelser er opfyldt, jf. ABL § 36, stk. 1-3. Formålet med den skattefrie aktieombytning vil være, at straksbeskatningen udskydes til et senere tidspunkt. Skattestyrelsen skal ved ansøgning om tilladelse til ombytning konkret vurdere selskabets formål med ombytningen. Herunder skal det vurderes, om ombytningen sker med udgangspunkt i selskabets interesse, og ikke hovedaktionærens privatøkonomiske interesser.⁷³ Dette understreges f.eks. i SU 1997.257, også kaldet Leur-Bloem-sagen, hvor det beskrives, at der opstår et retskrav på skattefri omstrukturering, hvis det ikke har skatteundgåelse som hovedformål. Dette underbygges også af fusionsskattedirektivets artikel 15, stk. 1, litra a, som siger, at en eventuel skattefri ombytning ikke vil være gyldig, hvis den har skatteunddragelse for øje. Når Skattestyrelsen skal vurdere, om der eksisterer gyldige forretningsmæssige årsager, er det vigtigt at argumentationen er konkret, og alle nødvendige oplysninger indgår.

I forbindelse med skattefri ombytning med henblik på generationsskifte vil Skattestyrelsen medtage i vurderingen, om det vil lette generationsskiftet, hvis der foretages skattefri ombytning. Der har været en række sager, hvor man først har gennemført en objektiv omdannelse (uden tilladelse) for bagefter at søge om bindende svar fra Skattestyrelsen. Disse sager kaldes for sporskiftesager. Et eksempel er SKM2023.90.SKTST, hvor der blev søgt tilladelse til skattefri ombytning. Ansøgningen blev afvist, fordi Skattestyrelsen vurderede, at omstruktureringen var lavet for at undgå skattebetaling ved salg af kapitalandele. Disse sager understreger vigtigheden af god research, og at man sparrer med en kompetent rådgiver før en ombytning.

Når tilladelsen til den skattefrie omdannelse er givet, er det vigtigt at det såkaldte *anmeldelseskrav* overholdes. Dette krav indebærer, at man har anmeldelsespligt, hvis der sker væsentlige ændringer.⁷⁴ Anmeldelsespligten gælder i tre år efter tilladelsen er givet. Væsentlige ændringer er beskrevet

⁷³ Skattestyrelsen, C.D.6.3.4 *Subjektive betingelser for en skattefri aktieombytning*

⁷⁴ Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 254 afsnit 8.3.3.1 "Hvornår er der tale om væsentligt ændrede forhold"

i Skattestyrelsens dertilhørende juridiske vejledning, C.D.6.3.6.1.⁷⁵ Eksempler herpå kan være salg af kapitalandele, frasalg af aktivitet mv.

I tilfælde af at Skattestyrelsen vurderer, at der ikke er sket anmeldelse af væsentlige ændringer, kan det medføre, at omdannelsen i stedet bliver skattepligtig.

3.1.1.2 Aktieombytning uden tilladelse

En aktieombytning uden tilladelse betyder, at man foretager ombytningen uden at søge tilladelse hos Skattestyrelsen, i modsætning til en skattefri aktieombytning med tilladelse. Bestemmelserne for skattefri aktieombytning uden tilladelse følger ABL § 36, stk. 6 og 7. Målet med aktieombytningen uden tilladelse er som ved ombytning med tilladelse, at man undgår en straksbeskatning og dermed udskyder forpligtelsen. Rent teoretisk er der ikke den store forskel mellem disse metoder. Der gælder de samme betingelser, som er beskrevet ovenfor. Der er dog et par ekstra kriterier, der skal overholdes, for at det er muligt at lave en aktieombytning uden tilladelse:

3.1.1.2.1 Holdingkravet

Ved en aktieombytning uden tilladelse skal man være opmærksom på, at holdingkravet træder i kraft. Det betyder, at det erhvervende selskab i en treårig periode fra anskaffelsestidspunktet ikke må afhænde de overdragede kapitalandele.⁷⁶ Hvis der sker afhændelse, vil det medføre, at aktieombytningen bliver skattepligtig.⁷⁷ Det kan dog være svært at definere, præcist hvad der forstås ved en afhændelse. ABL § 30 statuerer godt nok, hvad der defineres som afhændelse:

- Salg
- Tilbagesalg til udstedende selskab (ABL § 2, stk. 3)
- Bytte
- Konkurs/tvangsopløsning
- Visse vedtægtsændringer
- Kapitalnedsættelse

⁷⁵ Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.3.6.1 *Væsentlige ændringer skal anmeldes*

⁷⁶ ABL §36, stk. 6

⁷⁷ Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 269 afsnit 8.4.2.2 "Afståelse af kapitalandele"

Nogle af de ovenstående eksempler kan dog synes 'unfair'. F.eks. vil en konkurs udløse beskatning, såfremt denne sker inden for de tre år. Ved en konkurs afstår kapitalejer sine andele. Netop dette fremgår af SKM 2020.240 SKTST. Et selskab havde tilbage i 2016 gennemført en omstrukturering uden tilladelse og var derfor omfattet af holdingkravet. To år efter omstruktureringen gik selskabet konkurs, og holdingkravet blev i den forbindelse også brudt, hvorfor beskatningen principielt blev udløst hos kapitalejeren. Det er dog muligt at søge om tilladelse med tilbagevirkende kraft. Tilladelsen blev herefter givet af Skattestyrelsen, da de vurderede, at der var et forretningsmæssig grundlag på omdannelsestidspunktet. Derefter er det altså reelt set muligt at søge om tilladelse efterfølgende. Den beror dog på en konkret vurdering fra Skattestyrelsen, hvorfor det i tilfælde med højere kompleksitet kan give bedre mening at lave en aktieombytning med tilladelse.

3.1.1.2.2 Anskaffelsessum til handelsværdi

I lighed med overdragelse med tilladelse er det et krav, at selve vederlaget af de ombyttede aktier erlægges i form af anparter eller aktier i det erhvervende selskab, jf. ABL § 36, stk. 1, 3. pkt. En tilføjelse ved overdragelse uden tilladelse er dog, at de overdragede anparter skal overdrages til kapitalandelenes handelsværdi, jf. ABL § 36, stk. 6, 1. pkt. Dette gøres f.eks. ved at lægge et kontantvederlag til kostprisen for aktierne/anparterne. Et eksempel kunne være, at man ejer et selskab, der har en værdi af 1.000.000 kr., og man derefter ønsker at ombytte disse aktier til et andet selskab. I så fald skal de nye aktier, der anskaffes, også have en værdi af 1.000.000 kr. Hvis ikke de har en værdi på dette beløb, ville der skulle indgå kontanter som en del af ombytningen. Den kontante indskudte sum kommer herefter til at indgå som selskabskapital.

3.2 Delkonklusion skattefri aktieombytning

Ovenfor behandles de to muligheder for aktieombytning. Man kan ikke som sådan svare på, om det ene eller andet regelsæt er 'bedst'. Forskellen, ud over de tidligere nævnte, er, at man søger om tilladelse, inden man påbegynder ombytning ved brug af aktieombytning med tilladelse, og at der skal indgå en forretningsmæssig redegørelse i ansøgningen, mens der ved aktieombytning uden tilladelse ikke skal indgå en sådan redegørelse. Ved aktieombytning uden tilladelse bliver man dog pålagt holdingkravet.

Oftest vil det give mening at benytte sig af ombytning uden tilladelse, hvis der er tale om en simpel ombytning. Dog skal man være opmærksom på holdingkravet, som træder i kraft. Det vil desuden

give god mening at gennemføre ombytningen uden tilladelse, hvis der ikke forelægger en forretningsmæssig begrundelse efter Skattestyrelsens praksis. Hvis der derimod forelægger en forretningsmæssig begrundelse, vil det give god mening at gennemføre ombytningen med tilladelse, da holdingkravet dermed ikke træder i kraft, og man derfor godt kan videresælge inden for treårsperioden.⁷⁸ Det skal dog også nævnes, at der, jf. den tidligere nævnte afgørelse SKM2020.240SKTST, kan ske ansøgning med tilbagevirkende kraft, selvom der er foretaget ombytning efter det objektive regelsæt.

3.3 Skattefri spaltning

3.3.1 Skattefri spaltning generelt

Spaltning bruges ofte i forbindelse med et generationsskifte. Spaltning er kendetegnet ved, at en eller flere dele af selskabet opsplittes og overgår til et eller flere andre selskaber.⁷⁹ Generelt defineres en spaltning efter bestemmelserne i SLL § 254 og følger skattemæssigt bestemmelserne i FUL § 15 a. Vederlag sker som hovedregel i form af kapitalandele i et eller flere selskaber hos kapitalejeren. Der kan dog også ske vederlag i form af kontanter, jf. FUL § 15 a, stk. 2. Som nævnt i FUL § 15, stk. 2, 2. pkt., skal der ved spaltning ske opgørelse til handelsværdi, dvs. at aktiver og passiver skal have samme værdi, som hvis de blev solgt på det frie marked.

Ved opgørelsen af en ejendom, som har haft samme ejer i mange år, kan det være svært at definere præcist, hvad handelsværdien vil være. I afgørelsen SKM2008.551 SR var der tale om et driftsselskab, der ønskede at fraspalte ejendomsaktiviteterne. Der blev i den forbindelse søgt om bindende svar med hensyn til metoden for opgørelsen af ejendommens værdi. Spørgeren ønskede bekræftet, at det er tilladt at benytte den seneste offentlige ejendomsvurdering med tillæg af eventuelle ombygninger og forbedringer. Skattestyrelsen vurderede, at den seneste offentlige ejendomsvurdering kunne anses for at være ejendommens handelsværdi. Begrundelsen var, at der kun er én anpartshaver, og der derfor ikke ville ske formueforskydning. Anpartshaveren vil fortsat være ejer, men ejerskabet vil være fordelt på to selskaber i stedet for ét.

⁷⁸ Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 278 afsnit 8.5 "Aktieombytning efter de subjektive eller objektive regler"

⁷⁹ Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 353 afsnit 11.1 "Spaltning, indledning"

Spaltning af selskaber kan ske på to forskellige måder: ophørsspaltning og grenspaltning. I lighed med aktieombytning er det muligt at foretage en spaltning enten skattepligtigt eller skattefrit, mens der også kan ske spaltning både med og uden tilladelse fra Skattestyrelsen.⁸⁰ Ved den skattefrie spaltning indtræder det/de nye selskaber i det indskydende selskabs skattemæssige stilling, så der sker ingen beskatning som afståelse jf. ABL. Det er ligeledes væsentligt, at der sker et sammenfald af spaltning- og balancedag, jf. FUL § 5, stk. 1. Dette muliggør, at der kan ske spaltning med tilbagevirkende kraft, under forudsætning af at der ikke er aflagt nyt årsregnskab.

Et væsentligt aspekt ved skattefrie spaltninger er opdeling af pengetanksselskaber. Spaltning kan være et vigtigt værktøj, hvis der i forbindelse med et generationsskifte ønskes en overdragelse med succession. Hvis der f.eks. er tale om et pengetanksselskab, som defineret i afsnit 4.3, grundet overvægt af 'dårlige' aktiver, har man mulighed for at foretage en grenspaltning af aktiviteterne, således at den gren af selskabet, der ikke betegnes som en pengetank, kan spaltes fra, hvorefter der kan ske overdragelse med succession. De generelle betingelser for succession gennemgås i afsnit 4.2.2. I sådanne tilfælde vurderes det dog på baggrund af Skattestyrelsens kommentarer, at der skal ske ansøgning med tilladelse, da der skal forelægges en forretningsmæssig begrundelse for ønsket om at spalte en pengetank.⁸¹ Dermed sikrer Skattestyrelsen ligeledes, at spaltningen ikke sker med skatteundgåelse eller -unddragelse som formål. Der har været en række afgørelser, som har fastsat retspraksis i forhold til pengetankselskaber.

I SKM2006.324.SKAT var der tale om et selskab, der ønskedes ophørsspaltet. Selskabet havde tidligere været et selskab med drift, men bestod nu kun i likvider. Ansøgningen indeholdt investeringsplaner, som udgjorde en stor del af selskabets samlede egenkapital. Motivet for ophørsspaltningen var, at ejerne havde forskellige ønsker til, hvad der skulle ske med selskabet. Majoritetsaktionæren havde i ansøgningen vedlagt en investeringsplan. Da der forelå en forretningsmæssig begrundelse, og vedkommendes alder blev taget i betragtning, blev det vurderet, at der ikke var tale om et motiv om skatteunddragelse eller -undgåelse. Der forelå dermed en tilstrækkelig forretningsmæssig begrundelse for ophørsspaltningen.

⁸⁰ Skattestyrelsen (2024-2), C.D.7.2.1 *Hovedregler vedrørende spaltning*

⁸¹ Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.1.4.5 *Spaltning af kapitalsselskab/pengetanksselskab*

3.3.2 Skattefri ophørsspaltning

En ophørsspaltning er kendetegnet ved, at et givent selskab ophører sine aktiviteter og derefter ophører, hvorved aktiver og passiver deles ud på flere selskaber. Modsat grenspaltning stilles der ikke krav om, hvordan aktiver og passiver skal deles ud på de nystiftede selskaber. Der kan derfor ske fordeling efter selskabsejerens ønsker.⁸² Ophørsspaltning følger bestemmelserne i FUL § 15 a, stk. 2. Disse bestemmelser konkretiserer vigtigheden af, at der sker vederlæggelse til aktionærerne i forhold til deres ejerandel i det ophørende selskab. I afsnit 6.3.1.4 gennemgår vi, hvordan en ophørsspaltning kan opstilles, og her viser vi, at spaltning f.eks. kan gennemføres ved at der sker ophør af et holdingselskab, som herefter deles ud på tre nye selskaber, som hver ejer deres egen kapitalandel i et eller flere underliggende selskaber. Det kan også benyttes i tilfælde, hvor flere aktionærer ejer samme holdingselskab, og hvor ejerne ønsker at eje egne holdingselskaber. Fordelene ved denne konstruktion er blandt andet, at hver ejer vil have mulighed for at bestemme over egne midler.

3.3.3 Skattefri grenspaltning

Modsat ophørsspaltning sker der ved grenspaltning ikke ophør af det spaltede selskab. Når der sker grenspaltning, er det en betingelse, at det såkaldte grenkrav overholdes. Jf. FUL § 15 c, stk. 2, skal der ved brug af grenspaltning ske en opdeling af et selskabs aktivitet. Det er dermed et krav, at hver gren kan fungere ved sine egne midler og har karakter af et selvstændigt selskab. Der er tidligere sket afgørelser, hvor Skattestyrelsen ikke har godkendt grenkravet. Dette betoner vigtigheden af, at fordelingen af aktiver og passiver begrundes ved grenspaltning. Det ses f.eks. i SKM2020.134.SKTST, hvor et selskab ønskede at grenspalte driftsselskabet, mens de oprindelige driftsmidler skulle forblive i det oprindelige selskab. Herefter skulle der etableres et nyt selskab med disse driftsmidler. Her vurderede Skattestyrelsen, at grenkravet ikke var overholdt, idet driftsmidlerne tilhørte aktiviteten i det nystiftede selskab.

⁸² Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Djøf Forlag. Side 359 afsnit 11.2.2 "Ophørsspaltning – betingelser"

3.3.4 Spaltning med tilladelse

Det er muligt at foretage spaltningen med tilladelse fra Skattestyrelsen. Regelsættet følger FUL §15 a, stk. 1, pkt. 1-2. Betingelserne for at kunne gennemføre spaltning med tilladelse er de samme som ved aktieombytning. Der henvises derfor til afsnit 3.1.1 for en gennemgang heraf.

3.3.5 Spaltning uden tilladelse

Det er ligeledes muligt at foretage spaltningen uden tilladelse fra Skattestyrelsen. Hvis der benyttes spaltning uden tilladelse, træder en række andre krav automatisk i kraft. Kravene fremgår af FUL § 15 a, stk. 1, 4. pkt. Men spaltning uden tilladelse følger også de samme betingelser som aktieombytning uden tilladelse se afsnit 3.1.1.2 for gennemgang heraf. De væsentligste aspekter ved spaltning uden tilladelse vurderes at være:

- Opstået holdingkrav
- Korrekt forhold mellem aktiver og passiver (balancetilpasningskrav)

Ved en spaltning uden tilladelse opstår der ligeledes et holdingkrav i tre år. Det skal dog pointeres, at der fortsat kan ske skattefri omstrukturering, uden at dette opfattes som afståelse.⁸³ Der vil dog ske fuld beskatning, hvis der forekommer anden afståelse, f.eks. i form af salg af kapitalandele. I forlængelse heraf er det også et krav, at der balancetilpasningskravet overholdes. Balancetilpasningskravet betyder, at forholdet mellem aktiver og passiver skal være det samme før og efter spaltningen. Værdien af aktiver minus passiver skal svare til handelsværdien. Hvis for eksempel Selskab A har aktiver for 10.000.000 kr. og passiver for 4.000.000 kr. (forhold 2,5),⁸⁴ skal dette forhold bevares i de nye selskaber, så hvis Selskab B modtager aktiver for 6.000.000 kr., skal passiverne være 2.400.000 kr. for at bevare forholdet 2,5. Det kan være udfordrende at opfylde dette krav, da balancerposterne skal fordeles korrekt. I en grenspaltning kan det derfor være svært både at overholde balancetilpasningskravet og grenkravet.

⁸³ Skattestyrelsen (2024-2), C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning

⁸⁴ $10.000.000 / 4.000.000 = 2,5$

3.4 Delkonklusion skattefri spaltning

Spaltning af et selskab kan ske enten ved en ophørsspaltning eller grenspaltning. Der sker i den forbindelse en overdragelse af selskabets aktiver og passiver. Når vi sammenligner skattefri spaltning med og uden tilladelse, ser vi nogle fordele og ulemper ved begge metoder. Ved skattefri spaltning uden tilladelse er det et krav, at balancetilpasningskravet overholdes. Dette kan være svært i en grenspaltning, hvor også grenkravet skal overholdes. Vi vurderer derfor, at det for mange vil være en fordel at benytte sig af bestemmelserne ved skattefri spaltning med tilladelse, da balancetilpasningskravet ikke skal overholdes. Modsat skal der forelægge en forretningsmæssig begrundelse, hvilket dog oftest vil være en del af motivet for at foretage en spaltning. Skattestyrelsen nævner i den forbindelse, at en omstrukturering anses for at være en velbegrundet årsag til en skattefri spaltning.⁸⁵

4 Succession

4.1 Salg af aktier uden succession

Overdragelse af aktierne i selskabsform i henhold til ABL § 30 uden succession betragtes som en transaktion, som er ligestillet med salg til en uafhængig tredjepart. Her er udgangspunktet, at overdrageren af selskabet bliver beskattet af en eventuel gevinst,⁸⁶ mens et tab vil være fradragsberettiget, jf. PSL § 4 a. Salg af aktierne i et selskab er en simpel måde at overdrage et selskab på. Ved salg af aktierne i et selskab er der ikke tale om en egentlig generationsskiftemodel, da det for overdrageren vil udløse beskatning af avance/tab i henhold til ABL § 23. Denne afhandling har fokus på generationsskifte til nærtstående, hvorfor den skattemæssige behandling af salg til parter med modsatte interesser ikke beskrives yderligere.

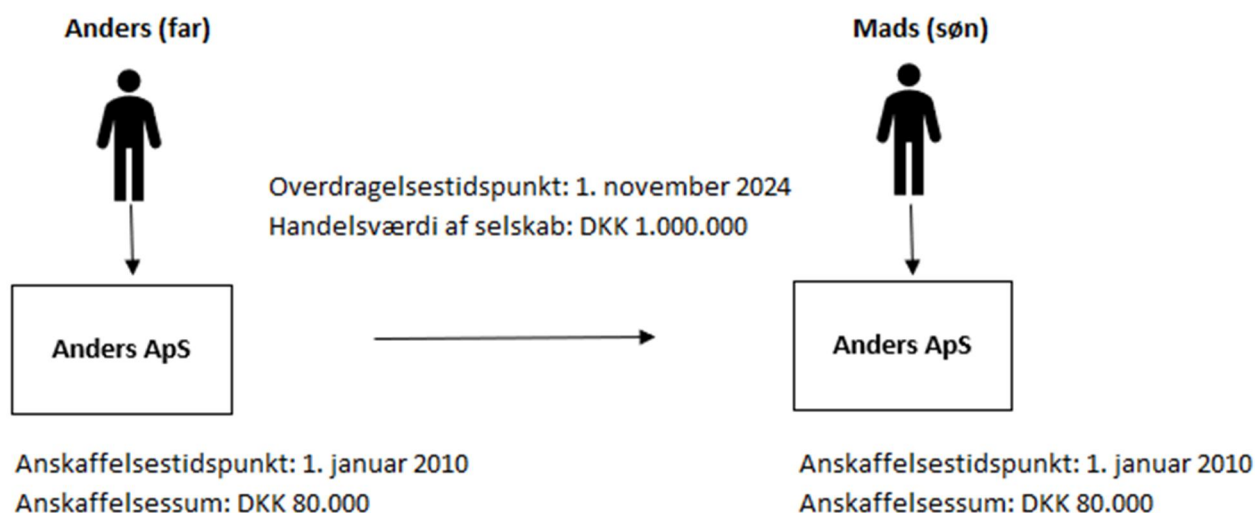
4.2 Succession

Reglerne om overdragelse med succession skal findes i ABL § 34. Overdragelse med succession af et selskab betyder i praksis, at erhververen (f.eks. et barn) indtræder i overdragerens (f.eks. en far) skattemæssige stilling. Den skattemæssige stilling refererer til, at erhververen anses for at have erhvervet aktierne til samme pris og på samme tidspunkt som overdrageren. Formålet med reglerne i

⁸⁵ Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.1.4.8 Generationsskifte

⁸⁶ ABL § 12

ABL § 34 er at give mulighed for, at et selskab kan overdrages inden for familiekredsen, uden at overdrageren skal beskattes af handelsværdien på overdragelsestidspunktet, men at beskatningen i stedet udskydes.⁸⁷ Nedenfor illustreres et eksempel på en overdragelse af et selskab med succession.

Figur 6, eksempel på overdragelse med succession. Kilde: egen tilvirkning

Anders anskaffede sig i 2010 selskabet Anders ApS til en anskaffelsessum på 80.000 kr. Anders vil som led i et generationsskifte gerne overdrage Anders ApS til sin søn, Mads. Ifølge reglerne for succession har Anders mulighed for at overdrage selskabet til Mads, så anskaffelsessummen for Mads fortsat er 80.000 kr., og dermed udskyde en latent skatteforpligtelse. Hvis Anders i stedet solgte selskabet til en uafhængig tredjepart, skulle Anders lade sig beskatte af den latente skatteforpligtelse, som er forskellen mellem handelsværdien og anskaffelsessummen. Den latente skatteforpligtelse udskydes i stedet til tidspunktet, hvor Mads vælger at overdrage Anders ApS.⁸⁸

4.2.1 Hvem kan anvende reglerne om succession?

Personkredsen, som kan anvende reglerne om succession, findes i ABL § 34, stk. 1, og omfatter børn, børnebørn, søskende, søskendes børn, søskendes børnebørn eller en samlever med særlige bestemmelser, som fremgår af BAL § 22. Adoptionsforhold og stedbørn ligestilles i den forbindelse. Listen er udtømmende, og det er særligt at bemærke, at der ikke kan succederes opad, f.eks. fra søn til

⁸⁷ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 91, kap. 3.

⁸⁸ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 49

forælder, medmindre det skyldes en tilbagerulning af et allerede foretaget generationsskifte, som viste sig at være en fejl, jf. ABL § 35 A.

Derudover giver loven også mulighed for at foretage succession til en nær medarbejder, jf. ABL § 35. Da dette ikke er relevant for casen i denne afhandling, gennemgås det ikke yderligere.

4.2.2 Betingelser for anvendelse af succession

Ud over betingelserne om, at der kun kan succederes til den ovennævnte personkreds, er der også en række andre forhold, som skal være opfyldt, for at en overdragelse med succession kan finde sted. Jf. ABL § 34, stk. 2, skal der som minimum overdrages 1 % af den samlede selskabskapital. Herudover kan der heller ikke ske succession af selskaber, som er omfattet af ABL § 19 B og C, som vedrører investeringsselskaber. Det er et krav, at successionen sker til en person, som er fuldt eller begrænset skattepligtig til Danmark, jf. ABL § 34, stk. 3. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at Danmark modtager den latente skatteforpligtelse, senest når erhververen afstår kapitalandelene.⁸⁹ Jf. ABL § 34, stk. 3, er det ikke muligt at overdrage et selskab med succession, hvis der ved overdragelsen konstateres et tab. Tabet vil i det tilfælde skulle medtages i overdragerens skattepligtige indkomst, jf. KSL § 33 C, stk. 3.

4.3 Passiv kapitalanbringelse ('pengetanksreglen')

En af de mest centrale begrænsninger for at overdrage et selskabs kapitalandele til næste generation med succession er, at der skal være tale om en "erhvervsmæssig virksomhed".⁹⁰ Praxis på området er, at et selskab ikke kan overdrages med succession, hvis en væsentlig del af aktiviteterne består af passiv kapitalanbringelse (pengetanksreglen). Hvornår et selskabs aktivitet i væsentlig grad består af passiv kapitalanbringelse er defineret i ABL § 34, stk. 6. Her skelnes der mellem et aktivkriterie og et indtægtskriterie. Et selskab er omfattet af pengetanksreglen, hvis det opfylder ét af følgende kriterier:

- 1) Selskabets kontanter, værdipapirer, handelsværdien af selskabets udlejningsejendomme eller lignende aktiver udgør tilsammen mere end 50 % af handelsværdien på selskabets aktiver. Opgørelsen baseres på gennemsnittet af de seneste tre regnskabsår.⁹¹

⁸⁹ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 93-94

⁹⁰ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 95

⁹¹ Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 97

- 2) Minimum 50 % af selskabets indtægter stammer fra indtægter, som relaterer til ovenstående aktiver. Det kan f.eks. være udlejning af fast ejendom (før nye regler) eller gevinst ved salg af værdipapirer. Opgørelsen skal ligesom ved første kriterie baseres på gennemsnittet af de seneste tre regnskabsår⁹².

Hvis et selskab direkte eller indirekte ejer kapitalandele i dattervirksomheder eller associerede virksomheder med en ejerandel på mindst 25 %, medregnes afkastet (indtægtskriteriet) eller værdien (aktivkriteriet) ikke. Derimod indregnes den del af datterselskabets indtægter og aktiver, som modsvare ejerforholdet. Der skal i den forbindelse ske en eliminering af f.eks. koncernintern omsætning, som stammer fra udlejning af fast ejendom.⁹³ I praksis betyder det, at udlejning af fast ejendom mellem koncernforbundne selskaber, hvor ejendommen anvendes i driften af lejerer, ikke anses som værende passiv kapitalanbringelse.⁹⁴

4.3.1 Lempelse af pengetanksreglen

Regeringen og Skatteministeriet har 1. juli 2024 fremsendt et forslag om at udvide og lempe reglerne for brugen af succession ved generationsskifte af ejendomsdomsvirksomheder. Fra og med 1. januar 2025 skal udlejning af fast ejendom ligestilles med andre virksomheder, når det gælder muligheden for at kunne overdrage en virksomhed ved brug af successionsreglerne.⁹⁵ Udlejning af fast ejendom har hidtil været anset som passiv kapitalanbringelse. Med lovændringen følger en række krav, som skal være opfyldt for at en virksomhed kan overdrage en fast ejendom, uden at ejendommen bliver anset som passiv kapitalanbringelse. Ejendom Danmark skriver i deres høringssvar, "at det er særdeles positivt at familieejede ejendomsudlejningsvirksomheder ligestilles med andre virksomhedstyper hvad angår successionsmulighederne"⁹⁶.

Der skal være tale om en "aktiv udlejningsvirksomhed" for at reglerne om brug af succession kan anvendes. Ved aktiv udlejningsvirksomhed forstås:

⁹² Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 97

⁹³ Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 98

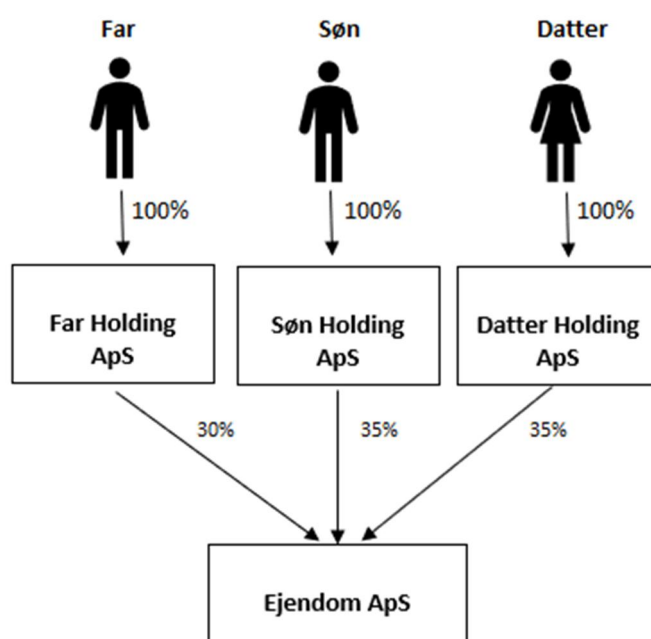
⁹⁴ ABL § 34 stk. 6

⁹⁵ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 17

⁹⁶ Ejendom Danmark. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 1

- "Udlejning eller bortforpagtning af fast ejendom, hvor udlejerens samlede ejerandel af ejendommen er mere end 50 %" og
- "Den daglige drift af ejendommen, herunder indgåelse af leje- eller bortforpagtningsaftaler ikke er overladt til en anden uafhængig fysisk eller juridisk person".⁹⁷

Kravet om en ejerandel på minimum 50 % indebærer i praksis, at brugen af succession kun kan anvendes i de tilfælde, hvor overdrageren har bestemmende indflydelse over ejendommen. Ved opgørelsen af, om ejerandelen af den faste ejendom er større end 50 %, skal alle, både direkte og indirekte ejerandele, medregnes.⁹⁸ Ejerskabet kan direkte eller indirekte være fordelt på personer, som er omfattet af ABL § 34, stk. 1, nr. 1 (beskrevet i afsnittet "Hvem kan anvende reglerne om succession"). I praksis betyder det, at det indirekte ejerskab af en ejendom kan være fordelt på en bred personkreds, som illustreret nedenfor.

Figur 7, illustration af indirekte ejerandele. Kilde: egen tilvirkning

Ovenstående illustration viser, at en far ejer 30 % af Ejendom ApS gennem sit holdingselskab og dermed ikke umiddelbart har bestemmende indflydelse over ejendommen. Som tidligere beskrevet

⁹⁷Skatteministeriet (2024). Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love. J.nr. 2024 -995. Side 39

⁹⁸ Skatteministeriet (2024). Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love. J.nr. 2024 -995. Side 39

skal indirekte ejerandele (jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 1) også medregnes ved opgørelsen af, om ejendommens ejerandel overstiger 50 %. Far Holding ApS ejer direkte 30 % af ejerandelene, mens Far Holding ApS indirekte ejer både 10,5 % af Ejendom ApS via Søn Holding ApS og Datter Holding ApS, jf. reglerne i LL § 2. Det betyder i praksis, at Far Holding ApS har en samlet ejerandel på 51 % som en kombination af direkte og indirekte ejerandele. Dermed vil selskabet opnå bestemmende indflydelse over ejendommen og have mulighed for succession.

Kravet om, at den daglige drift af ejendommen ikke er overladt til en anden uafhængig fysisk eller juridisk person, betyder i praksis, at ejendommen ikke kan overdrages med succession, hvis disse opgaver er 'outsourcete'.⁹⁹ En person anses for at være uafhængig, hvis de f.eks. forhandler lejekontrakter på vegne af ejeren. Dette gælder også, selvom ejendommens ejer formelt set indgår lejeaftalerne, så længe godkendelsen blot er af formel karakter og fortsat udarbejdet af den uafhængige tredjemand.¹⁰⁰ Kravet om at ejeren selv skal indgå lejeaftaler skyldes, at ejendommen ikke anses som værende en "aktiv udlejningsejendom", hvis en uafhængig tredjemand træffer beslutninger, som anses for at være væsentlige i en udlejningsvirksomhed.¹⁰¹ Skattestyrelsen peger i den forbindelse på at "indgåelse af leje- og bortforpagtningsaftaler må anses for centrale i en udlejningsvirksomhed".¹⁰²

Kravet om at den daglige drift af ejendommen ikke er overladt til en anden juridisk eller fysisk person rejser tilsyneladende en række spørgsmål blandt de høringsdeltagende. FSR's vurdering af tiltaget er, "at det i mange tilfælde kan være vanskeligt at afgrænse og i praksis umuligt at dokumentere for skatteyder".¹⁰³

Ejendom Danmark hævder i deres høringssvar til Skatteministeriet, at den nuværende formulering i lovforslaget lægger for meget vægt på det konkrete delelement "indgåelsen af leje og bortforpagtningsaftaler". De henviser til, at "lejeloven har udviklet sig gennem årene til at være et kompliceret

⁹⁹ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 40

¹⁰⁰ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 40

¹⁰¹ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 40

¹⁰² Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 40

¹⁰³ FSR. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 10

regelsæt der er præget af en stærk regulering, herunder særligt vedrørende lejevilkår”,¹⁰⁴ og at det derfor kan være nødvendigt at ”søge professionel rådgivning ved indgåelsen af lejekontrakter”.¹⁰⁵ De mener i den forbindelse ikke, at det stemmer overens med virkeligheden, hvis det afgørende punkt for, om en ejendom kategoriseres som aktiv udlejningsvirksomhed er, ”at leje og bortforpagtningsaftaler altid er et afgørende væsentligt element”¹⁰⁶. I deres høringssvar skitserer Ejendom Danmark to fiktive scenarier, hvoraf begge beskæftiger sig med udlejningsejendomme:¹⁰⁷

- 1) En virksomhed, hvor ejeren er advokat (med indgående kendskab til lejelovgivning) og selv bistår indgåelsen af lejekontrakter og foretager korrespondancen med udlejerne i forhold til lejevarslinger mm. Ejeren har dog hyret et firma til den løbende reovering og vedligeholdelse af ejendomme.
- 2) En virksomhed, hvor ejeren er håndværker (med manglende kendskab til lejelovgivning), og har hyret en professionel ejendomsadministrator til at indgå lejekontrakter, lejevarslinger mv. for at sikre, at al relevant lovgivning overholdes. Al løbende vedligeholdelse på ejendommen står ejeren selv for, ligesom ejeren også selv står for den renovation, som lejerne måtte kræve.

I henhold til den nuværende formulering i lovforslaget, ”indgåelse af lejeaftaler”, er der risiko for, at eksempel 2 vil blive betragtet som passiv kapitalanbringelse, og at eksempel 1 vil blive betragtet som en aktiv udlejningsvirksomhed. Det kan ikke være hensigten, at håndværkerens manglende kendskab til lejelovgivning og deraf følgende udlicitering af lejekontrakter og lejeaftaler skal gøre erhvervs-ejendommen til passiv kapitalanbringelse. Ejendom Danmark mener i den forbindelse, at det er helt centralt, at der sker en tydelig afgrænsning af, hvornår en ejer blander sig i væsentlige beslutninger vedrørende ejendommens drift, og hvornår der er tale om ”passive ejere, som ønsker at oppebære et løbende afkast på deres investering i ejendommene”.¹⁰⁸

¹⁰⁴ Ejendom Danmark. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 3

¹⁰⁵ Ejendom Danmark. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 3

¹⁰⁶ Ejendom Danmark. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 3

¹⁰⁷ Ejendom Danmark. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 4

¹⁰⁸ Ejendom Danmark. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 4

Endelig er der krav om, at udlejningsejendommen har været ejet i mindst ét år forud for overdragelsen, og at ejendommen i hele perioden enten har været fuldt udlejet eller er en del af en samlet virksomhed, som har drevet aktiv udlejning af ejendomme i mindst ét år.¹⁰⁹ Årsagen til ejertidskravet er blandt andet, at virksomheder ikke skal have mulighed for kortvarigt at omlægge f.eks. en værdipapirbeholdning til en udlejningsejendom for at få mulighed for at overdrage en virksomhed med succession.¹¹⁰ Det fremgår ikke umiddelbart af lovforslaget, om ejendommen skal have været udlejet i mindst ét år forud for overdragelsen og samtidig udlejet i hele perioden, eller om ejendommen skal have været udlejet i hele ejertiden, hvis denne er længere end ét år. Der kan også sættes spørgsmålstegn ved en situation, hvor et selskab har ejet én ejendom i fem år og drevet aktiv udlejningsvirksomhed, og hvor ejendommen har været udlejet i 4,5 år, men ikke i de seneste seks måneder forud for overdragelsen. Diskvalificerer det ejendommen som "aktiv udlejningsvirksomhed", fordi ejendommen ikke har været udlejet i ét år forud for overdragelsen, eller anses de 4,5 års udlejning af ejendommen som tilstrækkelige for succession i ejendommen?

4.4 Delkonklusion succession

Formålet med reglerne i ABL § 34 er at give mulighed for, at et selskab kan overdrages inden for familiekredsen, uden at overdrageren skal beskattes af handelsværdien på overdragelsestidspunktet, men at beskatningen af aktieavancen i stedet udskydes. I praksis betyder det, at den yngre generation indtræder i den ældre generations skattemæssige anskaffelsessum på overdragelsestidspunktet, som skitseret i figur 6. Succession kan i den forbindelse kun ske til den nære familiekreds eller til en nær medarbejder, hvilket ikke er behandlet yderligere.

Der er en række generelle krav, som skal være opfyldt for at der kan ske succession. Som det mest centrale skal der være tale om en aktiv erhvervsmæssig virksomhed, mindst 1 % af selskabskapitalen skal overdrages, og der kan ikke succederes i passiv kapitalanbringelse, som hidtil primært har omfattet penge, værdipapirer og fast ejendom, som ikke anvendes i virksomhedens drift. Regeringen har fremsat et lovforslag, som vil lempe reglerne for succession ved generationsskifte af ejendomsdomsvirksomheder. Fra og med 1. januar 2025 vil det være muligt at foretage succession i

¹⁰⁹ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 39

¹¹⁰ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 41

virksomheder som består i udlejning af fast ejendom, som ellers hidtil har været kategoriseret som passiv kapitalanbringelse. De mest centrale betingelser for, at der kan ske succession i en virksomhed med udlejning af fast ejendom:

1. Der skal være tale om en aktiv udlejningsvirksomhed, hvilket betyder, at udlejers samlede ejerandel af ejendommen skal være mindst 50 %, og at den daglige drift, herunder indgåelse af leje- og bortforpagtningsaftaler, ikke er overladt til andre uafhængige juridiske eller fysiske personer.
2. Ejendommen skal have været ejet i mindst 1 år før overdragelsen eller indgå i en samlet virksomhed med aktiv udlejning af fast ejendom der har været ejet i mindst 1 år før overdragelsen.

Høringsdeltagerne er grundlæggende positive over for forslaget om, at ejendomsvirksomheder nu ligestilles med øvrige typer virksomheder, hvad angår successionsmulighederne. Høringsdeltagerne har i samme ombæring dog også en række kritikpunkter til lovforslaget, herunder særligt, at der ved opgørelsen af, om der er tale om en aktiv udlejningsvirksomhed, skal lægges så stor vægt på indgåelse af leje- og bortforpagtningsaftaler. Det er begrundet med, at lejelovgivningen kan være særdeles kompleks, og at det ikke skal begrænse successionsmuligheder at søge professionel hjælp.

Der kan imidlertid ikke være tvivl om, at lempelsen af successionsmulighederne på udlejningsejendomme åbner nye døre for generationsskifter. Fra selskabsejernes synspunkt vurderes det positivt. Vi er dog grundlæggende enige i, at der på nuværende tidspunkt lægges for stor vægt på ”indgåelse af leje- og bortforpagtningsaftaler” ved vurderingen af, om ejendommen kan klassificeres som en aktiv udlejningsvirksomhed. Med henvisning til ovenstående eksempel er det vores vurdering, at det ikke må diskvalificere ejeren af en virksomhed at søge professionel rådgivning om indgåelse af lejeaftaler, hvis ejeren i øvrigt varetager alle andre driftsopgaver på ejendommen.

5 Finansiering

5.1 Finansiering af generationsskifte

Som led i et generationsskifte er finansieringen et væsentligt element, som skal overvejes. Finansieringen kan ske på mange måder, og da et generationsskifte kan være dyrt at finansiere, er det vigtigt at overveje, hvordan det mest optimalt kan gøres af hensyn til familiekonstruktionen, og særligt de fremtidige ønsker hos både den ældste og yngste generation. I det følgende gennemgår vi forskellige finansieringsmuligheder og giver også en analyse af den nedsatte gaveafgift.

En overdragelse af et selskab til en uafhængig tredjepart vil sædvanligvis ske ved betaling af en kontant sum og udløse almindelig afståelsesbeskatning for overdrageren. Da specialet omhandler overdragelse af et selskab til næste generation, er fokus ligeledes på finansieringsmulighederne i den forbindelse. Finansieringen af et generationsskifte omfatter både vederlag til overdrageren samt afgifter til det offentlige.¹¹¹ I de fleste tilfælde vil både den ældre og yngre generation have en fælles interesse i at anvende reglerne om skattemæssig succession. Ved skattemæssig succession fritages den ældre generation for avancebeskatning, og det kan være første led i forbindelse med finansieringen af et generationsskifte.¹¹² Værdiansættelsen af selskabet skal, jf. afsnit 2, fastsættes til handelsværdi ved overdragelse til interesseforbundne parter. Med de førnævnte nye regler, som forventes at træde i kraft d. 1. oktober 2024, vil de involverede i et generationsskifte få retskrav på handelsværdien. De følgende afsnit dækker forskellige finansieringsløsninger. Af hensyn til afgrænsningen, jf. afsnit 1.3, er der dog en række finansieringsmuligheder, som ikke behandles yderligere.

5.1.1 Finansiering ved gave

Finansieringen af et generationsskifte kan ske ved, at der enten helt eller delvist gives en gave fra den ældre generation til den yngre generation. Gaven kan modsvare enten det fulde vederlag, eller man kan kombinere en gave, et lån og evt. et kontant vederlag.¹¹³ Ved modtagelse af en gave i form af penge eller formuegoder er hovedreglen, at den skal medtages hos gavemodtageren i den skattepligtige indkomst, jf. SL § 4, og beskattes som personlig indkomst med en marginalsat på 52,07 %

¹¹¹ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 660 afsnit 1.3

¹¹² Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 660 afsnit 1.3

¹¹³ Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 113

(2024-niveau).¹¹⁴ Undtagelsen til hovedreglen er gaver, som er omfattet af BAL § 22. En gavegivers børn, børnebørn, stedbørn, forældre og plejebørn kan afgiftsfrit modtage en gave på op til 74.100 kr. (2024-niveau).¹¹⁵ Gaver, som overstiger 74.100 kr., vil blive pålagt en afgift på 15 % eller 36,25 %, afhængig af hvem der modtager gaven.¹¹⁶

Det er som udgangspunkt gavemodtageren, som pålægges gaveafgiften, men gavegiveren hæfter solidarisk med modtageren, og har dermed også mulighed for at betale afgiften.¹¹⁷ Dette kan også indgå i overvejelserne i forbindelse med et generationsskifte.¹¹⁸ Nedenfor illustreres et praktisk eksempel med en gave på 500.000 kr., hvor det er mest fordelagtigt at lade faren betale gaveafgiften.

	Far betaler - gaveafgift	Søn betaler - gaveafgift
Gavebeløb	444.448	500.000
Bundfradrag 2024		-74.100
Gaveafgift 15 %		-63.885
Nettogave - søn	444.448	436.115
Gaveudgift far	444.448	
Bundfradrag 2024	-74.100	
Gaveafgift far	55.552	
Samlet udgift - far	500.000	500.000

Figur 8, beregning af gaveafgift - Kilde: egen tilvirkning, inspiration hentet fra Dinero.dk

Figuren viser, at der ved den samme udgift på 500.000 kr. kan være en forskel i nettogaven på 8.333 kr. til sønnen ved at lade faren betale afgiften. Det skal i den forbindelse nævnes, at det ikke anses for en gave, hvis overdrageren betaler gaveafgiften for gavemodtageren.¹¹⁹ Forskellen i gavebeløbet vil gradvist blive større, desto større gavebeløbet bliver. Når der er tale om overdragelse af aktier med succession, kan gaveafgiften afdrages lineært over en periode på op til 30 år, jf. BAL § 36. Det bemærkes desuden, at henstandsbeløbet på gaveafgiften årligt skal forrentes med standardrenten, jf. SEL § 11 B (6 %, 2024-niveau).¹²⁰ Dansk Erhverv oplyser i en artikel fra 2022, at danske virksomhedsejere ikke gør brug af denne ordning.¹²¹

¹¹⁴ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 283

¹¹⁵ Skattestyrelsen (2042), *Gaver – Så meget må du give i 2024*

¹¹⁶ BAL § 23

¹¹⁷ BAL § 30

¹¹⁸ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 294

¹¹⁹ BAL § 24 stk. 5

¹²⁰ Skattestyrelsen, C.A.6.2.3 Henstand med betaling af gaveafgift ved overdragelse af aktier og virksomheder

¹²¹ Dansk industri (2022). *Henstandsordning på arveafgift benyttes ikke af virksomhederne*.

I henhold til de nuværende regler i BAL § 27 skal gaveafgiften beregnes på baggrund af handelsværdien på tidspunktet for modtagelsen af gaven.¹²² Fra og med 1. oktober 2024 vil der som tidligere nævnt gælde et retskrav på værdiansættelse af erhvervsvirksomheder, som kan overdrages med succession. Hidtil har handelsværdien kunnet opgøres efter de vejledende værdiansættelsescirkulærer og så har det været anbefalet at anmode Skattestyrelsen om et bindende svar på værdiansættelsen. En efterfølgende korrektion af værdiansættelsen kan derfor have væsentlig betydning for det afgiftspligtige beløb.

5.1.1.1 Reduceret handelsværdi eller passivpost

Som nævnt i afsnit 4 betyder en overdragelse med succession, at modtager indtræder i overdragernes skattemæssige stilling. Som konsekvens heraf overtager modtageren også den latente skatteforpligtelse, virksomheden måtte have. Gavemodtageren kan i den forbindelse blive kompenseret for den latente skatteforpligtelse, enten i form af et prisnedslag i handelsværdien, jf. KSL § 33 C, eller beregning af en passivpost, jf. KSL § 33 D.¹²³ Den latente skatteforpligtelse vil være en fremtidig økonomisk forpligtelse for modtageren, og derfor kan det "anses som et vederlag, der reducerer værdien af det overdragne successionsaktiv".¹²⁴ Den del skal modtageren ikke betale gaveafgift af. Det er en forudsætning for nedslag i handelsværdien eller beregning af en passivpost, at der ydes en gave i forbindelse med overdragelsen.¹²⁵

Skattestyrelsen har fremsat et styresignal¹²⁶ om værdiansættelse ved overdragelse med succession. Heraf fremgår det, at parterne i forbindelse med en overdragelse har mulighed for enten at anvende reglerne i KSL § 33 C eller KSL § 33 D til beregning af nedslag i handelsværdi eller beregning af passivpost. Det beregnede værdinedslag, jf. KSL § 33 C, er et subjektivt skøn, som skal kompensere gavemodtager for den overdragne latente skatteforpligtelse.

¹²² BAL § 27

¹²³ KSL § 33 C og D

¹²⁴ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering* (3rd ed.). Karnov Group Denmark. Side 365 afsnit 3.4

¹²⁵ Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag* (7th ed.). Djøf Forlag. Side 117

¹²⁶ Skattestyrelsen (2011), SKM 2011.406

Der foreligger ikke et fortolkningsbidrag til opgørelse af værdinedslaget, jf. KSL § 33 C, ligesom der heller ikke foreligger en model for, hvordan nedslaget skal opgøres.¹²⁷ Til gengæld har Skattestyrelsen i deres styresignal SKM2011.406.SKAT oplyst, hvordan de mener, at nedslaget skal behandles, og her nævnes forhold som:

- Overdragelsessummen skal svare til, hvis det var handel mellem uafhængige parter.
- Kursen på skatteforpligtelsen må antages at være under kurs 100.¹²⁸ Overvejelserne er her blandt andet den latente skat, som formentlig først udløses en række år ude i fremtiden, og at der derfor skal tages højde for nutidsværdien af forpligtelsen.¹²⁹

Det fremgår ligeledes, at parterne i en overdragelsesaftale skal kursfastsætte skatteforpligtelsen, og denne har SKAT mulighed for tilsidesætte, hvis de ikke finder den retvisende.¹³⁰

Passivposten, som fastsættes reglerne i KSL § 33 D, beregnes ud fra objektive kriterier. Passivposten fastsættes som 22 % af den beregnede skattepligtige fortjeneste.¹³¹

Det fremgår af Skattestyrelsens styresignal, at parterne har krav på det største nedslag, der kan beregnes efter KSL § 33 C og KSL § 33 D.¹³² Det skal dog nævnes, at der ikke er mulighed for både at blive kompenseret efter KSL § 33 C og D, men at det står parterne frit for at vælge den mest gunstige økonomiske mulighed.

Højesteret har i den seneste afgørelse SKM2024.344.HR, som omhandler succession af en landbrugsvirksomhed, fastslået, at kurs 80 på den overdragne udskudte skatteforpligtelse i den konkrete sag var inden for det markedsmæssige spænd, og at erhververen i den konkrete sag ikke opnåede en økonomisk fordel ved erhvervelsen. Afgørelsen sker, på baggrund af at Skattestyrelsen og Landsretten i første omgang mente, at den udskudte skatteforpligtelse skulle fastsættes til kurs 60, da kurs 80 var lavere, end hvad uafhængige parter ville betale for skatteforpligtelsen. Skattestyrelsen konkluderede i første omgang, at forskellen mellem kurs 80 og kurs 60 skulle anses som et gaveelement, som derfor skulle gavebeskattes. Skattestyrelsen har på baggrund af Højesterets dom fastslået, at de vil fremsende et styresignal vedrørende praksis for fastlæggelse af kursen på en skatteforpligtelse

¹²⁷ Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 118

¹²⁸ Skattestyrelsen (2011), SKM 2011.406

¹²⁹ Christiansen, B., & Christiansen, T. (2018). *Generationsskifte af fast ejendom ved gaveoverdragelse med succession*. .V.dk

¹³⁰ Skattestyrelsen (2011), SKM 2011.406

¹³¹ KSL § 33 D stk. 3

¹³² Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag. Side 118

ved overdragelse med succession. Styresignalet vil præcisere de generelle krav til dokumentationen.¹³³ Skattestyrelsens styresignal er på nuværende tidspunkt ikke blevet fremsendt, hvorfor der fortsat må lægges subjektive overvejelser til grund ved fastlæggelse af kursværdien på den udskudte skatteforpligtelse.

Af Skattestyrelsens fremsendte lovforslag¹³⁴ fremgår det, at i de tilfælde, hvor retskravet på den skematiske værdiansættelse anvendes til opgørelse af gaveafgiftsgrundlaget, skal den samme værdi anvendes ved opgørelse af passivposterne. Herunder fremgår det, at nedslaget i værdiansættelsen på baggrund af de latente skatteforpligtelser ikke skal kunne overstige de objektivt beregnede passivposter på 22 %. På baggrund af ovenstående er det vores forståelse, at muligheden for at anvende KSL § 33 C udgår i de tilfælde, hvor retskravet på den skematiske værdiansættelse er anvendt. Dansk Industri finder det ulogisk, at de involverede parter ikke har mulighed for at fastsætte en kursværdi af passivposten, med henvisning til førnævnte sag fra Højesteret, SKM2024.344.HR.¹³⁵

Det fremgår af BAL § 27, at Skattestyrelsen har seks måneder til at ændre værdien af gaven, hvis de ikke mener, at den anførte gaveværdi er i overensstemmelse med den faktiske handelsværdi på overdragelsestidspunktet.

5.1.2 Nedsat bo- og gaveafgift

Skatteministeriet har som led i "Et stærkere erhvervsliv" fremsat et forslag om at nedsætte bo- og gaveafgiftssatsen fra 15 % til 10 % ved overdragelse af visse erhvervsvirksomheder til et nærtstående familiemedlem. Dermed ønsker de at gøre det mere attraktivt at foretage generationsskifte.¹³⁶ Skatteministeriet har desuden fremsendt et forslag om at udvide gaveafgiftskredsen til også at omfatte søskende. Dette vil træde i kraft fra og med 2027. Lovforslaget om den nedsatte bo- og gaveafgift på familieejede virksomheder vil gælde fra og med 1. oktober 2024. Det fremgår af lovforslaget, at der er en række kriterier, der skal være opfyldt, for at overdragelsen kan ske til nedsat afgift.¹³⁷

¹³³ Højesteret (2024), SKM2024.344.HR

¹³⁴ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 34

¹³⁵ Dansk industri. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. Side 3

¹³⁶ Skatteministeriet (2024). *Fakta: Nedsat bo- og gaveafgift ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder*

¹³⁷ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 21

Der skal være tale om en successionsejnet virksomhed. I praksis betyder det blandt andet en "erhvervsmæssig virksomhed", som ikke er omfattet af passiv kapitalanbringelse. Dette beskrives yderligere i afsnit 4.2.2.

Det er et krav, at gavegiveren har ejet virksomheden i mindst ét år forud for overdragelsen. Dette kan gælde både direkte og indirekte ejerskab af virksomhedens aktier. Det er ligeledes et krav, at gavegiver eller en nærtstående (f.eks. en søn) har været en "aktiv del af selskabet, i et ikke uvæsentligt omfang" i mindst ét år forud for overdragelsen.¹³⁸ Skattestyrelsen definerer ikke nærmere, hvad dette i praksis betyder. Det er vores opfattelse, at det i praksis kan betyde, at enten faren eller sønnen er en del af selskabets ledelse (direktion eller bestyrelse) eller aktivt er ansat i virksomheden i ét år forud for overdragelsen.

Dernæst er det en betingelse, at gavemodtager ikke sælger eller overdrager virksomheden (eller aktiviteterne) i en treårig periode efter overdragelsen.¹³⁹ Et salg af virksomheden inden for en treårig periode vil betyde, at afgiften forholdsmæssigt forhøjes fra 10 % og op til 15 % i forhold til overdragelsestidspunktet. I praksis vil det betyde, at hvis et salg sker halvandet år efter overdragelsen, vil afgiften forholdsmæssigt forhøjes til 12,5 %.¹⁴⁰ Derudover skal det bemærkes, at hvis overdragelsen i første omgang er foretaget ved brug af reglerne om skematisk værdiansættelse, og virksomheden sælges indenfor en treårig periode, så bortfalder retskravet på den skematiske værdiansættelse. Af forslaget fremgår det, at gaveafgiften i stedet skal beregnes på baggrund af den nye salgspris, medmindre det kan dokumenteres, at handelsværdien var lavere på overdragelsestidspunktet.¹⁴¹ Det fremgår imidlertid ikke af lovforslaget, hvilke kriterier der skal lægges til grund for en vurdering af, om handelsværdien var lavere på overdragelsestidspunktet. Hvis et salg af virksomheden f.eks. sker to år efter overdragelsen, bør man som virksomhedsejer have krav på at vide, hvordan man skal vurdere, om handelsværdien reelt var lavere på overdragelsestidspunktet. Det er derfor vores vurdering, at der mangler klare retningslinjer for, hvordan og hvornår man kan argumentere for, at værdien var lavere på overdragelsestidspunktet. Herunder er det vigtigt at afklare, hvilken instans der skal afgøre, om værdien var en anden på overdragelsestidspunktet. Set fra et administrativt

¹³⁸ Skattestyrelsen (2024-2), C.A.6.2.4 Når gavegiver ikke har afkom

¹³⁹ Skatteministeriet (2024). Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love. J.nr. 2024 -995. Side 65

¹⁴⁰ Skatteministeriet (2024). Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love. J.nr. 2024 -995. Side 65

¹⁴¹ Skatteministeriet (2024). Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love. J.nr. 2024 -995. Side 65

synspunkt kan det heller ikke være i Skattestyrelsens interesse, at det er nødvendigt at bede om bindende svar for at afklare handelsværdien. Et salg af virksomheden inden for tre år efter overdragelsen kan derfor have væsentlige økonomiske konsekvenser.

Et andet væsentligt element i reglerne om den nedsatte gaveafgift er, at gaveafgiften på 10 % skal betales kontant i forbindelse med overdragelsen. Udgangspunktet for den nedsatte gaveafgift er, at der skal være tale om en successionsejnet virksomhed. Hvis gaveafgiften ikke betales kontant, udstedes der i stedet et gældsbrev til gavemodtageren. Hvis gældsbrevet på et senere tidspunkt eftergives, betragtes dette ikke som en succession, men i stedet en gave i form af en eftergivelse. En gave er ikke successionsejnet, og derfor bortfalder gaveafgiften på de 10 %, og der skal i stedet betales en gaveafgift på 15 %. Det fremgår imidlertid ikke klart og tydeligt af lovforslaget, om man ved en successionsoverdragelse kan kombinere gaveoverdragelsen med et anfordringslån og stadig have retskrav på den skematiske værdiansættelse.

Der vil derfor også være en likviditetsmæssig overvejelse af, hvorvidt det kan svare sig at betale gaveafgiften på 10 % kontant eller udstede et gældsbrev. Herunder skal det også overvejes, hvor længe man forventer, at anfordringsgældsbrevet vil gælde. Et eksempel kunne være en situation, hvor overdrageren er i risiko for at gå bort inden for en periode på fem til ti år. Her kan det overvejes, om det ud fra et likviditetsmæssigt synspunkt bedre kan betale sig at afregne gaveafgiften på 10 % kontant. Hvis tidshorisonten for indfrielsen af gældsbrevet omvendt ligger længere ude i fremtiden, kan det overvejes, om nutidsværdien af gaveafgiften på 15 % er lavere end ved afregning af en kontant gaveafgift på 10 %. Nedenfor ses et eksempel på, hvornår det bedst kan betale sig at betale gaveafgiften ud fra et likviditetsmæssigt synspunkt og med udgangspunkt i en fremskrevet nutidsværdi.

		Gaveafgift 10 % - kontant
Gaveafgiftspligtigt beløb	10.000.000	1.000.000
		Gaveafgift 15 % - anfordringslån
Diskonteringsfaktor	3%	
Gaveafgiftspligtigt beløb	10.000.000	1.500.000
År	Nutidsværdi	
0	2024	1.500.000
1	2025	1.456.311
2	2026	1.413.894
3	2027	1.372.712
4	2028	1.332.731
5	2029	1.293.913
6	2030	1.256.226
7	2031	1.219.637
8	2032	1.184.114
9	2033	1.149.625
10	2034	1.116.141
11	2035	1.083.632
12	2036	1.052.070
13	2037	1.021.427
14	2038	991.677

Figur 9, beregning gaveafgift vs nutidsværdi. Kilde: egen tilvirkning

Figuren viser, at det først efter 14 år vil være fordelagtigt at vælge gaveafgiften på 15 % (i forhold til kontantbetaling på 10 %) med udgangspunkt i en diskonteringsrente på 3 %¹⁴² og et gaveafgiftspligtigt beløb på 10.000.000 kr. I tillæg til dette skal det overvejes, om den korrekte diskonteringsrente er valgt, da denne kan få væsentlig betydning for beregningen, herunder også hvornår anfordringsgældsrevet forventes indfriet. I samme ombæring skal det overvejes, om det ud fra et likviditetsmæssigt synspunkt er muligt at finansiere gaveafgiften kontant ved gaveoverdragelsen.

5.2 Anfordringslån

Et alternativ til et banklån eller en kontantbetaling af gaveafgiften er et anfordringslån. Et anfordringslån kan være et effektivt redskab til at finansiere et generationsskifte.¹⁴³ Anfordringslånet er kendetegnet ved, at det udstedes til kurs 100 og sidestilles med kontant betaling, herunder at det er rentefrit, og at det inden for en periode på højst 14 dage kan kræves indfriet, hvis långiver forlanger det.¹⁴⁴ Det er afgørende for anfordringslånet, at det gives inden for gaveafgiftskredsen, for at

¹⁴² Danmarks nationalbank (2024), officielle rentesatser (18. oktober 2024)

¹⁴³ Pedersen, K. (2017). *Generationsskifte og strukturering - en håndbog for ejerledere*. Karnov Group Denmark. Side 101

¹⁴⁴ Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.1.7 *Selskabsdeltagernes skattemæssige stilling ved ophørsspaltning*

låntager opnår en rentefordel.¹⁴⁵ Anfordringslånet skal ved aftaleindgåelsen have som sigte at blive tilbagebetalt på et senere tidspunkt. Hvis det allerede ved aftaleindgåelsen er aftalt, at lånet ikke skal tilbagebetales, vil der være tale om en formueoverførsel, som vil blive betragtet som en gave, der skal beskattes efter de almindelige gavebeskatningsregler.¹⁴⁶ Hvis lånet er givet inden for familie-kredsen, bør det almindeligvis henstå som et rentefrit anfordringslån uden nærmere beskrivelse af, hvornår lånet skal tilbagebetales.

Hvis det i låneaftalen mellem parterne f.eks. er aftalt, at lånet skal afdrages over en tiårig periode, er der risiko for, at låntageren kan blive gavebeskattet af forskellen mellem det oprindelige lånebeløb og kursværdien på gældsbrevet.¹⁴⁷ Dette understøttes ligeledes af Landsskatterettens afgørelse Tfs2000.369,¹⁴⁸ som netop omhandler en datter, som fik overdraget en aktiebeholdning mod udstedelse af et gældsbrev, som skulle afdrages med lige store afdrag over en tiårig periode. Her endte datteren med at blive gaveafgiftspligtig af forskelsbeløbet mellem det oprindelige lånebeløb og kursværdien, fordi det var aftalt i gældsbrevet, at det skulle afdrages over en tiårig periode.

I praksis afvikles et anfordringslån ofte ved, at lånet årligt nedskrives med et beløb svarende til bundgrænsen for afgiftsfrie gaver (74.100 kr. i 2024).¹⁴⁹ Hvis begge forældre har ydet anfordringslånet, er der mulighed for at udnytte det dobbelte bundfradrag. Hvis lånet kun er ydet af den ene forælder, kan 'udfordringen' løses ved, at den anden forælder overfører et beløb svarende til bundgrænsen, som så bruges til afdrag på lånet.¹⁵⁰

Som tidligere nævnt udstedes et anfordringslån i udgangspunktet altid til kurs 100. Hvis anfordringsgældsbrevet efterfølgende eftergives, skeles der imidlertid ikke til låntagers betalingsevne, når gældens kursværdi skal fastlægges. Det er i nyere praksis slået fast i forbindelse med Vestre Landsrets dom SKM2024.32.VLR, som omhandlede en far, som havde udstedt to rentefrie gældsbreve til sine sønner i forbindelse med et generationsskifte. Gældsbrevene blev seks år senere eftergivet, og ved gaveanmeldelsen blev kursværdien af gældsbrevene fastsat til kurs 20 med den begrundelse, at der ikke var en tilstrækkelig mængde aktiver til at dække gælden. Vestre Landsret afviste værdiansættelsen af gældsbrevene til kurs 20 med den begrundelse, at der ikke var et marked for at omsætte

¹⁴⁵ Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.1.7 *Selskabsdeltagernes skattemæssige stilling ved ophørsspaltning*

¹⁴⁶ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering* (3rd ed.). Karnov Group Denmark. Side 315

¹⁴⁷ BDO (2024), *Værd at vide om familielån og skat*

¹⁴⁸ Landsskatteretten (2000), TFS2000.369

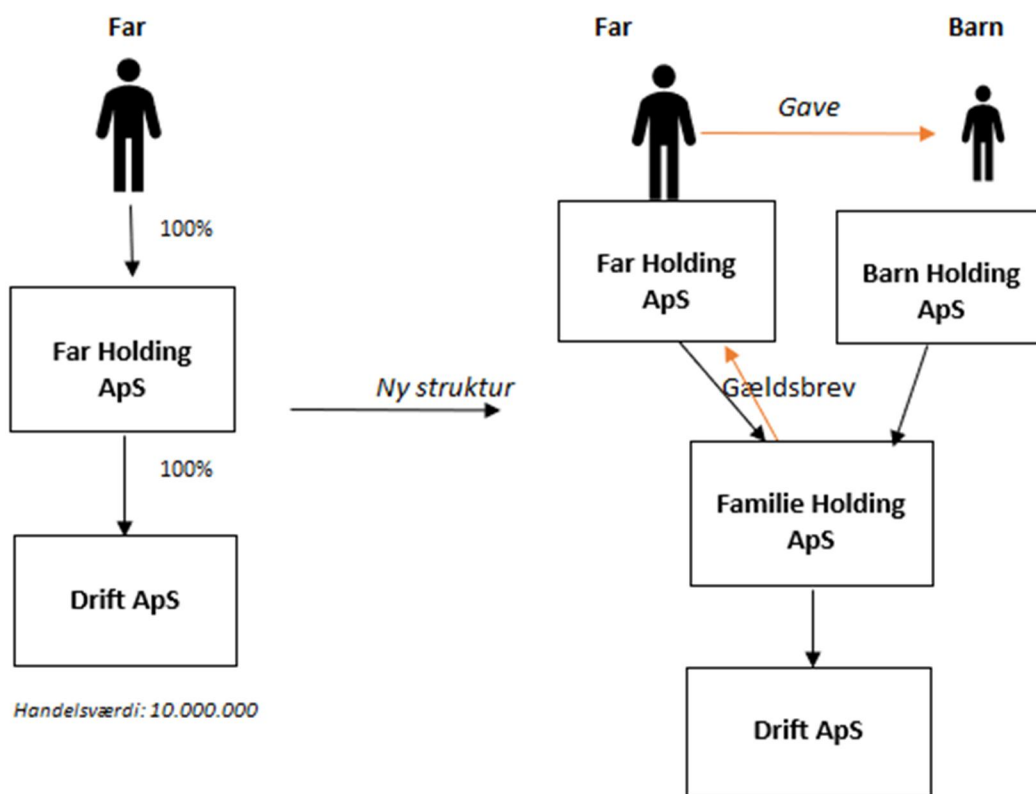
¹⁴⁹ SR Skat (2024), SR2024.113 *Rentefri anfordringslån i familieforhold* afsnit 6

¹⁵⁰ BDO(2024), *Værd at vide om familielån og skat*

gældsbrevene samt at faren gennem årene havde ydet betydelige gaver til låntagernes private økonomi. Konklusionen blev, at de to sønner skulle betale gaveafgiften til kurs 100 i stedet for kurs 20, som blev gaveanmeldt.¹⁵¹

5.3 'Gældsbrevsmodellen'

Et alternativ til anfordringsgældsbrevet, hvad angår finansieringen af et generationsskifte, er 'gældsbrevsmodellen'. Gældsbrevsmodellen er, modsat anfordringsgældsbrevet, kendetegnet ved en faktisk forrentning af gældsbrevet. Gældsbrevsmodellen er ligeledes kendetegnet ved, at den sker i selskabsregi, hvilket reducerer risikoen for den yngre generation. Nedenfor ses et eksempel på, hvordan gældsbrevsmodellen kan se ud.

Figur 10 - illustration af "gældsbrevsmodellen"
Kilde: inspiration foredrag Troels Behnke Skak, 13. november 2024 vedr. Ny lovgivning giver nye muligheder

Ovenstående eksempel er en situation, hvor udgangspunktet for et generationsskifte er en far, som ejer et holdingselskab, Far Holding ApS, med et underliggende driftsselskab, Drift ApS. Det første trin

¹⁵¹ Vestrelandsret (2024), 2024.32.VLR

i den nye struktur er, at der stiftes et selskab, Familie Holding ApS, som køber anparterne i Drift ApS til handelsværdien på 10.000.000 kr. på et gældsbrief mod Far Holding ApS. Det betyder, at balancen i Familie Holding ApS består af en kapitalandel på 10.000.000 kr. og et gældsbrief på 10.000.000 kr.

I eksemplet giver faren en gave til barnet i form af penge til at stifte selskabet og evt. til køb af anparter i Familie Holding ApS. Efterfølgende har Barn Holding ApS mulighed for at erhverve anparterne i Familie Holding ApS til en 'lav' pris, da der er tale om et selskab, der udelukkende består af en kapitalandel og et gældsbrief mod Far Holding ApS. Barn Holding ApS vil herefter eje kapitalandele i Familie Holding ApS, som igen ejer kapitalandele i Drift ApS.

En ulempe ved ovenstående konstruktion er, at der ikke er tale om en flytning af farens formue, som ofte er formålet med et generationsskifte, men af den fremtidige værditilvækst, der ligger i Drift ApS. For ovenstående konstruktion er det centralt at sikre, at Far Holding ApS fortsat ender med at have bestemmende indflydelse af hensyn til sambeskatningen. Anbefalingen vil være, at sambeskatningen mellem Far Holding ApS, Familie Holding ApS og Drift ApS skal sikres for at undgå, at Far Holding ApS årligt skal beskattes af renteindtægterne fra gældsbriefet. I stedet vil renteindtægterne fra Far Holding ApS blive udlignet med renteomkostningerne fra gældsbriefet i Familie Holding ApS.

Et andet væsentligt hensyn i forbindelse med denne konstruktion er, at der skal ske forrentning af gældsbriefet på markedsvilkår.¹⁵² Det fremgår af flere afgørelser,¹⁵³ at Skattestyrelsen har accepteret en forrentning med markedsrenten plus 4 %. Afhængig af det aktuelle renteniveau skal renten formentlig ligge i niveauet 8–12 %, før Skattestyrelsen vil acceptere det. Hvis det antages, at renten af gældsbriefet årligt tilskrives med 10 %, kan forrentningen illustreres således:

Rente = 10%

År	Primo saldo	Rentetilskrivning	% af købesum
1	10.000.000	1.000.000	10%
2	11.000.000	1.100.000	11%
3	12.100.000	1.210.000	12%
4	13.310.000	1.331.000	13%

Figur11, forrentning gældsbrief. Kilde: egen tilvirkning
Inspiration foredrag Troels Behnke Skak, 13. november 2024 vedr. Ny lovgivning giver nye muligheder for generationsskifte

¹⁵² LL § 2

¹⁵³ Skattestyrelsen (2007+2010) SKM2007.635.HR + SKM2010.607.ØLR

Ovenstående figur viser, at der ved et gælds-brev på 10 mio. kr. årligt vil blive tilskrevet renter, der overstiger 1 mio. kr. Hvis et egentligt generationsskifte skal opnås med ovenstående konstruktion, er det således et krav, at værditilvæksten overstiger forrentningen på 10 %. Fordelene ved gælds-brevs-modellen er, at barnet kan købe sig relativt 'billigt' ind i Drift ApS og få del i den fremtidige værditilvækst. Derudover er ovenstående model helt risikofri for barnet, som blot ejer et holdingselskab med kapitalandele og har mulighed for at få del i den fremtidige værditilvækst, f.eks. i form af udbytte.

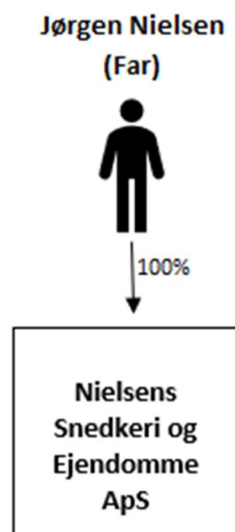
6 Generationsskifte af Nielsens Snedkeri og Ejendomme

ApS – et eksempel i praksis

Vi har i de foregående afsnit gennemgået teori og analyseret påvirkningen af de forventede nye regler vedrørende generationsskifte. For at belyse indvirkningen af de kommende lovændringer i praksis, har vi valgt at opstille en fiktiv casevirksomhed med dertilhørende regnskab og scenarier. Vi vil både vise, hvordan et generationsskifte kan udføres i henhold til de nuværende regler, men også opstille et scenarie, der tager udgangspunkt i de nye forventede regler. I forlængelse heraf vil vi diskutere fordele og ulemper og konkret rådgive om, hvordan selskabsejeren bedst muligt kan optimere sin egen og sin børns situation i forbindelse med generationsskiftet.

6.1 Introduktion til casevirksomhed

Jørgen Nielsen er 61 år og ejer selskabet Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. Selskabets aktivitet består primært i produktion af træmøbler, interiør og specialdesignede køkkener. Selskabet sælger både til private og virksomheder. Jørgen grundlagde selskabet for 25 år siden og er gennem årene blevet anerkendt for sit gode håndværk. Jørgen har dermed formået at opbygge et solidt selskab med et godt fundament. I dag ejer selskabet selv en produktionshal, hvor de producerer og udvikler deres produkter. Derudover ejer selskabet også en udlejningsejendom med fire lejemål. Begge ejendomme er købt for mere end ti år siden. Til brug for casestudiet skal det præciseres, at der ikke foreligger nogen handelsværdi på ejendommene. Jørgen har selv sat ejendommene i stand med henblik på at skabe en passiv indkomst. Jørgen ejer selskabet 100 % personligt. Den nuværende koncernstruktur ser derfor således ud:

Figur 12- Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, nuværende struktur. Kilde: egen tilvirkning

Privat har Jørgen en kone, Jette. De to har sammen sønnen Victor og datteren Lisa. Victor er uddannet tømrer. I kraft af hans uddannelse har han også flair for det finere træarbejde. Han har derfor de senere år været mere involveret i selskabet. Lisa er uddannet revisor og arbejder til daglig som controller i et ejendomsselskab. Jørgen har i de senere år overvejet, hvad der skal ske med hans selskab. Lisa har gjort Jørgen opmærksom på, at der formentlig snart træder nye generationsskifteregler i kraft. Han har derfor henvendt sig til os for at høre nærmere om de nye regler. Victor har givet udtryk for, at han godt kunne se sig selv som fremtidig ejer af snedkeriet. Lisa har ingen interesse i at blive medejer af snedkeriet. På grund af sit arbejde som controller i et ejendomsselskab har hun interesse i at drive og udleje den lille udlejningsejendom. Jørgen har fremlagt de ovenstående forhold til os for at høre, hvilken betydning de nye generationsskifteregler vil få på hans selskab. Jørgen har ikke travlt med generationsskiftet, da han stadig føler sig frisk og elsker at gå på arbejde hver dag. Jørgens umiddelbare tanke er, at hvert barn skal eje 90 % af hver deres selskab. Det er i den forbindelse vigtigt, at der ikke sker formueforskydning mellem børnene. Af bilag 4 fremgår selskabets resultatopgørelse og balance.

Jørgen ønsker altså:

- At få opstillet relevante scenarier for det kommende generationsskifte, som skal belyse, hvilke muligheder han har.

- En sammenligning af de nuværende og nye regler.

6.2 Generationsskifte nuværende regler

For at belyse de forventede ændringer til reglerne for generationsskifte viser vi i de kommende afsnit, hvordan et generationsskifte kan se ud med de nuværende regler. Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at en række elementer i processen for aktieombytning og spaltning er ens, uanset om vi bruger de nuværende eller nye regler. Vi har derfor gjort Jørgen opmærksom på, at den mest uddybende forklaring af processen vil tage udgangspunkt i de nye regler.

6.2.1 Værdiansættelse nuværende regler:

Jørgen Nielsen har hørt, at der muligvis kommer nye regler i relation til værdiansættelsen af unoterede selskaber, som skal generationsskiftes. Han er i den forbindelse interesseret i at få en forståelse for, hvad de nye ændringer måtte betyde for værdiansættelsen af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, hvis virksomheden skal generationsskiftes. I første omgang vil vi give Jørgen en forståelse af de nuværende regler, herunder de mest centrale elementer i opgørelsen. I afsnit 6.6.1 præsenteres de nye regler for Jørgen.

I relation til ovenstående har vi gjort Jørgen opmærksom på, at hvis to uafhængige personer skulle købe Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, skal handelsværdierne være tilsvarende. Der er ikke nogen indikationer på, at værdiansættelsen kan fastsættes på baggrund af særlige branchekutymmer, hvorfor handelsværdien må beregnes ved hjælp af de vejledende aktie- og goodwillcirkulærer 2000-09 og 2000-10. Den samlede aktie- og goodwillberegning findes i bilag 5, og regnskabet for de seneste fem år findes i bilag 4.

Beregningen tager udgangspunkt i de seneste tre års regnskabsmæssige resultater forud for overdragelsen, med enkelte korrektioner. Hvis overdragelsen finder sted d. 1. januar 2024, er udgangspunktet således resultaterne for 2023, 2022 og 2021. Der er ved opgørelsen af de regulerede resultater korrigeret for nettoresultatet fra udlejningsejendommen, da værdien af goodwill skal beregnes på baggrund af den indtjening, der kommer fra virksomhedens primære aktivitet.¹⁵⁴ På baggrund

¹⁵⁴ Skattestyrelsen (2003), SKM2003.168.LR

heraf opgøres et reguleret regnskabsmæssigt resultat for hvert år, hvoraf resultatet for 2023 vægter tungest i opgørelsen.

Der skal ikke korrigeres for udviklingstendensen i Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, fordi der ikke er en konstant tendens, der enten er stigende eller faldende.

Ved opgørelsen af forrentningen af virksomhedens aktiver fratrækkes investeringsejendommen, likvider og værdipapirer (ikke-driftsfremmede aktiver), da disse ikke relaterer direkte til driften og ikke medtages i beregningen af goodwillværdien. Forrentningen fastsættes, jf. VSL § 9, og opgøres som kapitalafkastsatsen plus 8 %. For 2023 er kapitalafkastsatsen derfor 11 %.

Levetiden for Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS fastsættes i goodwillberegningen til syv år,¹⁵⁵ da der ikke foreligger konkrete omstændigheder, der taler for, at levetiden skulle være enten længere eller kortere. Skattestyrelsens præciserer, at unikke produkter/tjenesteydelser eller anerkendte varemærker kan være elementer, der indgår i vurderingen af, om levetiden er længere end syv år. Hvis der er tale om en virksomhed, som let kan kopieres, og et brand hurtigt kan opbygges, så kan det tale for, at levetiden er kortere end syv år.¹⁵⁶ Kapitalafkastsatsen på 11 % kombineret med levetiden på syv år bestemmer derefter kapitaliseringsfaktoren på baggrund af et skema¹⁵⁷ fastsat af Skattestyrelsen.

Den kapitaliserede goodwillværdi af Nielsens Snedkeri ApS opgøres på baggrund af ovenstående til samlet 1.097.725 kr. Efter goodwillberegningen kan handelsværdien fastsættes på baggrund af selskabets regulerede egenkapital, jf. balancen pr. 31.12.23. Opgørelsen af den regulerede egenkapital tager udgangspunkt i selskabets indre værdi pr. 31.12.23,¹⁵⁸ korrigeret for at fast ejendom medtages til offentlig ejendomsvurdering, hvor denne findes. Vi har ved beregningen antaget, at den offentlige ejendomsvurdering af begge ejendomme er 10 % lavere end den forventede handelspris, jf. bilag 4 hvor handelsværdien af ejendommene er specificerede. Den forventede handelspris er kun indhentet i forbindelse med de nye regler. Der korrigeres også for udskudt skat i den forbindelse. På baggrund af ovenstående kan handelsværdien opgøres således:

¹⁵⁵ Skatteministeriet (2000), 2000-10, *Cirkulære om vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill* (nr. 44 af 28/03/2000)

¹⁵⁶ Skattestyrelsen (2024-2), , C.C.6.4.1.2 *Værdiansættelse af goodwill*.

¹⁵⁷ Se bilag 3

¹⁵⁸ Se bilag 4

Beregning af anparternes værdi	
Egenkapital jf. 31.12.23	7.065.270
Bogført goodwill	0
-Bogført værdi af fast ejendom	-7.280.000
+Offentlig ejendomsvurdering på ejendomme	9.675.000
Udskudt skat af goodwill	-241.500
Udskudt skat i øvrigt	-526.900
Reguleret egenkapital pr. 31.12.23	8.691.870
Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS goodwillværdi:	1.097.725
Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS:	8.691.870
Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS værdi:	9.789.595

Figur 13, handelsværdi af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, nuværende regler. Kilde: egen tilvirkning

Den samlede handelsværdi af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS er opgjort til 9.789.595 kr. Som tidligere nævnt er der tale om en vejledende praksis ved brug af cirkulærerne, og det betyder, at Skattestyrelsen har mulighed for at korrigere handelsværdien, hvis de ikke finder den retvisende. Vi vil derfor anbefale Jørgen at anmode Skattestyrelsen om et bindende svar for at få bekræftet værdiansættelsen før et generationsskifte.

6.2.2.1 Delkonklusion værdiansættelse nuværende regler

Ved beregning af værdiansættelsen for Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, jf. de nuværende regler, er der taget udgangspunkt i de vejledende cirkulærer 2000-09 og 2000-10, da der ikke foreligger en objektiv og konstaterbar handelsværdi. Handelsværdien er beregnet til 9.789.595 kr. på baggrund af de seneste tre års regnskabsmæssige resultater. Levetiden er fastsat til syv år baseret på et skøn. Ejendommene er ved opgørelsen af den korrigerede egenkapital medtaget til offentlig ejendomsvurdering, som er 10 % lavere end handelsværdien, som er beregnet ved den skematiske værdiansættelse. Handelsværdien er kun vejledende og Skattestyrelsen har mulighed for at korrigere værdiansættelsen, hvis de ikke finder den retvisende. Det kan derfor overvejes at søge om et bindende svar hos Skattestyrelsen.

6.3.1 Aktieombytning og spaltning nuværende regler

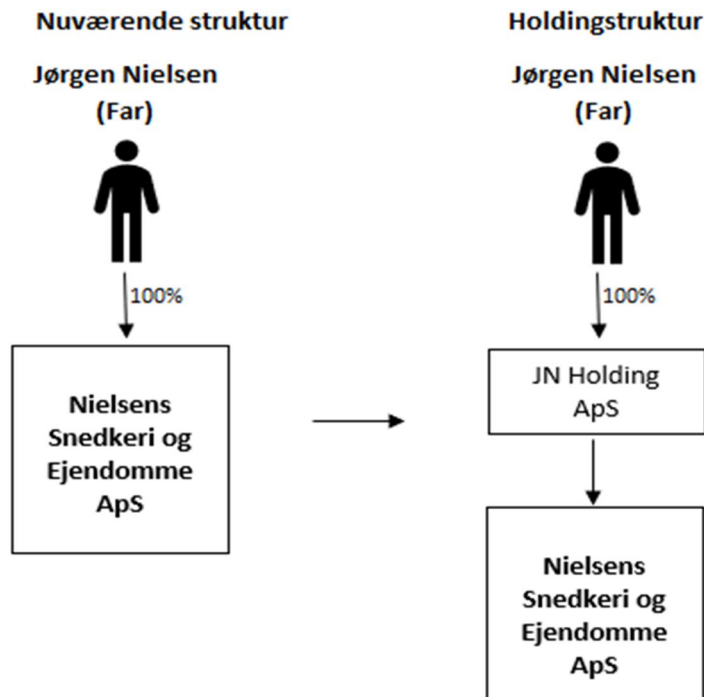
6.3.1.1 Skattefri aktieombytning – uden tilladelse

Jørgen ønsker en spaltning af hans selskab, således at snedkeriet og ejendommen er fordelt i hver sit selskab, med henblik på at overdrage størstedelen af ejerskabet til sine børn. Vi har på et møde med Jørgen drøftet eventuelle løsningsforslag. Med selskabets nuværende struktur ejer Jørgen Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS personligt. Vi har drøftet fordele og ulemper ved at eje selskabet

personligt. I den forbindelse kunne Jørgen godt se meningen med at 'sikre' nogle af sine aktiver. Da han har værdipapirer liggende i selskabet, foreslog vi ham, at han efter at have oprettet en holdingstruktur kunne udlodde værdipapirerne til sit holdingselskab for at minimere risikoen. I forlængelse heraf har Jørgen besluttet, at der skal ske skattefri aktieombytning, således at der indskydes et holdingselskab, som skal eje 100 % af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. For at Jørgen kan oprette et holdingselskab, skal han tage stilling til, om den skattefrie aktieombytning skal ske med eller uden tilladelse. Vi har i afsnit 3.1.1 beskrevet betingelserne for disse to typer af aktieombytning. Fordi der er tale om en simpel skattefri aktieombytning, samtidig med at Jørgen er ude i god tid med generationsskiftet og fortsat gerne vil være en del af den daglige drift, har vi foreslået, at aktieombytningen skal ske efter reglerne for en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Konsekvensen heraf er, at Jørgen bliver underlagt holdingkravet, hvor han ikke må sælge sine anparter inden for en periode på tre år, da det ellers vil medføre beskatning.

Da der ikke sælges anparter i forbindelse med det kommende generationsskifte, er det fortsat muligt at gennemføre generationsskiftet, selvom den skattefrie aktieombytning sker uden tilladelse. Den skattefrie aktieombytning blev lavet d. 1. januar 2024. Selve aktieombytningen skete ved, at JN Holding ApS erhvervede kapitalandelene i Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. Det vil sige, at selve vederlaget udelukkende skete i form af anparter. Aktieombytningen blev gennemført inden for fristen på seks måneder, jf. ABL § 36, stk. 4. Vi har ligeledes assisteret ved udarbejdelsen af de nødvendige selskabsretlige dokumenter med henvisning til afsnit 3.1.1. Se bilag 6 for åbningsbalance nuværende regler for JN Holding ApS.

Ejerstrukturen ser herefter således ud:

Figur 14, aktieombytning Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. Kilde: egen tilvirkning

Denne ombytning vil i sidste ende betyde, at Jørgen bliver 100 % legal og reel ejer af JN Holding ApS, som derefter bliver legal ejer af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. I tillæg til den nye struktur skal det tilføjes, at der fremover vil ske national sambeskatning af selskaberne, jf. SEL § 31.

6.3.1.2 Grenspaltning med tilladelse

Efter aktieombytningen af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS er det næste trin for Jørgen, at Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS skal spaltes. Vi har drøftet de forskellige spaltningsløsninger, som vi mener er relevante for Jørgen.

Som tidligere nævnt ønsker Jørgen, at begge børn får deres egen gren af selskabet. Hans ønske er, at sønnen overtager snedkeriet, mens datteren skal overtage ejendomsselskabet. Det er i den forbindelse væsentligt for Jørgen at betragte de nuværende regler ift. passiv kapitalanbringelse. Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS betragtes for nuværende som en pengetank, da 'dårlige' aktiver samlet overstiger 50 % af selskabets samlede aktiver, jf. betingelserne i ABL §34, stk. 6. Se nedenstående beregning. Da aktivkriteriet overstiger de 50 % er der ikke foretaget beregning af indtægtskriteriet.

Aktivkriteriet	31.12.23	31.12.22	31.12.21	Gennemsnit
Aktiver vedrørende driften	8.208.000	8.101.667	6.863.422	7.724.363
Aktiver vedrørende passiv kapitalanbringelse	10.270.000	9.465.000	9.650.000	9.795.000
Total	18.478.000	17.566.667	16.513.422	17.519.363
Procentmæssig passiv kapitalanbringelse	56%	54%	58%	56%

Aktiver vedrørende passiv kapitalanbringelse vedr. investeringsejendommen til handelsværdi, likvider og værdipapirer jf. bilag 4

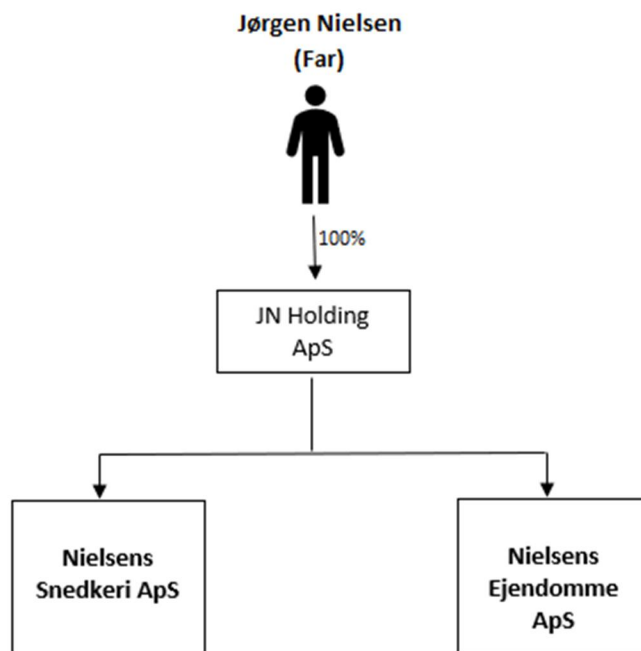
Ved beregning er der taget udgangspunkt i at investeringsejendommen og produktionshallen er steget 100.000 kr. hvert år fra 2021

Figur 15, pengetanksberegning. Kilde: egen tilvirkning

For at Jørgen kan lade sine børn succedere i sit selskab, vil det være et krav, at der sker en grenspaltning. I dette tilfælde ville der ske opdeling, således at snedkeriet blev en selvstændig gren og ejendommen blev en selvstændig gren, ejet gennem et ejendomsselskab. I forbindelse med grenspaltningen skal der laves en grenspaltningsbalance, hvor alle aktiver og passiver skal medtages til handelsværdien. Med henvisning til afsnit 3.3.1 vil ejendommene i grenspaltningen blive medtaget til offentlig ejendomsvurdering med det argument, at der ikke sker formueforrykkelse, og at den offentlige ejendomsvurdering kan anvendes ved grenspaltningen.¹⁵⁹ Grenspaltningsbalancen er fremstillet i bilag 7. Da balancetilpasningskravet ikke kan overholdes, foretages en grenspaltning med tilladelse fra Skattestyrelsen. Der skal i den forbindelse laves en ansøgning om tilladelse med tilbagevirkende kraft. I forlængelse heraf skal der udarbejdes en forretningsmæssig begrundelse for spaltningen. Jørgen kan, ud over at ansøge om tilladelse til skattefri grenspaltning med henvisning til et fremtidigt generationsskifte, også styrke sin argumentation ved at påpege, at ejendomsselskabet vil blive bevaret, og at successionen kun vil finde sted i snedkeriet. I afsnit 6.7.1.3 undersøger vi den praktiske gennemgang af spaltningen nærmere.

¹⁵⁹ Skattestyrelsen (2008), SKM2008.551.SR

Koncernstrukturen vil efter grenspaltningen se således ud:

Figur 16 - grenspaltning af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. Kilde: egen tilvirkning

6.3.1.3 Delkonklusion aktieombytning og grenspaltning nuværende regler

Ovenfor viser vi, hvordan generationsskiftet kan påbegyndes. Først og fremmest sker der en skattefri aktieombytning, hvor der oprettes en holdingstruktur. Dette har den fordel, at der sker risikominimering, da det er muligt f.eks. at flytte værdipapirer mv. til det nyoprettede holdingselskab. Efter aktieombytningen skal der foretages en grenspaltning af selskabet, så Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS ikke længere er et pengetanksselskab. I afsnittet vedrørende de nye regler uddybes hele generationsskifteprocessen.

6.3.1.4 Ophørsspaltning af JN Holding ApS

Det ville være svært for Jørgen at opnå den optimale konstruktion med de nuværende regler. Hans ønske er som tidligere nævnt, at datteren skal overtage 90 % af Nielsens Ejendomme ApS, mens sønnen skal overtage 90 % af Nielsens Snedkeri ApS. Jf. reglerne i ABL §34, stk. 6, er det ikke muligt at succedere i en pengetank, som JN Holding ApS på nuværende tidspunkt anses for at være. Med henblik på at opnå en fremtidig struktur, hvor Lisa og Victor kan få hver deres holdingselskab, foretages en ophørsspaltning af JN Holding ApS.

I lighed med grenspaltningen laves der en ansøgning om tilladelse til ophørsspaltning af JN Holding ApS.

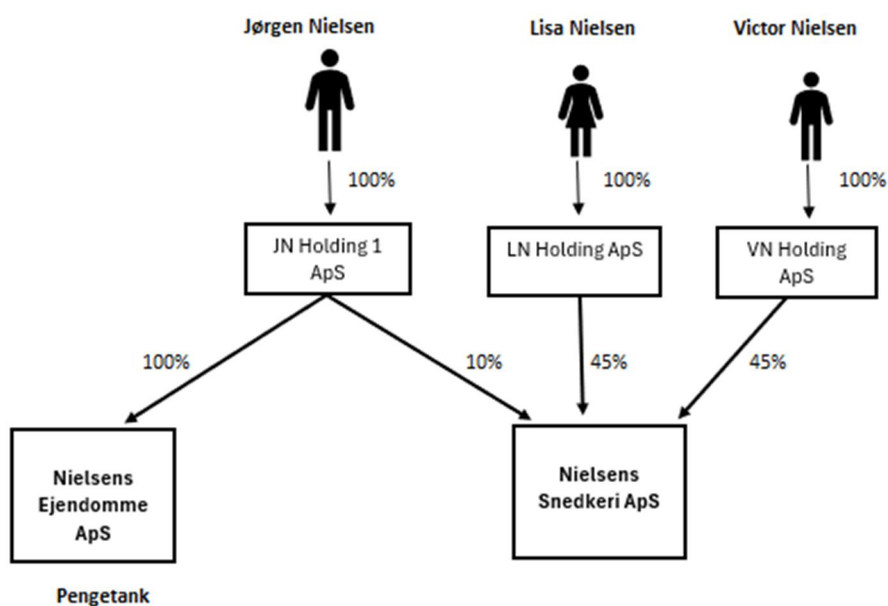
Vi har opstillet tre scenarier for Jørgen under de nuværende regler:

1. Begge børn succederer i Nielsens Snedkeri ApS.
2. Victor succederer i Nielsens Snedkeri ApS, og Lisa bliver kompenseret på anden vis
3. Victor succederer i Nielsens Snedkeri ApS, og Lisa køber ejendomsselskabet af Jørgen.

I forbindelse med gennemgangen af finansieringsmulighederne, jf. afsnit 6.4.1, har vi beregnet de ovenstående scenarier.

Løsningsforslag 1

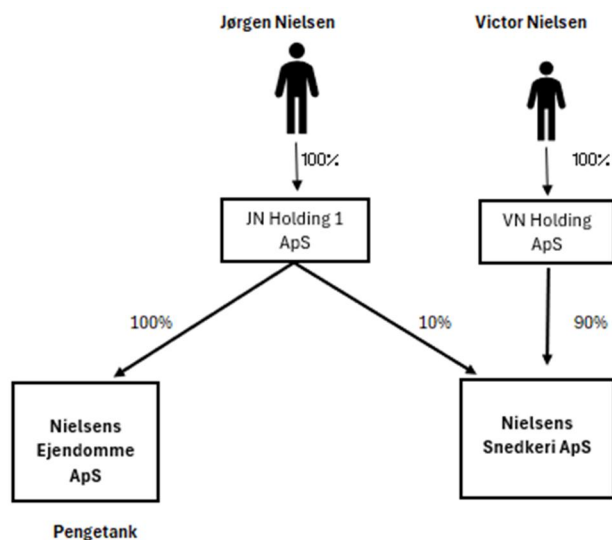
Nedenfor har vi illustreret strukturen for koncernen, hvis begge børn succederer i henholdsvis LN Holding ApS og VN Holding ApS.

Figur 17, løsningsforslag 1 - ophørsspaltning af JN Holding ApS. Kilde: egen tilvirkning

Løsningsforslag 2

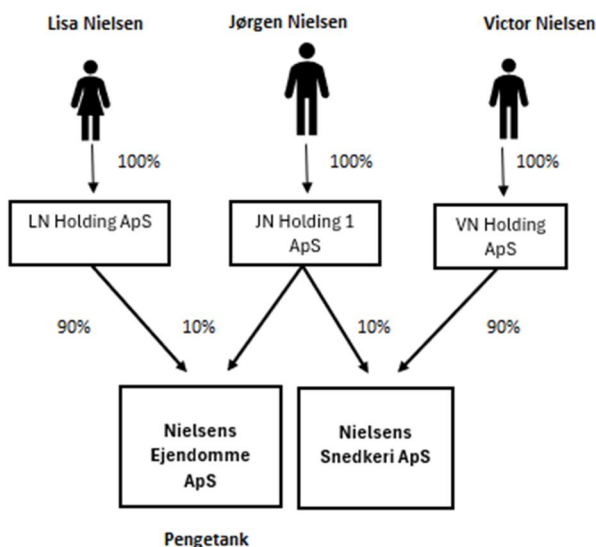
Nedenfor har vi illustreret strukturen for koncernen, hvis Lisa ikke indgår i overdragelsen og Victor succederer i VN Holding ApS.

Figur 18, løsningsforslag 2 - ophørsspaltning af JN Holding ApS. Kilde: egen tilvirkning

Løsningsforslag 3

Nedenfor har vi illustreret strukturen for koncernen, hvis Lisa køber 90% af LN Holding ApS og Victor succederer ind i VN Holding ApS:

Figur 19, løsningsforslag 3 - ophørsspaltning af JN Holding ApS. Kilde: egen tilvirkning

6.3.1.5 Delkonklusion ophørsspaltning nuværende regler

Der er ingen af de tre forslag, der vurderes at være optimale for Jørgen. Som tidligere nævnt ønsker han, at begge børn får 90 % ejerskab af hver deres gren. Dette er ikke muligt, da Lisa ikke kan succedere i en pengetank. Hvis Jørgen skulle gøre brug af ét af løsningsforslagene, vil vi foreslå løsningsforslag 1. Her får begge børn kapitalandele på 45 % i Nielsens Snedkeri ApS. Vi har med udgangspunkt i løsningsforslag 1 opstillet en ophørsspaltningsbalance. I afsnit 6.4.1.2 om finansiering efter de nuværende regler gennemgår vi ovenstående løsningsforslag.

6.4.1 Finansiering nuværende regler

Forrige afsnit har afklaret, hvordan en potentiel struktur kunne se ud for Jørgen og hans børn. I det følgende afsnit vil vi søge at belyse, hvordan finansieringen af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS kan se ud i forbindelse med et generationsskifte, afhængig af hvilken model der ønskes. Det er Jørgens ønske at der i forbindelse med generationsskiftet ikke sker formueforskydning mellem børnene.

I forhold til opgørelsen af værdiansættelsen af både Nielsens Snedkeri ApS og Nielsens Ejendomme ApS tager vi udgangspunkt i selskabets samlede handelsværdi, jf. bilag 5, hvorefter de respektive egenkapitaler, jf. bilag 7, danner grundlag for handelsværdierne. Goodwillværdien er tillagt Nielsens Snedkeri ApS, da goodwillværdien indirekte er indregnet i Nielsens Ejendomme ApS ved omregning til de formodede handelsværdier. Vi har ved beregning af både nuværende og nye værdiansættelser forudsat, at værdipapirerne i forbindelse med aktieombytningen er udloddet til Jørgens holdingselskab, hvorfor disse fragår i værdiansættelsen. Med henvisning til afgrænsningen, jf. afsnit 1.3, tager beregningseksemplerne udgangspunkt i tallene pr. 31.12.23, selvom tallene pr. 31.12.24 skulle anvendes ved en succession i begyndelsen af 2025.

6.4.1.1 Løsningsforslag 1:

Overdragelse af Nielsens Snedkeri ApS med fuld gave, 45 % til hvert barn

Første løsningsforslag under de nuværende regler er, at både Victor og Lisa succederer i den aktive erhvervsvirksomhed Nielsens Snedkeri ApS mod fuld vederlæggelse af en gave fra Jørgen. Således vil begge børn hver eje 45 % af driftsselskabet, mens Jørgen ejer de resterende 10 %, og Nielsens Ejendomme ApS fortsat ejes 100 % af Jørgen. Fordelene ved denne konstruktion er, at begge børn får en lige ejerandel af driftsselskabet, og at der ikke vil ske en formueforskydning i den forbindelse.

Nielsens Ejendomme ApS udgør som tidligere nævnt en pengetank, og det vil derfor ikke være muligt at succedere i selskabet. En af ulemperne ved dette løsningsforslag er i øvrigt, at Lisa bliver medejer at et selskab, hun ikke ønsker at blive en del af.

Ved en gaveoverdragelse på 90 % af Nielsens Snedkeri ApS kan følgende beregning opstilles:

Beregning af gaveafgift (KSL § 33 D)				Beregning af gaveafgift - værdinedslag KSL 33 C			
Nielsens Snedkeri ApS				Nielsens Snedkeri ApS			
	100%	90%	Pr barn		100%	90%	Pr barn
Handelsværdi af anparter	4.701.096	4.230.986	2.115.493	Handelsværdi af anparter	4.701.096	4.230.986	2.115.493
- anskaffelsessum	-40.000	-36.000	-32.400	- anskaffelsessum	-40.000	-36.000	-18.000
= avance	4.661.096	4.194.986	2.083.093	= avance	4.661.096	4.194.986	2.097.493
- passivpost	-1.025.441	-922.897	-458.280	42 % heraf	1.957.660	1.761.894	880.947
= Gaveværdi fratrukket passivpost	3.675.655	3.308.089	1.657.213				
- evt. anden finansiering	0	0	0	Estimeret ejertid	20		
Gaveafgiftsfrit grundbeløb 2024	-74.100	-148.200	-74.100	Rente	3%		
= Gaveafgiftsgrundlag	3.601.555	3.159.889	1.583.113				
Gaveafgift 2024 (15 %)	540.233	473.983	237.467	Nutidsværdi - avanceskat	1.083.909	975.518	487.759
				Kursværdi	55%	55%	55%
				= Gaveværdi fratrukket passivpost	3.617.187	3.255.468	1.627.734
				Gaveafgiftsfrit grundbeløb 2024	-74.100	-148.200	-74.100
				= Gaveafgiftsgrundlag	3.543.087	3.107.268	1.553.634
				Gaveafgift 2024 (15 %)	531.463	466.090	233.045

Figur 20, Beregning af gaveafgift på baggrund nuværende regler i Nielsens Snedkeri ApS til løsningsforslag 1. Kilde: Egen tilvirkning

Ved beregningen af værdinedslaget, jf. KSL § 33 C, tages der udgangspunkt i en estimeret ejertid for børnene på 20 år og en rente på 3 %¹⁶⁰ i forhold til beregning af nutidsværdien for den latente skatteforpligtelse. Som tidligere beskrevet i afsnit 5.1.1.1 har man mulighed for at vælge løsningen med det laveste gaveafgiftsgrundlag. Både kursværdien, den estimerede ejertid og renten skal kunne forsvares, og med henvisning til en tidligere afgørelse¹⁶¹ hvor kurs 80 blev accepteret, forventes kurs 55 ligeledes at blive accepteret.

Ved denne løsning vil der således skulle finansieres samlet 466.090 kr. til kontant betaling af gaveafgiften, hvilket kræver at der fremskaffes likviditet til finansiering. Som tidligere nævnt kan Jørgen med fordel betale gaveafgiften. Med denne løsning vil Jørgen ikke modtage nogen form for likviditet til hans fremtidige pensionstilværelse, hverken i form af kontant betaling eller på et anfordringsgældsbevis. Der sikres en ligedeling af formuen mellem Victor og Lisa, som hver får et ejerskab på 45 %.

¹⁶⁰ Danmarks nationalbank (2024), officielle rentesatser (18. oktober 2024)

¹⁶¹ Højesteretsdom (2024), SKM2024.344.HR

6.4.1.2 Løsningsforslag 2

Kombination af gave + anfordringslån, 90 % til søn eller 45 % til hver på anfordringslån

Som konsekvens af at Lisa ikke ønsker at være en del af Nielsens Snedkeri ApS, er en alternativ løsning, at 90 % af selskabet overdrages med succession til Victor som en kombination af en gave og et anfordringsgældsbrev. Anfordringsgældsbrevet vil i dette eksempel være på 3.100.000 kr. Forudsætningerne for beregningen er de samme som i figur 20 og på den baggrund kan følgende beregning opstilles:

<i>Beregning af gaveafgift (KSL § 33 D)</i>	100%	90%	<i>Beregning af gaveafgift - værdinedslag KSL 33 C</i>	100%	90%	pr. barn
Nielsens Snedkeri ApS			Nielsens Snedkeri ApS			
Handelsværdi af anparter	4.701.096	4.230.986	Handelsværdi af anparter	4.701.096	4.230.986	2.115.493
- anskaffelsessum	-40.000	-36.000	- anskaffelsessum	-40.000	-36.000	-18.000
= avance	4.661.096	4.194.986	= avance	4.661.096	4.194.986	2.097.493
- passivpost	-1.025.441	-922.897	42 % heraf	1.957.660	1.761.894	880.947
= Gaveværdi fratrukket passivpost	3.675.655	3.308.089	Estimeret ejertid	20		
Anfordringslån	0	-3.100.000	Rente	3%		
Gaveafgiftsfrit grundbeløb 2024	-74.100	-74.100	Nutidsværdi - avanceskat	1.083.909	975.518	487.759
= Gaveafgiftsgrundlag	3.601.555	133.989	Kursværdi	55%	55%	55%
Gaveafgift 2024 (15 %)	540.233	20.098	= Gaveværdi fratrukket passivpost	3.617.187	3.255.468	1.627.734
			Anfordringslån	-3.100.000	-3.100.000	-1.550.000
			Gaveafgiftsfrit grundbeløb 2024	-74.100	-74.100	-74.100
			= Gaveafgiftsgrundlag	443.087	81.368	3.634
			Gaveafgift 2024 (15 %)	66.463	12.205	545

Figur 21, Beregning af gaveafgift på baggrund nuværende regler i Nielsens Snedkeri ApS til løsningsforslag 2. Kilde: Egen tilvirkning

Ovenstående beregning tager udgangspunkt i, at Nielsens Snedkeri ApS overdrages delvist som gave og primært som anfordringsgældsbrev. En af fordelene ved denne løsning er, at likviditetstrækket på den korte bane er relativt begrænset. I dette tilfælde vil det medføre en gaveafgift på 12.205 kr. ved overdragelse efter KSL § 33 C. Med denne løsning er den eneste umiddelbare formueforskydning mellem Victor og Lisa, at Victor har fået en gave på det afgiftsfrie bundbeløb på 74.100 kr. samt gaven på de 81.368 kr., forudsat at han selv betaler gaveafgiften. Vores anbefaling ved dette løsningsforslag vil derfor være, at Lisa kompenseres med en tilsvarende gave. Som tidligere beskrevet, vil der være mulighed for at gældsbrevet årligt bliver nedskrevet med en gave tilsvarende det gaveafgiftspligtige grundbeløb, men dette må ikke fremgå af aftalens oprindelse. Derudover kan der ved denne model opstå en formueforskydning i form af den fremtidige værditilvækst, som potentielt opnås i Nielsens Snedkeri ApS. Kun Victor får del i den tilvækst, ligesom han ved anfordringslånet har erhvervet anparterne til at sikre sig den fremtidige vækst på meget gunstige rentevilkår.

Vores anbefaling vil være, at Lisa i denne model kompenseres med en tilsvarende årlig gave. Grundet den manglende mulighed for succession af et selskab bestående af passiv kapitalanbringelse, vil Lisa fortsat ikke blive ejer af Nielsens Ejendomme ApS, som det ellers ønskes. Hun holdes tilsvarende ude af Nielsens Snedkeri ApS. Jørgen vil fortsat eje Nielsens Ejendomme ApS. På kort sigt er denne løsning optimal med henblik på at begrænse den likviditetsmæssige byrde ved overdragelsen. Hvis Jørgen ønsker løbende afdrag på anfordringslånet, vil Victor have behov for at udlodde udbytte til en beskatning på 27 % eller 42 %, hvis hans løn eller opsparing ikke rækker til løbende afdrag.

Ovenstående løsning giver også mulighed for, at begge børn hver kan overtage 45 % med succession på et anfordringslån (1.550.000 kr., jf. figur 21 med henvisning til "pr barn"). I det tilfælde ville der skulle betales en mindre gaveafgift på 545 kr. Her er en overvejelse blandt andet, at det vil sikre en lige formuedeling mellem Victor og Lisa. Lisa vil dog fortsat ikke blive en del af Nielsens Ejendomme ApS, som er det primære ønske.

6.4.1.3 Løsningsforslag 3:

Overdragelse af Nielsens Snedkeri ApS til søn – Lisa erhverver anparter i Nielsens Ejendomme ApS.

I de foregående to scenarier har vi skitseret to løsningsforslag, som begge indebærer, at Lisa ikke bliver en del af Nielsens Ejendomme ApS, som ellers er det primære ønske. Som forklaret i afsnit 4.3 er der ikke mulighed for succession i et selskab, som i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse. Hvis ønsket alligevel er, at Lisa skal overtage 90 % af Nielsens Ejendomme ApS, vil der ske avancebeskatning i forbindelse med Jørgens afståelse af anparterne. Opgørelsen af aktieavancen kan skitseres således:

	100%	90%
Handelsværdi	3.588.500	3.229.650
Anskaffelsessum	-40.000	-36.000
Aktieavance	3.548.500	3.193.650
27 % i skat, bundgrænse 2024 (122.000)	32.940	32.940
42 % i skat, af restende del over bundgrænse	1.439.130	1.290.093
Samlet skat til betaling	1.472.070	1.323.033

Figur 22, aktieavance ved afståelse af Nielsens Ejendomme ApS jf. nuværende regler, løsningsforslag 3 Kilde: egen tilvirkning

Ovenstående løsningsforslag tager højde for, at både Jørgen og hans hustru, Jette, ikke har anden aktieindkomst og kan anvende det fulde bundfradrag. Ved afståelse af anparterne vil det medføre, at Jørgen skal betale 1.323.033 kr. i skat af aktieavancen, hvilket i sig selv kræver likviditet. Likviditeten til betaling af aktieavancen vil Jørgen have til rådighed, hvis han modtager kontant betaling for afståelsen. Dette vil kræve, at Lisa kan finansiere 3.299.650 kr., hvilket er usandsynligt. Alternativet er et lån i banken, hvilket også kan være besværligt grundet bankernes lånevilkår og er tilmed en dyr løsning i forhold til finansiering af renterne. Alternativt skal Lisa låne 3.299.650 på et anfordringslån hos Jørgen for at udskyde betalingen i forbindelse med finansieringen. Denne løsning vil kræve, at Jørgen kan fremskaffe likviditet, enten i form af opsparing eller bankfinansiering, til at betale aktieavancen på 1.323.033 kr., som fortsat skal betales. Uanset hvilken model der vælges, kræver det en betydelig likviditetspåvirkning på den korte bane, hvis ejendommen overdrages.

Et alternativ til ovenstående løsning er, at Lisa finansierer anparterne via 'gældsbrevsmodellen', se afsnit 5.3. Hvis der tages udgangspunkt i samme handelsværdi og en rente på 10 %, som skal forrentes på markedsvilkår, kan finansieringsdelen se således ud:

Gældsbrevsmodellen - Nielsens Ejendomme ApS	100%	90%
Handelsværdi - finansieret på gældsbrief	3.588.500	3.229.650
Gældsbrief til forrentning - forrentning 10 %	358.850	322.965
Nettoresultat udlejningsejendom 2023	364.652	328.187
Resultat	5.802	5.222

Figur 23, Finansiering gældsbrevsmodellen Nielsens Ejendomme ApS jf. nuværende regler, løsningsforslag 3 Kilde: egen tilvirkning

Som tidligere beskrevet flytter denne model ikke formue fra Jørgen til Lisa – kun mulighed for fremtidig værditilvækst. Ovenstående eksempel illustrerer, at der ved en rente på 10 % vil være et nettoresultat efter renter på 5.222 kr. ved samme resultat på udlejningsejendommen som i 2023. Ved denne model skal det overvejes, om det er realistisk, at udlejningsejendommen på lang sigt kan give et markant bedre resultat end i 2023. Vi vurderer, at det er urealistisk, da der er tale om fire udlejningslejemål, hvorfor denne model i realiteten giver begrænsede muligheder for fremtidig værditilvækst. Finansiering via gældsbrevsmodellen vurderes derfor ikke særlig attraktiv i denne case.

En anden udfordring ved, at Lisa skal overtage Nielsens Ejendomme ApS på én af ovenstående måder, er, at der ikke må ske en formueforskydning mellem Lisa og Victor. Hvis udgangspunktet er, at

Jørgen ønsker at betale den eventuelle aktieavance, der måtte være ved at overdrage selskabet til Lisa, kan en opgørelse af en lige formuedeling se således ud:

	Victor - 90 % succession i Nielsens Snedkeri ApS	Lisa - 90 % køb af anparter i Nielsens Ejendomme ApS
Handelsværdi	4.230.986	3.229.650
Gaveværdi fratrukket passivpost	3.255.468	
Anfordringslån	-3.100.000	-3.100.000
Gaveafgiftsfrit grundbeløb 2024	-74.100	-74.100
= Gaveafgiftsgrundlag	81.368	
Gaveafgift 15 %	12.205	
Yderligere gave - Lisa		81.368
Gaveafgift 15 %		12.205

Figur 24, formuedeling børn, nuværende regler. Kilde: egen tilvirkning

I ovenstående eksempel modtager begge børn et anfordringslån på 3.100.000 kr. og begge yderligere en gave på 81.368 kr. Hele forudsætningen for, at denne struktur kan lykkes, er, at Jørgen ønsker at finansiere aktieavancen ved at afstå Nielsens Ejendomme ApS, hvilket er en likviditetsmæssig dyr løsning, med tanke på at han ikke modtager kontant betaling for afståelsen. Det er vores vurdering, at ovenstående løsningsforslag kun i ganske få tilfælde vil anvendes i praksis med hensyn til betaling af aktieavancen. Det skal også nævnes, at der ved en sådan lighedeling af formuen ikke tages højde for, at der kan ligge en fremtidig forskydning i formuen, alt afhængig af den fremtidige værditilvækst i begge selskaber.

6.4.1.4 Delkonklusion finansiering nuværende regler

I det ovenstående har vi skitseret en række mulige finansieringsløsninger ved brug af de nuværende regler, herunder hvordan Jørgen kan overdrage selskabet og hvilke overvejelser han kan gøre. Den ønskede løsning, hvor Victor og Lisa overtager 90 % af ejerskabet i hver deres selskab, vurderes ikke at være optimal, da den vil udløse avancebeskatning, hvis overdragelsen sker i personligt regi. Vi anbefaler derfor, at 45 % af Nielsens Snedkeri ApS overdrages til både Victor og Lisa. Overdragelsen kan både ske ved en fuld gaveoverdragelse eller i kombination med et anfordringslån. Af hensyn til likviditeten og Jørgens økonomiske situation anser vi gaveoverdragelsen i kombination med anfordringslånet som den mest oplagte løsning.

6.5.1 Konklusion generationsskifte nuværende regler

I nærværende afsnit opsummerer vi generationsskiftet i praksis efter de nuværende regler og anbefaler Jørgen en mulig struktur. Vi har anbefalet Jørgen at foretage værdiansættelse af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS ved brug af de vejledende værdiansættelsescirkulærer.¹⁶² Selskabets samlede handelsværdi er opgjort til 9.789.595 kr. på baggrund af en beregnet goodwillværdi baseret på de seneste tre års regnskab og en korrigeret egenkapital pr. 31.12.23. Ved opgørelsen af den korrigerede egenkapital er selskabets ejendomme medtaget til den offentlige ejendomsvurdering i stedet for kostprisen i regnskabet. Vi har gjort Jørgen opmærksom på, at vi forventeligt kan arbejde videre med generationsskiftet ud fra disse værdier, men at Skattestyrelsen har en korrektionsadgang, hvis de ikke mener at handelsværdien er retvisende.

På baggrund af den beregnede handelsværdi har vi anbefalet Jørgen at foretage en skattefri aktieombytning uden tilladelse d. 1. januar 2024 for at opnå en holdingstruktur. Da Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS anses for at være en pengetank, og det er Jørgens ønske, at børnene på sigt skal overtage virksomheden, har vi anbefalet en skattefri grenspaltning, der splitter udlejningsejendommen fra snedkeriet. Vi anbefaler, at grenspaltningen foretages med tilladelse, da vi ikke kan opfylde balancetilpasningskravene for en spaltning uden tilladelse. Der er en række krav, som skal opfyldes for at opnå tilladelsen, herunder at overvejelserne skal være forretningsmæssigt begrundede. Det er imidlertid vores vurdering, at betingelserne er til stede. Jørgen vil efterfølgende have en struktur som skitseret i figur 17, hvor JN Holding 1 ApS ejer 100 % af Nielsens Ejendomme ApS og 10 % af Nielsens Snedkeri ApS. Jørgens ønske om, at begge børn skal eje hver deres selskab, bliver imidlertid besværliggjort af, at Nielsens Ejendomme ApS bliver anset for at være en pengetank. Dette har vi gjort ham opmærksom på og ledt efter alternativer. Vi har anbefalet løsning 1, hvor JN Holding ApS ophørsspaltes med tilladelse for at stifte tre nye selskaber, som ejes privat, og hvor LN Holding ApS og VN Holding ApS hver ejer 45 % af Nielsens Snedkeri ApS. Herfra er det planen, at Victor og Lisa ved brug af successionsreglerne hver skal eje 45 % af selskabet. Vi har drøftet alternativerne med Jørgen, herunder den mulighed, at Lisa skulle overtage Nielsens Ejendomme ApS. Jørgen er enig i, at det på nuværende tidspunkt ikke giver mening.

¹⁶² Skatteministeriet (2000), 2000-09: *Værdiansættelse af aktier og anparter* (nr.45 af 23/03/2000) + 2000-10.

På baggrund af ovenstående har vi drøftet forskellige finansieringsløsninger med Jørgen. Vi har anbefalet, at begge børn overtager 45 % af Nielsens Snedkeri ApS i hver deres holdingselskab, og at overdragelsen sker med en kombination af en gaveoverdragelse og et anfordringslån. Vi har anbefalet at anvende det beregnede værdinedslag, jf. KSL § 33 C, da det giver et lavere værdinedslag på den latente skatteforpligtelse. Handelsværdien for de 45 % er beregnet til 2.115.493 kr. og med et anfordringslån til hvert barn på 1.550.000 kr. (se figur 21) er den endelige gaveafgift beregnet til 545 kr. Vi har gjort Jørgen opmærksom på, at der i den forbindelse skal ske gaveanmeldelse, som Skatkestyrelsen har seks måneder til at reagere på. Skatkestyrelsen skal desuden oplyses om, at børnene indtræder i Jørgens skattemæssige stilling i henhold til oplysningspligten, jf. skattekontrollovens § 2, jf. KSL § 33 C.

6.6 Generationsskifte nye regler

I forrige afsnit har vi fremlagt for Jørgen, hvordan et generationsskifte kan se ud med de nuværende regler. For at belyse effekten af de nye regler for Jørgen og hans familie vil vi i dette afsnit gennemgå, hvordan et generationsskifte kan se ud ifølge de nye regler. Der er nogle delelementer, som de nye regler ikke ændrer, hvorfor disse ikke vil blive beskrevet igen.

6.6.1 Værdiansættelse nye regler:

Forud for generationsskiftet er det som tidligere beskrevet helt centralt, at Nielsens Snedkeri ApS bliver værdiansat til handelsværdien. Vi har i den forbindelse gjort Jørgen opmærksom på, at der 1. oktober 2024 er trådt nye regler i kraft vedrørende værdiansættelse af selskaber, som skal generationsskiftes. Modsat de nuværende regler, hvor vi ville anbefale Jørgen at bede om bindende svar på værdiansættelsen, har vi gjort Jørgen opmærksom på, at han nu får retskrav på at anvende den beregnede handelsværdi af anparterne i Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, forudsat at selskabet opfylder betingelserne skitseret i afsnit 2.1. Vi tager udgangspunkt i, at selskabet gør dette. Det betyder, at vi i forbindelse med generationsskiftet får vished for handelsværdien og ikke behøver at bekymre os om en eventuel korrektion fra Skattestyrelsen.

Vi har ligesom med de nuværende regler lavet en opgørelse af merindtjeningen (goodwillværdien) og værdien af de samlede anparter i Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. Den samlede handelsværdi af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS opgøres med den nye værdiansættelsesmetode til 10.634.033 kr. Der henvises til bilag 9 for en fuld beregning. Vi vil i det følgende forklare Jørgen, hvori de mest væsentlige forskelle mellem den nuværende og nye værdiansættelsesmetode består.

På samme måde som ved den nuværende metode skal der opgøres et reguleret regnskabsmæssigt resultat. Her tages der udgangspunkt i virksomhedens seneste fem regnskabsår, modsat de tidligere tre år. I opgørelsen korrigeres der i lighed med den nuværende metode for både renteindtægter, renteomkostninger samt nettoresultatet på udlejningsejendommen, da denne ikke skal medtælles dobbelt i opgørelsen. Det vægtede resultat afviger med ca. 30.000 kr. i forhold til den nuværende metode. Dette skyldes primært det regulerede resultat for år 4, som er væsentligt højere end for de øvrige år.

Der skal med den nye værdiansættelsesmetode korrigeres for udviklingstendensen i de regulerede resultater, uanset om disse er konstante, enten positive eller negative, modsat goodwillcirkulæret 2000-10. Se figur 4 for et eksempel på dette.

Levetiden for merindtjeningen i Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS bliver ved den nye værdiansættelsesmetode opgjort på baggrund af en foruddefineret tabelform, som tager udgangspunkt i selskabets annualiserede omsætningsvækst og afkastet på den investerede kapital. Levetiden er fastsat til seks år på baggrund af beregningen. Som tidligere nævnt fastsættes levetiden efter goodwillcirkulæret ved et skøn, og her er udgangspunktet en levetid på syv år, medmindre der er konkrete forhold, som taler for en kortere eller længere levetid. Særligt den annualiserede omsætningsvækst har stor betydning for værdiansættelsen af goodwillværdien. Hvis omsætningen var steget ca. 4 % fra 2022 til 2023, ville det have betydet en samlet opjustering af goodwillværdien på 142.252 kr., forudsat at driftsresultatet var det samme. Hvis vi forudsætter, at virksomheden havde haft større vækst, end tilfældet har været, og omsætningen i 2019 var 10.000.000 kr. (mod 14.291.818 kr. i den oprindelige), ville det have betydet en værdiregulering på 407.790 kr., forudsat at afkastet på den investerede kapital var uændret. Se bilag 13 for opgørelsen heraf.

Hvis driftsresultatet efter skat i år 2023 havde været 1.100.000 kr. (i stedet for 751.152 kr.), ville det betyde, at det samlede gennemsnitlige afkast over en femårig periode ville være 10,14 % mod de oprindelige 9,23 %. Den opgjorte levetid ville i den forbindelse have været syv år i stedet for de beregnede seks år, hvilket ligeledes ville øge goodwillværdien. Det er altså relativt små reguleringer, som kan have væsentlig betydning for værdiansættelsen. Se bilag 14 for opgørelse heraf.

Hvis Jørgen forud for generationsskiftet ønsker en så lav værdiansættelse som muligt, kan der spekuleres i at lave generationsskiftet efter en årrække, hvor særligt væksten i omsætningen og afkastet af den investerede kapital har været så lav som muligt.

Den kapitaliserede goodwillværdi for Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS beregnes til 1.104.825 kr., og ved opgørelsen af virksomhedens handelsværdi skal der fratrækkes udskudt af denne værdi, svarende til 243.061 kr. Dette er i overensstemmelse med det tidligere goodwillcirkulære.

Efter goodwillberegningen kan handelsværdien for Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS fastsættes på baggrund af selskabets regulerede egenkapital, jf. balancen pr. 31.12.23. Ved opgørelsen af den regulerede egenkapital tages der udgangspunkt i selskabets indre værdi pr. 31.12.23, korrigeret for

at fast ejendom skal indregnes til handelsværdi, og udskudt skat skal beregnes. Både produktionshallen og investeringsejendommene er i årsrapporten indregnet til kostpris for Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, og vi vil med henvisning til afsnit 2.1.1.1 anbefale Jørgen at anmode Vurderingsstyrelsen om en værdiansættelse af ejendommene, da den tilsyneladende er mest retvisende ifølge Skattestyrelsen. På baggrund heraf er ejendommene vurderet til 10.750.000 kr. Den udskudte skat er beregnet på baggrund af forskellen mellem ejendommenes bogførte værdi og handelsværdierne. Vi har ikke gjort yderligere ved håndteringen af den udskudte skat.

Beregningen af handelsværdien for Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS ser i dette tilfælde således ud¹⁶³:

Beregning af anparternes værdi

Egenkapital pr. 31.12.23	7.065.270
Bogført goodwill	0
-Bogført værdi af fast ejendom	-7.280.000
+Handelsværdi af fast ejendom	10.750.000
Udskudt skat af goodwill	-243.061
Udskudt skat i øvrigt	-763.000
Reguleret egenkapital pr. 31.12.23	9.529.208

Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS:	1.104.825
Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS egenkapital:	9.529.208
Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS værdi:	10.634.033

Figur 25, handelsværdi af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, nye regler. Kilde: egen tilvirkning

Udgangspunktet for de nye skematiske regler er, at Jørgen kan undlade at anmode Skat om et bindende svar på værdiansættelsen og i stedet anvende ovenstående opgørelse.

6.6.1.1 Delkonklusion værdiansættelse nye regler

Ved beregning af værdiansættelse for Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS jf. de nye regler har vi taget udgangspunkt i den skematiske værdiansættelsesmodel. Det forudsætter, at selskabet opfylder betingelserne for at anvende retskravet på den skematiske værdiansættelsesmodel. Den samlede handelsværdi er beregnet til 10.634.033, og opgørelsen af den beregnede goodwill tager udgangspunkt i de seneste fem års regnskabstal. Modsat de nuværende regler, er levetiden på goodwill fastsat til seks år på baggrund af objektive kriterier. Fordi ejendommene skal fastsættes til handelsværdi, har vi anbefalet Jørgen at bede Vurderingsstyrelsen om en handelsværdi. Fordelen ved ovenstående

¹⁶³ Bilag 9 for hele beregningen

model er, at Jørgen kan fortsætte generationsskiftet uden at bekymre sig om, at Skattestyrelsen kan anfægte værdiansættelsen.

6.7.1 Aktieombytning og spaltning nye regler

For at belyse, hvordan den kommende struktur for Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS kan se ud, vil vi i nedenstående afsnit foretage en praktisk gennemgang af en mulig aktieombytning og spaltning af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS under de nye regler. Den overordnede plan for aktieombytningen og spaltningerne kan illustreres således:

Figur 26, tidslinje for aktieombytning og spaltning jf. de nye regler. Kilde: egen tilvirkning

6.7.1.1 Skattefri aktieombytning – uden tilladelse

Vi har i tidligere afsnit gennemgået, hvordan den skattefrie aktieombytning uden tilladelse vil blive gennemført. I relation til de nye regler vil den eneste forskel være opgørelsen af værdierne på ejendommene i Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. Ved de nuværende regler har man hidtil kunne benytte den offentlige ejendomsvurdering, hvis den blev anerkendt som værende tæt på handelsværdien. Ved de nye regler er det et krav, at spaltning sker til handelsværdier¹⁶⁴. Dette resulterer i en forskel i værdierne for åbningsbalancen i JN Holding ApS.¹⁶⁵ Der henvises til afsnit 6.3.1 for en gennemgang og opstilling af holdingstruktur for koncernen, efter aktieombytningen er gennemført.

¹⁶⁴ Skatteministeriet (2024). Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love. J.nr. 2024 -995. Side 29, afsnit 2

¹⁶⁵ Se bilag 10 – åbningsbalance nye regler JN Holding ApS

6.7.1.2 Grenspaltning med tilladelse

I afsnit 6.3.1.2 foreslog vi Jørgen at foretage en grenspaltning, da det ville give ham mulighed for at adskille ejendommen fra driftsselskabet i Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS.

Jørgen har oplyst, at han selv har stået for udlejning af lejlighederne, herunder indgåelse af lejekontrakter med de nuværende lejere. Han har fået lidt hjælp fra Lisa, der til daglig arbejder som ejendomsadministrator og derfor har styr på f.eks. udarbejdelse af lejekontrakt, løbende opkrævninger, bogføring mv. Ejertidskravet på ét år vurderes ligeledes at være overholdt.

Det er derfor vores vurdering, at Jørgens selskab overholder de generelle kriterier for at blive klassificeret som aktiv udlejningsvirksomhed. Lisa har derfor mulighed for at succedere i ejendomsselskabet.

Det vil betyde, at der efter grenspaltningen vil være et driftsselskab, der består af snedkerselskabet, og et ejendomsselskab bestående af udlejningsejendommen med tilhørende gældsforpligtelser. Det vurderes, at Jørgen overholder alle objektive og subjektive betingelser. Selve grenspaltningen blev lavet som en spaltning med tilladelse fra Skattestyrelsen, da det ikke var muligt at overholde balancetilpasningskravet. Der blev søgt om tilladelse med tilbagevirkende kraft pr. 1. januar 2024. Både aktieombytningen og grenspaltningen blev regnskabsmæssigt foretaget denne dato. Dette stemmer også overens med bestemmelserne i FUL § 15d, stk. 2, og FUL §5, stk. 1, som siger, at skæringsdagen skal være sammenfaldende med det erhvervende selskabs regnskabsår, hvilket vil være d. 1. januar 2024.

I forbindelse med ansøgningen om den skattefrie grenspaltning med tilladelse blev en spaltningsplan fravalgt, jf. bestemmelserne i SLL § 255, stk. 2, da der er tale om et anpartsselskab. Der blev ligeledes lavet en positiv kreditorerklæring med henvisning til SLL § 260 og SLL § 263.

I ansøgningen skal der som nævnt i afsnit 3.3.4 lægges vægt på, at der er en forretningsmæssig grund til den forestående spaltning og formålet derfor ikke er skatteundgåelse eller skatteunddragelse. Der blev i ansøgningen lagt vægt på, at grenspaltningen skal foretages, som følge af at der reelt set er tale om 'to typer' af selskaber i ét, hvorfor der ved opdelingen af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS vil ske risikominimering, da et driftsselskab som snedkeriet må anses for at være en mere risikofyldt forretning end en udlejningsejendom. Derudover lægges der vægt på, at denne opdeling af

aktiviteterne vil give bedre overblik og flere muligheder for at optimere forretningen. Der vil desuden også blive lagt vægt på, at begge grene af virksomheden vil kunne fungere selvstændigt og dermed udelukkende ved hjælp af egne midler, jf. FUL §15c, stk. 2. I forlængelse heraf vil ansøgningen ligeledes lægge vægt på det kommende generationsskifte, hvilket i denne konkrete sag ikke vurderes til at bære præg af skatteundgåelse eller skatteunderdragelse.¹⁶⁶ Vi antager nu, at Skattestyrelsen har accepteret anmodningen om skattefri grenspaltning, og at spaltningen af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS kan gennemføres. Ved opgørelse af grenspaltningens balancen¹⁶⁷ skal selskabskapitalen deles mellem det nyoprettede selskab og det bistående selskab. I Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS var selskabskapitalen på kun 40.000 kr. Ved spaltningen blev det konstateret, at begge selskaber herefter ikke opfyldte kravene, ff. SLL § 4, stk. 2, som siger, at selskabskapitalen skal være minimum 40.000 kr. Derfor rådgav vi Jørgen om mulighederne for apportindskud, så der ikke var behov for kontant indskud for at opfylde kravet. Vi assisterede herefter Jørgen med at udarbejde en vurderingsrapport over de indskudte aktier i henholdsvis ejendomsselskabet og snedkeriet, hvorefter selskabskapitalen opfyldte gældende lovkrav.

6.7.1.3 Praktisk gennemførelse af grenspaltningen

Efter Skattestyrelsen har givet tilladelse til grenspaltningen, skal selskabets aktiver og passiver opgøres. Værdierne er opgjort til handelsværdierne pr. 31.12.2023. I tilfældet Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS vil det være Nielsens Snedkeri ApS, der er det erhvervende selskab, mens Nielsens Ejendomme ApS er det erhvervede selskab. Det betyder, at Nielsens Ejendomme ApS er det nyoprettede selskab, hvortil aktiver og passiver skal overføres. Det er som tidligere nævnt væsentligt, at grenkravet overholdes, jf. FUL § 15C. Vi har herefter assisteret Jørgen med at opdele aktiver og passiver, så grenkravet overholdes.

Stiftede selskab - Nielsens Ejendomme ApS

Ved gennemgang af balancen for Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS blev alle aktiver og passiver vedrørende ejendommen overført til det nyoprettede ejendomsselskab.

¹⁶⁶ Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.1.4.8 *Generationsskifte*

¹⁶⁷ Bilag 11 - grenspaltningens balance

Aktiver

Investerings ejendommen er blevet overført til Nielsens Ejendomme ApS. Den opgjorte handelsværdi er 7.500.000 kr. Det nyoprettede ejendomsselskab (Nielsens Ejendomme ApS) overtager ejendommens skattemæssige anskaffelsessum, inklusive forbedringer og med fradrag for afskrivninger i henhold til LL § 14, stk. 1. Derudover er det et krav, at der ved grenspaltningen er tale om et nyt selskab, der kan fungere med egne midler. Det vurderes derfor, at likvider på 500.000 kr. er tilstrækkelige til at betale kortsigtede gældsforpligtelser, såsom bankgæld og andre uforudsete omkostninger. Pr. 1. januar 2024 er der fortsat noterede værdipapirer. Disse flyttes i første omgang med over i ejendomsselskabet, men vil efter spaltningen blive udloddet som udbytte til Jørgens holdingselskab (JN Holding ApS). Der er ikke andre aktiver, der vurderes at relatere til ejendommen.

Passiver:

Ved gennemgang af passiverne er de poster, der skal medtages i ejendomsselskabet, den udskudte skat på 848.000 kr. relateret til investerings ejendommen, gæld til kreditinstitutter på 3.000.000 kr. samt anden gæld på 50.000 kr., der vedrører deposita.

Bestående selskab - Nielsens Snedkeri ApS

I lighed med opdelingen af ejendommen skal aktiver og passiver, der tilhører Nielsens Snedkeri ApS, fordeles. Nielsens Snedkeri ApS vil efter spaltningen være det eksisterende selskab, hvorfor de resterende aktiver og passiver vil forblive i dette selskab. Koncernstrukturen vil efter grenspaltningen være den samme som under de nuværende regler, hvorfor der herom henvises til afsnit 6.3.1.

For den samlede spaltningsbalance pr. 1. januar 2024 henvises til bilag 11.

6.7.1.4 Delkonklusion aktieombytning og grenspaltning

Vi har ovenfor gennemgået starten på et generationsskifte af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. I forlængelse af udarbejdelsen af årsrapporten pr. 31.12.23 er der pr. 1 januar 2024 lavet en skattefri aktieombytning uden tilladelse, hvorefter selskabet JN Holding ApS blev stiftet med aktierne i Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. Efterfølgende er der hos Skattestyrelsen søgt om tilladelse til at foretage en skattefri grenspaltning med tilbagevirkende kraft pr. 1 januar 2024. Tilladelsen blev givet, hvorefter grenspaltningen blev foretaget og selskabet Nielsens Ejendomme ApS blev stiftet, mens

Nielsens Snedkeri ApS bestod. I forbindelse med grenspaltningen blev aktiver og passiver delt ud til de respektive selskaber, hvorfor det vurderes at grenkravet var opfyldt.

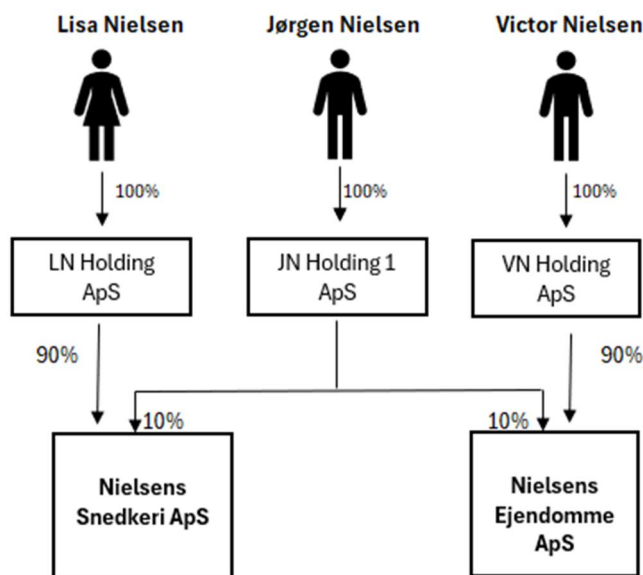
6.7.1.5 Ophørsspaltning af JN Holding ApS

Efter aktieombytningen og grenspaltningen skal Jørgen videre i processen for generationsskiftet. For at børnene kan succedere i selskabet, er planen, at der skal laves en ophørsspaltning af JN Holding ApS, som indebærer at det opdeles i tre nye selskaber ved navn JN Holding 1 ApS, VN Holding ApS og LN Holding ApS. Disse tre selskaber skal sønnen, Victor, og datteren, Lisa, senere succedere i. Som tidligere beskrevet har Jørgen ikke travlt med generationsskiftet. Planen er, at ophørsspaltningen sker med tilladelse fra Skattestyrelsen. I lovforslaget fremsat af Skatteministeriet¹⁶⁸ fremgår det, at loven om succession af ejendomsselskaber forventes at træde kraft pr. 1 januar 2025. Derfor har vi rådgivet Jørgen til at fortsætte som 100% ejer af alle tre nyoprettede holdingselskaber i ét år, indtil den nye lov som forventet træder i kraft. Dermed vil der blive aflagt ét årsregnskab for alle tre holdingselskaber med Jørgen som 100 % ejer, og i forbindelse med årsafslutningen d. 31.12.2024 vil Jørgen udlodde de noterede værdipapirer til JN Holding ApS.

Ved årsskiftet vil der blive lavet en ansøgning om skattefri ophørsspaltning med virkning pr. 1 januar 2025. Ansøgningen vil have vægt på de samme aspekter som ved grenspaltningen. Det forudsættes ligesom under de nuværende regler, at Skattestyrelsen vil godkende ansøgningen. Ophørsspaltningen af JN Holding ApS kan herefter gennemføres. Se bilag 12 for en fremstilling af ophørsspaltningen pr. 1. januar 2025. Vi har taget udgangspunkt i samme værdier som ved grenspaltningen pr. 1. januar 2024, som ligeledes er nævnt i afgrænsningen. Efter ophørsspaltningen er gennemført, kan Victor og Lisa succedere i henholdsvis VN Holding ApS og LN Holding ApS.

¹⁶⁸ Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995. Side 17, afsnit 2.

Den endelige koncernstruktur for Jørgen og hans børn vil herefter se således ud:

Figur 27, ophørsspaltning af JN Holding ApS, forslag til struktur jf. nye regler.
Kilde: egen tilvirkning

Med denne struktur vil Victor eje 90 % af Nielsens Snedkeri ApS, Lisa vil eje 90 % af Nielsens Ejendomme ApS, mens Jørgen vil eje 10 % af hvert selskab. Med denne struktur har Jørgen fortsat mulighed for at have lidt indflydelse, mens han samtidig kan få skattefri del i udbytter, der er udloddet fra henholdsvis Nielsens Snedkeri ApS og Nielsens Ejendomme ApS, jf. SEL § 13, stk. 1, nr. 1 og ABL § 4a. På den måde kan Jørgen stadig øge formuen i sit holdingselskab eller løbende udbetale udbytte til sig selv, indtil han en dag beslutter at trække sig helt som ejer.

6.7.1.6 Delkonklusion ophørsspaltning

Ovenfor har vi gennemgået den praktiske tilgang til ophørsspaltningen af selskaberne. Det vil være muligt for Jørgen at lave en ophørsspaltning pr. 1. januar 2025, da det er datoen, hvor de nye regler træder i kraft. Derfor har han siden 1. januar 2024 haft tre holdingselskaber. To af holdingselskaberne skal børnene succedere i, mens det sidste forbliver Jørgens private selskab. Under de nye regler er det nu muligt for datteren at succedere i ejendomsselskabet. Lempelsen af successionsreglerne på udlejningsejendomme åbner således nye muligheder for en casevirksomhed som Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS.

6.8.1 Finansiering nye regler:

Vi har i forrige afsnit fundet frem til en endelig koncernstruktur, som vi mener Jørgen og hans børn vil drage størst mulig fordel af. I nærværende afsnit vil vi undersøge, hvordan generationsskiftet kan finansieres efter de nye regler. I den forbindelse er der en række forhold, som Jørgen skal overveje, herunder om finansieringen skal ske via gaveoverdragelse, anfordringsgældsbrief, en kombination af disse eller via gældsbriefsmodellen. I dette afsnit vil vi ligesom i det foregående afsnit skitsere to finansieringsmuligheder for Jørgen i forbindelse med et forestående generationsskifte. Ligesom under de nuværende regler skal det sikres, at der fortsat vil ske en lighedeling af formuen mellem børnene. Vi har i de nedenstående løsningsforslag set bort fra den mulighed, at anparterne erhverves mod kontant vederlæggelse, da casens fokus ligger på de nye regler. I den forbindelse anser vi ikke overdragelse mod kontant vedlæggelse for at være optimalt. Det er på nuværende tidspunkt uvist, om muligheden for at beregne værdinedslag efter KSL § 33 C, ved brug af retskravet på den skematiske værdiansættelse, fortsat er gældende. Med henvisning til afsnit 5.1.1.1 har vi ved lovforslaget forstået, at der med anvendelsen af retskravet på den skematiske værdiansættelse ikke kan beregnes et værdinedslag på de udskudte skatteforpligtelser, som overstiger de objektivt beregnede passivposter. På den baggrund har vi kun medtaget de objektivt beregnede passivposter i de nedenstående beregninger. Vi har lagt til grund for vores beregninger, at forudsætningerne for at anvende retskravet på den skematiske værdiansættelse er til stede.

6.8.1.1 Løsningsforslag 1

Fuld gaveoverdragelse uden anfordringslån, 90 % ejerskab til hver

Første løsningsforslag under de nye regler er, at Jørgen overdrager 90 % af anparterne i Nielsens Snedkeri ApS og Nielsens Ejendomme ApS til henholdsvis Victor og Lisa ved brug af successionsreglerne. I første løsningsforslag overdrages anparterne mod fuld vederlæggelse af en gave fra Jørgen.

En opgørelse af dette kan skitseres således:

<i>Beregning af gaveafgift</i>					
Victor - Nielsens Snedkeri ApS	100%	90%	Lisa - Nielsens Ejendomme ApS	100%	90%
Handelsværdi af anparter	5.031.633	4.528.470	Handelsværdi af anparter	4.102.000	3.691.800
- anskaffelsessum	-40.000	-36.000	- anskaffelsessum	-40.000	-36.000
= avance	4.991.633	4.492.470	= avance	4.062.000	3.655.800
- passivpost	-1.098.159	-988.343	- passivpost	-893.640	-804.276
= Gaveværdi fratrasket passivpost	3.933.474	3.540.126	= Gaveværdi fratrasket passivpost	3.208.360	2.887.524
Anfordringslån	0	0	Anfordringslån	0	0
Gaveafgiftsfrit grundbeløb 2024	-74.100	-74.100	Gaveafgiftsfrit grundbeløb 2024	-74.100	-74.100
= Gaveafgiftsgrundlag	3.859.374	3.466.026	= Gaveafgiftsgrundlag	3.134.260	2.813.424
Gaveafgift 2024 (10 %)	385.937	346.603	Gaveafgift 2024 (10 %)	313.426	281.342

Figur 28, beregning af gaveafgift på baggrund af nye regler i Nielsens Snedkeri ApS og Nielsens Ejendomme ApS med 90 % overdragelse til hver uden anfordringslån. Kilde: egen tilvirkning

I dette eksempel overtager Victor Nielsens Snedkeri ApS og Lisa Nielsens Ejendomme ApS ved brug af successionsreglerne og som en fuld gaveoverdragelse. Med denne model er der en række forhold, som skal overvejes. Gaveværdien mellem Victor og Lisa er forskellig, det koster en gaveafgift på 10 %, svarende til samlet 627.945 kr., som kræver likviditet, og Jørgen vil med denne løsning ikke få likviditet til sig selv og sin pensionstilværelse efter overdragelsen.

Jørgen har fra starten slået fast, at der ikke må ske formueforskydning mellem børnene som følge af generationsskiftet. Forskellen på gaveværdien mellem Victor og Lisa er opgjort til 652.602 kr. eller 717.863 kr., afhængig af hvem der finansierer gaveafgiften. Formueforskydningen mellem børnene kan kompenseres på flere forskellige måder. Lisa kan kompenseres med en tilsvarende kontant gave. Her skal der tages højde for det likviditetsmæssige behov, ligesom der også skal beregnes gaveafgift på 15 % af en ny gave. Et alternativ til den kontante løsning er, at Jørgen testamenterer gaveforskellen som et forlods gavebeløb, der overstiger tvangsarven, som skal afregnes ved Jørgens bortgang.¹⁶⁹ Dette forudsætter i sagens natur, at Jørgen efterlader en tilstrækkelig stor arv, som muliggør denne fordeling.

Ved brugen af de nye regler for retskravet på den skematiske værdiansættelse vil der være mulighed for, at gaveafgiften kan afregnes til 10 % i stedet for 15 % som ved de nuværende regler. Det koster en øjeblikkelig likviditet at betale gaveafgiften på 10 % kontant, men som beskrevet i afsnit 5.1.2 skal det overvejes, om det bedre kan betale sig at overdrage virksomheden med et anfordringslån i forhold til nutidsværdien af det fremtidige anfordringslån. Ved en eftergivelse vil denne blive gavebeskattet med 15 %.

¹⁶⁹ Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark. Side 413

Hvis der ikke indgår et anfordringslån i overdragelsen, vil Jørgen ikke have mulighed for at sikre sig fremtidig kontantbetaling for anparterne. Her skal der især tages højde for, at Jørgen i mange år fremover skal have tilstrækkelig likviditet til at opretholde samme levestandard som hidtil. Derudover skal det som tidligere beskrevet vurderes, om det bedst kan betale sig at afregne gaveafgiften på 10 % med det samme eller at vente.

6.8.1.2 Løsningsforslag 2

Fuldt anfordringslån eller kombination af anfordringslån + gave, 90 % ejerskab til hver

Som alternativ til løsningsforslaget, hvor børnene vederlægges med en fuld gave, kan overdragelsen ske med fuldt anfordringslån eller som en kombination af en gave og et anfordringslån. Ønsket er fortsat, at Victor skal overtage anparterne relateret til Nielsens Snedkeri ApS, og Lisa i Nielsens Ejendomme ApS. Ved overdragelsen er det påtænkt, at gaveelementet skal være det samme for både Victor og Lisa. Vi tager udgangspunkt i de samme værdier som i figur 28 ved overdragelse af 90 % af anparterne. Dette kan skitseres således:

<i>Beregning af gaveafgift</i>			
Victor - Nielsens Snedkeri ApS	90%	Lisa - Nielsens Ejendomme ApS	90%
Handelsværdi af anparter	4.528.470	Handelsværdi af anparter	3.691.800
- anskaffelsessum	-36.000	- anskaffelsessum	-36.000
= avance	4.492.470	= avance	3.655.800
- passivpost	-988.343	- passivpost	-804.276
= Gaveværdi fratrukket passivpost	3.540.126	= Gaveværdi fratrukket passivpost	2.887.524
Anfordringslån	-3.066.026	Anfordringslån	-2.413.424
Gaveafgiftsfrit grundbeløb 2024	-74.100	Gaveafgiftsfrit grundbeløb 2024	-74.100
= Gaveafgiftsgrundlag	400.000	= Gaveafgiftsgrundlag	400.000
Gaveafgift 2024 (10 %)		Gaveafgift 2024 (10 %)	40.000

Figur 29, kombination af gave og anfordringslån ved overdragelse efter nye regler. Kilde: egen tilvirkning

Eksempel tager udgangspunkt i, at handelsværdien finansieres på et anfordringslån, så begge opnår en gaveværdi på 400.000 kr. Ved at børnene får to forskellige anfordringslån, kompenseres de derfor ligeligt i forhold til gaveværdien. Fordelene ved denne løsning er blandt andet, at den likviditetsmæssige belastning er begrænset på den korte bane. Muligheden for helt at undgå gaveafgift foreligger også, hvis anfordringslånet øges. Til gengæld bortfalder muligheden for at betale gaveafgiften på de 10 %, og der vil i fremtiden skulle afregnes gaveafgift på 15 %, hvis anfordringslånet senere eftergives. Denne løsning vil give mulighed for, at anfordringslånet årligt nedskrives med en gave

svarende til det gaveafgiftspligtige bundbeløb. Som tidligere nævnt må dette ikke være aftalt på forhånd.

Med henvisning til figur 9 og bilag 19, hvor de aktuelle værdier fremgår, og hvor der ses bort fra gaveelementet, skal det overvejes, om det bedre kan betale sig at vente med at betale gaveafgiften på 10 % i forhold til beregning af nutidsværdien. Hvis der tages udgangspunkt i det aktuelle renteniveau,¹⁷⁰ vil det efter 14 år og ud fra en likviditetsmæssig betragtning bedre kunne betale sig at afregne gaveafgiften på de 15 %.

Det er helt centralt at overveje, om Jørgen ved denne løsning har tilstrækkelige frie midler til at kunne opretholde samme levestandard som tidligere. Ved denne løsning får Jørgen ikke øjeblikkelig betaling for overdragelsen af selskaberne, og det skal derfor nøje overvejes, hvordan Jørgens fremtidige økonomi og likviditet vil se ud. Hvis det forudsættes at der kan udloddes udbytte fra driftsselskaberne, vil begge børn have mulighed for at videreudlodde udbytte fra deres respektive holdingselskaber, som kan bruges til afdrag på gældsbeholdningen.

Sammenholdt med løsningsforslag 3, hvor Lisa erhverver anparterne i Nielsens Ejendomme ApS, kan det ud fra et likviditetsmæssigt synspunkt også bedre betale sig at overdrage anparterne med succession. Dette kan forenklet illustreres således:

	Aktieavance	Succession
Handelsværdi	3.229.650	3.691.800
Anskaffelsessum	-36.000	-36.000
Aktieavance	3.193.650	3.655.800
27% i skat, bundgrænse 2024	32.940	
42% i skat, resterende del over bundgrænse	1.290.093	
Passivpost 22 %		804.276
Gaveværdi fratrukket passivpost		2.851.524
Anfordringslån		-2.851.524
Samlet skat til betaling	1.323.033	
Netto likviditet, salg aktieavance	1.906.617	
Netto anfordringslån, ved overdragelse		2.851.524

Figur 30, sammenligning overdragelse ved succession eller afståelse ved aktieavance - kilde: egen tilvirkning

Som illustreret i figur 22 vil Jørgen ved et salg, hvor der skal afregnes aktieavance, have en nettolikviditet på 1.906.617 kr. Ved overdragelse med succession vil han have et anfordringslån på 2.851.524 kr. Det skal bemærkes at handelsværdierne er forskellige fordi der ved overdragelse med

¹⁷⁰ 2024 niveau

aktieavance tages udgangspunkt i de nuværende regler og ved overdragelse med succession de nye regler. I ovenstående eksempel ses der bort fra eventuel gaveafgift. Det betyder, at næste generation overtager en udskudt skat ved overdragelse med succession.

6.8.1.3 Delkonklusion finansiering nye regler

I dette afsnit har vi skitseret en række finansieringsmuligheder for Jørgen ved brug af retskravet på den skematiske værdiansættelse og med den nedsatte gaveafgift. Mulighederne for at opnå den ønskede struktur ser imidlertid anderledes ud ved indførelsen af successionsmulighederne på udlejningsejendomme. Jørgen får mulighed for, at Victor og Lisa begge kan overtage hver deres selskab ved brug af successionsreglerne. Herefter skal det drøftes, hvordan overdragelsen skal finansieres. Skal overdragelsen ske som en fuld gaveoverdragelse og dermed udnytte muligheden for at betale gaveafgiften på de 10 % kontant, eller skal overdragelsen ske ved brug af anfordringslån? Som med de nuværende regler skal Jørgens private økonomi overvejes som led i generationsskiftet. Med tanke på muligheden for, at der årligt kan afdrages på anfordringslånet, og at det ud fra en betragtning om nutidsværdien bedre kan betale sig at afregne gaveafgiften til 15 % inden for en periode på 14-15 år, er vores anbefaling, at overdragelsen skal ske med et element af et anfordringslån. Jørgen er 61 år og lever med stor sandsynlighed i mere end 14-15 år, hvilket også er en faktor for vores anbefaling.

6.9.1 Konklusion generationsskifte nye regler

I nærværende afsnit vil vi opsummere generationsskiftet i praksis efter de nye regler og i den forbindelse anbefale Jørgen en mulig struktur. Ved værdiansættelsen af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS anbefalede vi Jørgen at anvende retskravet på brug af den skematiske værdiansættelsesmodel. Her blev selskabets samlede handelsværdi opgjort til 10.634.033 kr. Handelsværdien er opgjort på baggrund af en beregnet goodwillværdi baseret på de seneste fem regnskabsår. Fordelen ved, at den skematiske værdiansættelse benyttes, er, at Jørgen ikke skal bekymre sig om eventuel omgørelse af værdiansættelsen, da retningslinjerne ifølge lovforslaget er benyttet. I forlængelse af at handelsværdierne er opgjort, har vi anbefalet Jørgen at der sker aktieombytning og spaltning af selskabets aktiviteter. Ifølge de nye regler kan der nu ske succession i et ejendomsselskab, såfremt betingelserne herfor er opfyldt. Det er vores vurdering, at alle kriterier er overholdt, og derfor har vi anbefalet Jørgen, at Victor og Lisa succederer i hver sit selskab, så Victor succederer i Nielsens Snedkeri ApS, mens Lisa succederer i Nielsens Ejendomme ApS. Ejerfordelingen vil herefter være således, at Victor

og Lisa begge ejer 90 % af deres respektive gren. Dette har været Jørgens ønske, hvorfor vi også mener, at det er mest optimalt for Jørgen at vente til de nye regler træder i kraft, før der sker et endeligt generationsskifte.

Efter den endelige struktur blev vedtaget, skulle vi finde den mest optimale løsning for finansieringen af overdragelsen. I den forbindelse drøftede vi forskellige løsningsmuligheder med Jørgen og hans børn. Det var væsentligt at diskutere, om det kan betale sig at gøre brug af den nedsatte gaveafgift, der jf. de nye regler kommer til at være på 10 %. Vi fremlagde en beregning for Jørgen, som havde til formål at vise, hvornår det bedst kan svare sig at afregne gaveafgiften til 15 % frem for at betale gaveafgiften på 10 % straks. Her blev det klart, at det bedre kan svare sig senere at betale gaveafgiften til 15 %, hvis det antages at Jørgen lever minimum 14–15 år.

Vores endelige finansieringsanbefaling kombinerer en straksbetaling på 10 % med et anfordringslån for restens vedkommende. Jørgens ønske er som sagt, at gaveelementet er det samme for Victor og Lisa. Dette vil i praksis blive sikret, ved at børnene får to forskellige anfordringslån, så de på den måde kompenseres ligeligt i forhold til gaveværdien. Gaveværdien vil være 400.000 kr. Vi anbefaler, at der herefter sker 10% straksbetaling fra hvert barn af 400.000 kr., hvorefter resten laves som et anfordringslån. Anfordringslånet vil herefter være på 3.066.026 kr. for Victor og 2.413.424 kr. for Lisa.

7 Sammenligning

7.1 Sammenligning værdiansættelse af nuværende og nye regler

I det følgende afsnit vil vi søge at belyse de mest væsentlige forskelle på de nuværende og nye regler, hvad angår værdiansættelsen af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS. Helt grundlæggende bygger modellerne på de samme principper med nogle enkelte justeringer. Med hensyn til goodwillværdien for Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS er forskellen blot 7.100 kr., afhængig af om den nye eller nuværende model anvendes. Dette kan underbygge de få forskelle i beregningsmetoderne.

Vi har i den forbindelse lavet en række fiktive beregningseksempler for at undersøge, hvornår de største forskelle på goodwillværdien opstår. Vi har med undtagelse af eksempel 3 (vækst i omsætning + vækst i afkast på investeret kapital) taget udgangspunkt i, at forholdene mellem vareforbrug, eksterne omkostninger og lønninger følger samme fordelingsnøgle som i den oprindelige case og ikke er reguleret på øvrige poster. Der henvises til bilag 15-18 for de fulde beregninger, mens der nedenfor skitseres en nøgletaloversigt:

Omsætningstal	Stabil omsætning over 5 år	Eksplisiv vækst i omsætning + stabil vækst i afkast på IK	Vækst i omsætning + vækst i afkast på IK	Faldende omsætning
2019	15.000.000	5.000.000	7.000.000	17.000.000
2020	15.000.000	8.000.000	10.000.000	16.000.000
2021	15.000.000	11.000.000	12.000.000	15.000.000
2022	15.000.000	13.000.000	17.000.000	13.000.000
2023	15.000.000	16.000.000	20.000.000	12.000.000
Annualiseret omsætningsvækst	0,00%	33,75%	30,01%	-8,34%
Vægtet resultat:				
TSS-cirkulære 2000-10	774.128	727.582	3.581.091	642.735
Skematisk værdiansættelse	805.684	612.133	3.115.154	735.683
Udviklingstendens:				
TSS-cirkulære 2000-10	0	179.065	508.914	0
Skematisk værdiansættelse	-4.299	209.898	825.817	-92.306
Fastsat levetid:				
TSS-cirkulære 2000-10 (skøn)	7	7	7	7
Skematisk værdiansættelse (foruddefineret)	6	11	15	6
Kapitaliseringsfaktor:				
TSS-cirkulære 2000-10	2,63	2,63	2,63	2,63
Skematisk værdiansættelse	2,33	3,68	4,49	2,33
Merindtjening (goodwillværdi)				
TSS-cirkulære 2000-10	830.681	1.179.205	8.605.522	485.118
Skematisk værdiansættelse	799.434	1.338.604	14.022.390	431.276
Forskel i goodwillværdi	31.247	-159.399	-5.416.868	53.842

Figur 31, sammenligning af beregninger skematisk værdiansættelse vs. goodwillcirkulære 2000-10. Kilde: egen tilvirkning

Ud fra ovenstående nøgletalsoversigt kan det konstateres, at forskellene på goodwillværdien kan være relativt stor, afhængig af modellen. Helt overordnet er det forholdene omkring den fastsatte levetid, som bliver særligt udslagsgivende for værdiansættelsen. I eksemplet "vækst i omsætning + vækst i afkast på IK" kan det selvfølgelig diskuteres, om en levetid på syv år er retvisende under de nuværende regler. I praksis ville man formentlig stadig fastsætte en levetid, som er kortere end de 15 år, som bliver beregnet ved den skematiske værdiansættelse. Herunder kan det også konkluderes, at selskaber med en højere grad af omsætningsvækst i kombination med positivt afkast på den investerede kapital vil udløse en højere levetid og dermed højere goodwillværdi end de vejledende goodwillcirkulærer. Omvendt er der indikationer på, at en lav eller manglende omsætningsvækst tilnærmer sig værdien i det tidligere goodwillcirkulære. I sidste ende vil det variere fra selskab til selskab, da afkastet på den investerede kapital også spiller ind ved fastsættelsen af levetiden, som er den mest afgørende faktor ved opgørelse af goodwillværdien.

Som beskrevet i afsnit 2.1.1 opgøres den regulerede egenkapital grundlæggende på samme måde som i aktiecirkulæret 2000-09. Den mest centrale forskel er, at fast ejendom fremover skal medtages til handelsværdi, modsat den seneste kendte offentlige ejendomsvurdering. I casen Nielsens Snedkeri ApS tager vi udgangspunkt i, at den offentlige ejendom ligger 10 % lavere end den forventede handelspris. Dette giver naturligt en forskel i opgørelsen af den samlede regulerede egenkapital og dermed handelsværdien af anparterne. Som følge af at de faste ejendomme er indregnet til kostprisen i regnskabet, formodes det, at den seneste kendte offentlige ejendomsvurdering kan være gældende, jf. cirkulære 2000-09. Hvis de faste ejendomme omvendt var optaget til dagsværdi i regnskabet, er der en risiko for, at Skattestyrelsen ville underkende, at den offentlige ejendomsvurdering alligevel skulle være retvisende for værdien. Af en nyere afgørelse, SKM2024.497.LSR, fremgår det, at en far blev pålagt at betale en ekstra gaveafgift i forbindelse med overdragelse af aktierne i sit holdingselskab til sine børn. Landsskatteretten vurderede ikke, at de offentlige ejendomsvurderinger kunne lægges til grund for værdien, idet disse var betydeligt lavere end dagsværdien i årsrapporten. Derfor var det Landsskatterettens opfattelse, at cirkulærerne blot var vejledende og ikke et retvisende udtryk for værdien.¹⁷¹

¹⁷¹ Skattestyrelsen (2024), SKM2024.497

7.2 Sammenligning omstruktureringsmuligheder nuværende og nye regler

Vi har nu gennemgået selve omstrukturingsdelen af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, både under de nye og nuværende regler. Når vi sammenligner reglerne, er det mest centrale, at det nye lovforslag gør det muligt at succedere i en udlejningsejendom. Det kræver dog, at de specifikke betingelser herfor er overholdt. Den primære betingelse er aktiv involvering i administrationen af ejendommen. Da Jørgen har været aktivt involveret i administrationen af hans ejendomsselskab, vil det være muligt for datteren af succedere heri. Under de nuværende regler ville Nielsens Ejendomme ApS anses for at være et pengetanksselskab, hvorfor det ikke ville være muligt for datteren af succedere heri. Man ville dog kunne benytte et par alternative løsninger. Den mest optimale løsning under de nuværende regler er, at både Victor og Lisa succederer i Nielsens Snedkeri ApS. Løsningen opfylder dog ikke Jørgens ønske om, at der overdrages 90 % i hver gren. Omstrukturingsmulighederne åbner derfor en række nye døre med lempelsen af successionsmulighederne på udlejningsejendomme.

7.3 Sammenligning finansiering nuværende og nye regler

Vi har tidligere drøftet fordele og ulemper ved valg af finansieringsformer, herunder hvilken finansieringsløsning der mest optimal, uden at der sker formueforskydning mellem Lisa og Victor. Ved de nuværende regler udgår muligheden for, at Lisa kan overtage ejendomsselskabet ved brug af successionsreglerne, hvorfor der skal tænkes i alternativer med hensyn til den ønskede konstruktion. Hvis anparterne i ejendomsselskabet alligevel ønskes overdraget til Lisa, skal der betales aktieavance i forbindelse med afståelsen. Dette er ikke hensigtsmæssigt. Alternativerne er, at både Lisa og Victor overtager Nielsens Snedkeri ApS og kompenseres ligeligt, eller at Victor overtager Nielsens Snedkeri ApS uden Lisa. Den ønskede konstruktion er svær at opnå, uden at det har en betydelig likviditetsmæssig påvirkning. I den forbindelse skal det overvejes, hvordan Jørgens økonomiske situation skal se ud efter overdragelsen.

Indførelsen af de nye regler åbner nye muligheder, fordi det bliver det muligt at succedere i selskabet med udlejningsejendommen. Handelsværdien af selskaberne ændrer sig som følge af retskravet på den skematiske værdiansættelse. Overvejelserne omkring finansieringen består primært i, at Jørgen skal overveje, hvorvidt det kan betale sig at betale den kontante gaveafgift på 10 %, eller om overdragelsen skal ske med et anfordringslån.

8 Konklusion

Formålet med denne afhandling har været at belyse, hvilken effekt det nye lovforslag vedrørende retskrav på skematisk værdiansættelse, nedsat bo- og gaveafgift samt lempelse af pengetanksreglen forventes at have i forbindelse med et generationsskifte.

Udgangspunktet er, at et unoteret kapitalselskab i forbindelse med et generationsskifte altid skal fastsættes til handelsværdien. Handelsværdien kan være svær at opgøre i tilfælde, hvor der ikke foreligger en objektiv og konstaterbar handelsværdi. Praksis har hidtil været, at handelsværdien af et selskab kunne opgøres med udgangspunkt i Skattestyrelsens aktiecirkulære 2000-09 og goodwillcirkulære 2000-10. Cirkulærerne er udelukkende vejledende, og det betyder, at Skattestyrelsen har mulighed for at tilsidesætte den beregnede handelsværdi, hvis de ikke finder den retvisende. Fra og med 1. oktober 2024 vil Regeringen og Skatteministeriet indføre et retskrav på den skematiske værdiansættelse for virksomheder, der kan overdrages med nedsat bo- og gaveafgift. Det primære formål med dette retskrav er at sikre tryghed og forudberegnelighed ved et generationsskifte. Den skematiske værdiansættelsesmodel tager udgangspunkt i en række af de samme principper som de vejledende cirkulærer med nogle enkelte væsentlige justeringer. Selskabets faste ejendomme skal fremover medtages til handelsværdien i stedet for den offentlige ejendomsvurdering, som det har været praksis hidtil. Selskabets merindtjening opgøres på baggrund af de seneste fem års regnskabsmæssige resultater, modsat tre år som tidligere. Herunder fastsættes merindtjeningens levetid fremover på baggrund af en foruddefineret tabelform, som tager udgangspunkt i selskabets annualiserede omsætningsvækst i kombination med afkastet på den investerede kapital. Tidligere blev levetiden fastsat ved skøn og typisk til syv år. Retskravet har, foruden tryghed for de involverede, til formål at sikre en objektiv og forudberegnelig værdiansættelse som Skattestyrelsen ikke efterfølgende kan korrigere.

Et væsentligt element i forbindelse med generationsskifte er at gøre sig indledende overvejelser om, hvordan man ønsker, at den kommende koncernstruktur kommer til at se ud. I forbindelse med generationsskifte benyttes aktieombytning og spaltningsmodeller oftest, begge skattefrie. En skattefri aktieombytning kan foretages både med og uden tilladelse. Uden tilladelse kræves der ingen ansøgning til Skattestyrelsen. Dog træder der flere kriterier i kraft, f.eks. holdingkrav på ejerskab af aktier i tre år før afhændelse. Ved en skattefri aktieombytning med tilladelse kræves der ansøgning til

Skattestyrelsen og forretningsmæssig begrundelse. Ombytning med tilladelse bruges ofte ved komplekse ønsker til ombytning. Ombytning uden tilladelse benyttes ofte ved simple ombytninger, eller hvis anparterne ikke forventes afhændet inden for tre år. Aktieombytning kan være fordelagtigt, hvis det ønskes at oprette en holdingstruktur.

Efter aktieombytningen vil der ofte blive lavet en ophørsspaltning, grenspaltning eller en kombination af begge. Spaltningen kan ligeledes foretages med eller uden tilladelse. Ved ophørsspaltning ophører selskabet, og aktiver og passiver fordeles til flere selskaber. Hvis ophørsspaltning sker uden tilladelse, skal balancetilpasningskravet overholdes, hvorimod ved tilladelse kun kræves forretningsmæssig begrundelse. Ved grenspaltning består det oprindelige selskab, hvorefter aktiver og passiver fordeles til et nyt selskab. Betingelserne er de samme med og uden tilladelse.

Ved de nuværende regler kan børn ikke succedere i et selskab, der i overvejende grad består i passiv kapitalanbringelse, hvilket vil sige, at mere end 50 % af selskabets aktiver er kendetegnet som 'dårlige aktiver', såsom kontanter, værdipapirer, fast ejendom, der ikke indgår i den daglige drift, og lignende. Ved et generationsskifte er dette et væsentligt aspekt.

De nye regler om lempelse af pengetanksreglen vurderes især at være attraktive for selskaber med aktive udlejningsejendomme. Fremadrettet vil det være muligt at overdrage denne type selskaber ved brug af successionsreglerne.

Når selskabsstrukturen er på plads, og børnene efterfølgende skal overtage selskabet, skal finansieringen, og i den forbindelse en række forhold, der skal overvejes. Hvilket likviditetsbehov har den udtrædende ejer, og skal gaveafgiften betales, eller skal overdragelsen finansieres med et anfordringslån? Hvis der indgår et gaveelement i overdragelsen, åbner det muligheden for at overtageren kan modtage kompensation for den skattepligtige avance i form af en passivpost eller et beregnet nedslag i handelsværdien. Lempelsen af gaveafgiften fra 15 % til 10 % på successionsegnede overdragelser giver anledning til at overveje, hvorvidt det kan betale sig at afregne gaveafgiften på 10 % kontant eller alternativt vente og i stedet afregne til 15 %. Finansieringen kan også ske enten helt eller delvist, ved udstedelse af et anfordringslån. Anfordringslånet har den fordel, at det er rentefrit fra forældre til børn. Her opstår muligheden for at gaveafgiften på 15 % kan udskydes, og at der årligt kan nedskrives på anfordringslånet med en gave svarende til bundgrænsen for gaver.

Et generationsskifte indebærer mange overvejelser. I afhandlingen har vi opstillet og gennemgået en praktisk case, hvor både de nuværende og nye regler er taget i betragtning. Med udgangspunkt i dette eksempel fandt vi, at det ud fra ønsket om at opnå en struktur, hvor begge børn ejer hver deres selskab, vil være mest hensigtsmæssigt at vente med generationsskiftet til de nye regler træder i kraft. De nye regler medfører muligheden for et retskrav på den skematiske værdiansættelse, som sikrer familien tryghed i forbindelse med overdragelsen. Til gengæld vil handelsværdien i det konkrete tilfælde være højere ved brug af retskravet på den skematiske værdiansættelse.

Ovenstående er én måde at gennemføre et generationsskifte på, men som tidligere nævnt er der mange faktorer, som skal overvejes ved et generationsskifte, og der er ikke to generationsskifter, som er ens.

9 Perspektivering

I forbindelse med besvarelse af problemformuleringen fremkom en række øvrige perspektiver, der ligeledes kunne være interessante at belyse i forhold til problemstillingen. Afsnittet har til formål at præsentere en række alternative tilgange og undersøgelsesmuligheder som er opstået i forbindelse med udarbejdelse af afhandlingen.

I forbindelse med udarbejdelse af afhandlingen står det imidlertid klart, at Skattestyrelsens svar på høringsspørgsmålene og det endelige lovforslag er helt centrale for at vurdere, hvordan indførslen af de nye regler kommer til at fungere i praksis. Skattestyrelsens modsvar i forhold til høringssvarene vil give en forståelse af hvilke overvejelser og måske kompromisser der er gjort for at imødekomme de forskellige interessenters behov. Hvis vi f.eks. forudsætter at vi er et år ude i fremtiden kunne det være interessant at belyse hvordan retskravet på den skematiske værdiansættelse fungerer i praksis samt at analyserer hvilke udfordringer det giver, at ejendommene skal medtages til handelsværdi. Hvordan vil Skattestyrelsen i praksis dokumentere aktiv involvering fra ejere af ejendomsvirksomheder som skal overdrages med succession. Til den tid vil der formentlig være en række nyere afgørelser som kan danne grundlag for en analyse om fremtidig praksis på området.

I afsnit 1.3 er det nævnt at de bløde værdier skal overvejes ved ethvert generationsskifte. I afhandlingen er der kun i få tilfælde skelet til de bløde værdier i forbindelse med udarbejdelse af casevirksomheden. Det kunne have været interessant at tage udgangspunkt i en konkret virksomhed. Tilgangen ved en konkret virksomhed kunne have været en mere dybdegående analyse af, og særligt med inddragelse af de bløde værdier. Er børnene de rette til at overtage virksomheden, hvad er ejerens fremtidige ønske i forhold til fremtidigt rådighedsbeløb, og andre privatøkonomiske forhold er alle forhold, som kunne komme i betragtning ved en konkret virksomhed.

10 Figuroversigt

1. Afhandlingsoversigt
2. Skematisk værdiansættelse, opgørelse af merindtjening
3. Korrigeret regnskabsmæssigt resultat
4. Tillæg for udviklingstendens
5. Eksempel aktieombytning
6. Eksempel på overdragelse med succession
7. Illustration af indirekte ejerandele
8. Beregning af gaveafgift
9. Beregning af gaveafgift vs. nutidsværdi
10. Illustration af gældbrevsmodellen
11. Forrentning gældsbrief
12. Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, nuværende struktur
13. Handelsværdi af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, nuværende regler
14. Aktieombytning Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS
15. Pengetanksberegning
16. Grenspaltning af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS
17. Løsningsforslag 1 - ophørsspaltning af JN Holding ApS
18. Løsningsforslag 2 - ophørsspaltning af JN Holding ApS
19. Løsningsforslag 3 - ophørsspaltning af JN Holding ApS
20. Beregning af gaveafgift på baggrund nuværende regler i Nielsens Snedkeri ApS til løsningsforslag 1
21. Beregning af gaveafgift på baggrund nuværende regler i Nielsens Snedkeri ApS til løsningsforslag 2
22. Aktieavance ved afståelse af Nielsens Ejendomme ApS jf. nuværende regler, løsningsforslag 3
23. Finansiering gældbrevsmodellen Nielsens Ejendomme ApS jf. nuværende regler, løsningsforslag 3
24. Formuedeling børn, nuværende regler
25. Handelsværdi af Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS, nye regler

26. Tidslinje for aktieombytning og spaltning jf. de nye regler
27. Ophørsspaltning af JN Holding ApS, forslag til struktur jf. nye regler.
28. Beregning af gaveafgift på baggrund af nye regler i Nielsens Snedkeri ApS og Nielsens Ejendomme ApS med 90 % overdragelse til hver uden anfordringslån
29. Kombination af gave og anfordringslån ved overdragelse efter nye regler.
30. Sammenligning overdragelse ved succession eller afståelse ved aktieavance
31. Sammenligning af beregninger skematisk værdiansættelse vs. goodwillcirkulære 2000-10

11 Litteraturliste

Lovforslag:

- Skatteministeriet (2024). *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*. J.nr. 2024 -995.
<https://www.ft.dk/samling/20231/almdel/SAU/bilag/305/2889358.pdf>
- Skatteministeriet (2024). *Fakta: Nedsat bo- og gaveafgift ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder*
https://skm.dk/media/50qeirt3/4-faktaark_-nedsat-bo-og-gaveafgift-for-erhvervf229743732297436710.pdf

Bøger:

- Andersen, I. (2014). *Den skinbarlige virkelighed (5th ed.)*. Samfundslitteratur.
- Hansen, L. L., Werlauff, E., & Petersen, L. L. (2022). *Den juridiske metode (3rd ed.)*. Djøf Forlag.
- Larsen, A., & Rasmussen, R. Y. (2022). *Juridisk metode for revisorer (1st ed.)*. Djøf Forlag.
- Olesen Birgitte Sølvkær. (2023). *generationsskifte og omstrukturering, Det skatteretlige grundlag (7th ed.)*. Djøf Forlag.
- Olsen, P. H. (2024) *Lærebog i Juridisk metode (1th ed)*. Djøf Forlag.
- Serup, M. (2019). *Generationsskifte, Omstrukturering (3rd ed.)*. Karnov Group Denmark.
- Thurén, T. (2008). *Videnskabsteori for begyndere (2nd ed.)*. Rosinante.
- Tvarnø, C. D., & Nielsen, R. (2017). *Retskilder og retsteorier (5th. ed)*. Jurist- og økonomforbundets Forlag.
- Pedersen, K. (2017). *Generationsskifte og strukturering - en håndbog for ejerledere*. Karnov Group Denmark.

Hjemmesider:

- BDO(2024), *Værd at vide om familielån og skat* (sidste besøgt d. 3. december 2024)
<https://www.bdo.dk/da-dk/faglig-info/depechen/depechen-artikler-2018/artikel-bdo>
- Dansk Erhverv (2022), *Henstandsordning på arveafgift benyttes ikke af virksomhederne*
<https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2022/marts/henstandsordning-pa-arveafgift-benytted-ikke-af-virksomhederne/> (sidst besøgt d. 12. november 2024)
- Danmarks nationalbank (2024), *officielle rentesatser* (18. oktober 2024)
<https://www.nationalbanken.dk/da/vores-arbejde/stabile-priser-pengepolitik-og-dansk-oekonomi/officielle-rentesatser>
- Høringsportalen (2024), *Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love (Nedsættelse af bo- og gaveafgiften, indførelse af et retskrav på en skematisk værdiansættelse og bedre mulighed for succession ved generationskifte af erhvervsvirksomheder)*
<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/68875> (sidst besøgt d. 15. december 2024)
- SR Skat (2024), SR2024.113 *Rentefri anfordringslån i familieforhold* (sidst besøgt d. 5. december 2024)
<https://pro.karnovgroup.dk/b/documents/7000956524#SR20240113>
- Skattestyrelsen (2024), *Kapitalafkastsatsen og rentekorrektionssatsen for 2024*
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2401230> (sidst besøgt d. 28. november 2024)
- Skattestyrelsen (2024), *Gaver – Så meget må du give i 2024* (sidst besøgt d. 1. december 2024)
<https://skat.dk/borger/gaver-gevinster-og-legater/gaver-saa-meget-maa-du-give>

- Venstre (2024), *Venstre sikrer, at næste generation kan overtage familieejede virksomheder*. Venstre.dk. (sidst besøgt d. 14 december 2024)
<https://www.venstre.dk/nyheder/venstre-sikrer-at-naeste-generation-kan-overtage-familieejede-virksomheder>

Rapporter:

- Christiansen, B., & Christiansen, T. (2018). *Generationsskifte af fast ejendom ved gaveoverdragelse med succession*. V.dk.
<https://v.dk/artikel/generationsskifte-af-fast-ejendom-ved-gaveoverdragelse-med-succession/?pdf-viewer>
- Fernstrøm, Andreas (2023), *Ejerledede og familieejede virksomheder holder gang i lokalsamfundet*, DI analyse.
<https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2023/8/ejerledede-og-familieejede-virksomheder-holder-gang-i-lokalsamfundet/>
- Honoré, S. M., Poulin, P. D., & Danmarks Statistik. (2024). *Statistisk Tiårsoversigt 2024*. Danmarks Statistik.
<https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=49784&sid=statistisk%20ti%C3%A5rsoversigt%202024>
- Regeringen (2024), *Et stærkere erhvervsliv*
<https://skm.dk/media/t05pmvza/et-staerkere-erhvervsliv.pdf>
- Skatteministeriet (2021). *Rapport fra ekspertgruppe om værdiansættelse ved generationskifte*. 17. november 2021
<https://skm.dk/aktuelt/publikationer/rapporter/rapport-fra-ekspertgruppe-om-vaerdiansaettelse-ved-generationsskifte>

Love:

- Aktieavancebeskatningsloven (ABL)
- Boafgiftsloven (BAL)
- Virksomhedsskatteloven (VSL)
- Personskatteloven (PSL)
- Kildeskatteloven (KSL)
- Ligningsloven (LL)
- Selskabsloven (SLL)
- Fusionsskatteloven (FUL)
- Statsskatteloven (SL)
- Selskabsskatteloven (SEL)
- Skattekontrolloven (SKL)

Juridiske vejledninger:

- Skattestyrelsen (2024-2), C.J.3.3 *Aktie-og goodwillcirkulærerne*. (sidst besøgt d.1. november 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2386875>
- Skattestyrelsen (2024-2), C.C.6.4.1.2 *Værdiansættelse af goodwill*. (sidst besøgt d.1. november 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1948119>
- Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.1.7 *Selskabsdeltagernes skattemæssige stilling ved ophørspaltning* (sidst besøgt d.1. november 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1945297>
- Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.3.4 *Subjektive betingelser for en skattefri aktieombytning* (sidst besøgt d.1. november 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1945325>

- Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.3.6.1 *Væsentlige ændringer skal anmeldes* (sidse besøgt d. 3. november 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1945328>
- Skattestyrelsen (2024-2), C.D.7.2.1 *Hovedregler vedrørende spaltning* (sidst besøgt d. 5. november 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1945243>
- Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.1.4.5 *Spaltning af kapitalselskab/pengetankselskab* (sidst besøgt d. 5. november 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1945277>
- Skattestyrelsen (2024-2), C.A.6.2.3 *Henstand med betaling af gaveafgift ved overdragelse af aktier og virksomheder* (sidst besøgt d. 12. november 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2323660>
- Skattestyrelsen (2024-2), C.A.6.2.4 *Når gavegiver ikke har afkom* (sidst besøgt d. 4. december 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2323661>
- Skattestyrelsen (2024-2), C.A.6.1.7 *Rentefri eller lavt forrentede lån* (sidst besøgt d. 2. december 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1947482>
- Skattestyrelsen (2024-2), C.D.6.1.4.8 *Generationsskifte* (sidste besøgt d. 2 december 2024)
<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1945280>

Cirkulære:

- Skatteministeriet (2000), 2000-09: *Værdiansættelse af aktier og anparter* (nr.45 af 23/03/2000). <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>
- Skatteministeriet (2000), 2000-10, *Cirkulære om vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill* (nr. 44 af 28/03/2000).
<https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/44>

Afgørelser:

- Højesteret (2007), SKM2007.635.HR
- Højesteret (2024), SKM2024.344.HR
- Højesteret (2024), SKM2024.344.HR
- Landsskatteretten (1997), TFS1997.704 LR
- Landsskatteretten (2000), TFS2000.256 LR
- Landsskatteretten (2000), TFS2000.369
- Landsskatteretten (2003), SKM2003.168.LR
- Landsskatteretten (2006), SKM2006.372.LSR
- Landsskatteretten (2024), SKM2024.450.LSR
- Landsskatteretten (2024), SKM2024.497.LSR
- Skatterådet (2008), SKM2008.551.SR
- Skattestyrelsen (2006), SKM2006.324.SKAT
- Skattestyrelsen (2011), SKM 2011.406
- Skattestyrelsen (2011), SKM2011.406
- Skattestyrelsen (2020), SKM2020.134.SKTST
- Skattestyrelsen (2020), SKM2020.240.SKTST
- Skattestyrelsen (2023), SKM2023.90.SKTST
- Skattestyrelsen (2024), SKM2024.32.VLR
- Skattestyrelsen (2024), SKM2024.497
- Vestrelandsret (2024), 2024.32.VLR

Høringssvar:

- Dansk industri. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*
<https://www.danskindustri.dk/globalassets/medlemsforeninger/di-ejendom/horingssvar-om-nedsattelse-af-bo--og-gaveafgift-mv..pdf?v=240910>
- Ejendom Danmark. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*
<https://ejd.dk/wp-content/uploads/2024/08/Bemaerkninger-til-boafgiftsloven-aktieavancebeskatningsloven-og-forskellige-andre-love.pdf>
- Finans Danmark. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*
<https://finansdanmark.dk/nyheder/2024/august/hoeringssvar-forslag-om-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiften/>
- FSR. (2024). *Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love*
[Ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven mv.](#)

Foredrag:

- Foredrag, T. B. Skak, Ny lovgivning giver nye muligheder for generationsskifte, 13. november. 2024, kl. 16:00-17:30. Afholdt: Knud Højgaards Vej 9, 2860 Søborg.

12 Bilag

Bilag 1 – annualiseret omsætningsvækst

$$\text{Annualiseret omsætningsvækst} = \left(\frac{\text{Omsætning år 5}}{\text{Omsætning år 1}} \right)^{\frac{1}{4}} - 1$$

Egen tilvirkning – inspiration Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love – side 81

Bilag 2 – fastsættelse af levetiden for virksomhedens merindtjening

Tabel 1										
Fastsættelse af levetiden for merindtjeningen.										
	Pct.	Omsætningsvækst								
		0	0-4	4-8	8-12	12-16	16-20	20-24	24-28	28+
Afkast på investeret kapital	0	-	1	2	3	4	5	6	7	8
	0-2	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2-4	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	4-6	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	6-8	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	8-10	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	10-12	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	12-14	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	14-16	8	9	10	11	12	13	14	15	15
	16-18	9	10	11	12	13	14	15	15	15
	18-20	10	11	12	13	14	15	15	15	15
	20-22	11	12	13	14	15	15	15	15	15
	22-24	12	13	14	15	15	15	15	15	15
	24-26	13	14	15	15	15	15	15	15	15
	26-28	14	15	15	15	15	15	15	15	15
	28+	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Bilag 3 – kapitaliseringsfaktor

Tabel 2						
Kapitaliseringsfaktor						
Kapitalafkastsats	0 pct.	1 pct.	2 pct.	3 pct.	4 pct.	5 pct.
Diskonteringsrente	8 pct.	9 pct.	10 pct.	11 pct.	12 pct.	13 pct.
Levetid						
1	0,46	0,46	0,45	0,45	0,45	0,44
2	0,91	0,90	0,89	0,88	0,87	0,86
3	1,33	1,31	1,30	1,28	1,26	1,25
4	1,74	1,71	1,68	1,65	1,63	1,60
5	2,12	2,08	2,04	2,00	1,96	1,93
6	2,48	2,43	2,38	2,33	2,28	2,23
7	2,83	2,76	2,70	2,63	2,57	2,52
8	3,16	3,08	3,00	2,92	2,85	2,78
9	3,48	3,38	3,28	3,19	3,10	3,02
10	3,78	3,66	3,55	3,44	3,34	3,25
11	4,06	3,93	3,80	3,68	3,57	3,46
12	4,34	4,18	4,04	3,90	3,77	3,65
13	4,6	4,42	4,26	4,11	3,97	3,83
14	4,84	4,65	4,47	4,31	4,15	4,00
15	5,08	4,87	4,68	4,49	4,32	4,16

Bilag 4 – resultatopgørelse og balance, Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

Resultatopgørelse

Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsætning	14.291.818	16.031.400	18.252.250	16.715.879	16.113.015
Nettoresultat - udlejningsejendom	300.000	315.000	330.750	347.288	364.652
Andre driftsindtægter	0	1.955	0	129.667	203.333
Vareforbrug	-6.893.557	-8.720.031	-11.061.667	-8.933.833	-8.814.167
Andre eksterne omkostninger	-1.574.057	-1.404.507	-1.450.769	-2.122.500	-1.854.500
Bruttofortjeneste	6.124.204	6.223.817	6.070.564	6.136.500	6.012.333
Personaleomkostninger	-4.691.916	-4.506.757	-4.529.620	-4.791.833	-4.404.667
Resultat før af- og nedskrivninger	1.432.288	1.717.059	1.540.944	1.344.667	1.607.667
Af- og nedskrivninger på matr. Anlæg	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000
Resultat af primær drift	1.152.288	1.437.059	1.260.944	1.064.667	1.327.667
Finansielle indtægter	57.319	33.006	43.438	14.167	4.000
Finansielle omkostninger	-241.825	-169.549	-101.453	-105.167	-244.167
Resultat før skat	967.782	1.300.516	1.202.929	973.667	1.087.500
Skat af årets resultat	-116.168	-260.705	-226.269	-246.000	-270.167
Årets resultat	851.614	1.039.811	976.661	727.667	817.333

Aktiver	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22	31.12.23	Pengetanksaktiver nuværende regler
						Handelsværdier aktiver
Grunde og bygninger (produktionshal)	3.000.000	2.920.000	2.840.000	2.760.000	2.680.000	3.250.000
Investeringsjendomme (udlejningsjendom)	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000	7.500.000
Andre anlæg	750.000	650.000	550.000	450.000	350.000	350.000
Materielle anlægsaktiver	8.750.000	8.470.000	8.190.000	7.910.000	7.630.000	11.100.000
Fremstillede varer og handelsvarer	3.237.838	2.603.827	1.500.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
Varebeholdninger i alt	3.237.838	2.603.827	1.500.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
Tilgodehavender fra salg	2.887.136	1.437.602	1.706.306	1.754.667	1.863.000	1.863.000
Andre tilgodehavender	26.011	52.937	57.117	47.000	45.000	45.000
Tilgodehavender i alt	2.913.147	1.490.539	1.763.422	1.801.667	1.908.000	1.908.000
Andre værdipapirer og kapitalandele	1.100.000	1.300.000	1.350.000	1.375.000	1.500.000	1.500.000
Værdipapirer og kapitalandele i alt	1.100.000	1.300.000	1.350.000	1.375.000	1.500.000	1.500.000
Likvide beholdninger	555.000	580.000	1.000.000	690.000	1.270.000	1.270.000
Omsætningsaktiver i alt	7.805.985	5.974.366	5.613.422	6.566.667	7.378.000	7.378.000
Aktiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.667	15.008.000	18.478.000

Passiver

Selskabskapital	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Overført resultat	3.463.798	4.503.609	5.480.270	6.207.936	7.025.270
Egenkapital i alt	3.503.798	4.543.609	5.520.270	6.247.936	7.065.270
Hensættelser til udskudt skat	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
Hensatte forpligtelser i alt	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
Gæld til realkreditinstitutter	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Langfristet gæld i alt	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Gæld til øvrige kreditinstitutter	4.419.060	1.794.064	404.152	178.563	901.563
Leverandører af varer og tjenesteydelser	987.490	913.586	793.023	852.500	812.500
Anden gæld	2.395.638	2.053.107	2.055.977	2.277.667	1.418.667
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	7.802.188	4.760.757	3.253.152	3.308.730	3.132.730
Gældsforpligtelser i alt	12.802.188	9.660.757	8.053.152	8.008.730	7.732.730
Passiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.666	15.008.000

Bilag – nuværende regler

Bilag 5 – Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS – goodwillberegning og handelsværdi nuværende regler

	2021	2022	2023
Resultat før skat	1.202.929	973.667	1.087.500
Renteindtægter	-43.438	-14.167	-4.000
Renteudgifter	101.453	105.167	244.167
Afskrivninger på erhvervet goodwill	0	0	0
Ekstraordinære poster/andre regulering - ejendomsvirksomhed	-330.750	-347.288	-364.652
Reguleret driftsresultat	930.194	717.379	963.015

Vægtning	1	2	3
Vægtet resultat	930.194	1.434.758	2.889.044
Total sum			5.253.997

Vægtet resultat (divideret med 6)	875.666
-----------------------------------	---------

Udviklingstendens	0
<i>Kun ved konstant resultatmæssig udvikling</i>	
Resultat	875.666

Normalforrentning af driftsaktiver	2023 (TAL)	
Aktiver jf. balance 31.12.2023	15.008.000	
Investerings ejendomme	-4.600.000	
Andre værdipapirer	-1.500.000	
Likvider	-1.270.000	
Forrentning af virksomhedens aktiver med kapitalafkastsat + 3 %	7.638.000	6%
		-458.280
Merindtjening		417.386

Kapitaliseret merindtjening	
Levetid på goodwill (fastsættes ved skøn)	7
Kapitalafkastssats, jf. virksomhedsskattelovens § 9 plus 8 pct.	11
Kapitaliseringsfaktor: tabelopslag med diskonteringsrente	2,63
Kapitaliseret merindtjening (goodwillværdi)	1.097.725

<u>Beregning af anparternes værdi</u>	
Egenkapital jf. 31.12.23	7.065.270
Bogført goodwill	0
-Bogført værdi af fast ejendom	-7.280.000
+Offentlig ejendomsvurdering på ejendomme	9.675.000
Udskudt skat af goodwill	-241.500
Udskudt skat i øvrigt	-526.900
Reguleret egenkapital pr. 31.12.23	8.691.870

Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS goodwillværdi:	1.097.725
Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS:	8.691.870
Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS værdi:	9.789.595

Bilag 6 – åbningsbalance JN Holding ApS nuværende regler

AKTIVER

	JN Holding ApS
Beløb i DKK	01.01.24
Kapitalandele i dattervirksomhed	8.933.370
Finansielle anlægsaktiver i alt	8.933.370
Anlægsaktiver i alt	8.933.370
Aktiver i alt	8.933.370

PASSIVER

	JN Holding ApS
Beløb i DKK	01.01.24
Selskabskapital	40.000
Overkurs	8.893.370
Egenkapital i alt	8.933.370
Passiver i alt	8.933.370

Bilag 7 grenspaltningsbalance Nielsens Snedkeri ApS og Nielsens Ejendomme ApS nuværende regler

AKTIVER

Note	Beløb i DKK	Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS 31.12.23	Værdireguleringer 01.01.24	Nielsens Ejendomme ApS 01.01.24	Nielsens Snedkeri ApS 01.01.24
1	Grunde og bygninger	2.680.000	245.000	0	2.925.000
2	Investerings ejendomme	4.600.000	2.150.000	6.750.000	0
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	350.000	0	0	350.000
	Materielle anlægsaktiver i alt	7.630.000	2.395.000	6.750.000	3.275.000
	Anlægsaktiver i alt	7.630.000	2.395.000	6.750.000	3.275.000
	Varebeholdninger	2.700.000	0	0	2.700.000
	Varebeholdninger i alt	2.700.000	0	0	2.700.000
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	1.863.000	0	0	1.863.000
	Andre tilgodehavender	45.000	0	0	45.000
	Tilgodehavender i alt	1.908.000	0	0	1.908.000
	Andre værdipapirer og kapitalandele	1.500.000	0	1.500.000	0
	Andre værdipapirer og kapitalandele	1.500.000	0	1.500.000	0
	Likvide beholdninger i alt	1.270.000	0	500.000	770.000
	Omsætningsaktiver i alt	7.378.000	0	500.000	5.378.000
	Aktiver i alt	15.008.000	2.395.000	8.750.000	8.653.000

PASSIVER

Note	Beløb i DKK	Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS 31.12.23	Værdireguleringer 01.01.24	Nielsens Ejendomme ApS 01.01.24	Nielsens Snedkeri ApS 01.01.24
	Selskabskapital	40.000	0	40.000	40.000
	Reserve for opskrivinger	0	0	0	0
	Overført til næste år	7.025.270	1.868.100	5.048.500	3.804.870
	Egenkapital i alt	7.065.270	1.868.100	5.088.500	3.844.870
3	Hensættelser til udskudt skat	210.000	526.900	611.500	125.400
	Hensatte forpligtelser i alt	210.000	526.900	611.500	125.400
	Gæld til realkreditinstitutter	4.600.000	0	3.000.000	1.600.000
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	4.600.000	0	3.000.000	1.600.000
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	812.500	0	0	812.500
	Gæld til kreditinstitutter	901.563	0	0	901.563
4	Anden gæld	1.418.667	0	50.000	1.368.667
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	3.132.730	0	50.000	3.082.730
	Gældsforpligtelser i alt	7.732.730	0	3.050.000	4.682.730
	Passiver i alt	15.008.000	2.395.000	8.750.000	8.653.000

NOTER

- 1 Opskrivning af den udspaltede ejendom til offentlig ejendomsvurdering på kr. 6.750.000.
- 2 Opskrivning af produktionsejendommen til offentlig ejendomsvurdering på kr. 2.925.000.
- 3 Udskudt skat af reguleringer til spaltningsbalancen.
- 4 Anden gæld i Nielsens Ejendomme vedr. deposita på ejendommen. Øvrig gæld relaterer sig til Nielsens Snedkeri i casen.

Bilag 8 – ophørsspaltning JN Holding ApS

AKTIVER

	JN Holding ApS 31.12.24	JN Holding 1 ApS 01.01.25	VN Holding ApS 01.01.25	LN Holding ApS 01.01.25
Beløb i DKK				
Kapitalandele i dattervirksomhed	7.433.370	3.972.987	1.730.192	1.730.192
Finansielle anlægsaktiver i alt	7.433.370	3.972.987	1.730.192	1.730.192
Anlægsaktiver i alt	7.433.370	3.972.987	1.730.192	1.730.192
Andre værdipapirer og kapitalandele	1.500.000	1.500.000	0	0
Andre værdipapirer og kapitalandele	1.500.000	1.500.000	0	0
Omsætningsaktiver i alt	1.500.000	1.500.000	0	0
Aktiver i alt	8.933.370	5.472.987	1.730.192	1.730.192

PASSIVER

	JN Holding ApS 31.12.24	JN Holding 1 ApS 01.01.25	VN Holding ApS 01.01.25	LN Holding ApS 01.01.25
Beløb i DKK				
Selskabskapital	40.000	40.000	40.000	40.000
Overkurs	8.893.370	5.432.987	1.690.192	1.690.192
Egenkapital i alt	8.933.370	5.472.987	1.730.192	1.730.192
Passiver i alt	8.933.370	5.472.987	1.730.192	1.730.192

Bilag 9 - Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS – goodwillberegning og handelsværdi nye regler

Beregning af goodwill - Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

	2019	2020	2021	2022	2023
Resultat før skat	967.782	1.300.516	1.202.929	973.667	1.087.500
Renteindtægter	-57.319	-33.006	-43.438	-14.167	-4.000
Renteudgifter	241.825	169.549	101.453	105.167	244.167
Afskrivninger på erhvervet goodwill	0	0	0	0	0
Ekstraordinære poster/andre regulering - ejendomsvirksomhed	-300.000	-315.000	-330.750	-347.288	-364.652
Reguleret driftsresultat	852.288	1.122.059	930.194	717.379	963.015
 Vægtning	 1	 2	 3	 4	 5
Vægtet resultat	852.288	2.244.119	2.790.582	2.869.517	4.815.074
Total sum					13.571.579
Vægtet resultat (divideret med 15)					904.772
 Udviklingstendens		269.771	-191.865	-212.815	245.636
Tillæg for udviklingstendens (divideret med 4)					27.682

Resultat **932.454**

Normalforrentning af driftsaktiver

2023 (TAL)

Aktiver jf. balance 31.12.2023	15.008.000		
Investerings ejendomme	-4.600.000		
Andre værdipapirer	-1.500.000		
Likvider	-1.270.000		
Forrentning af virksomhedens aktiver med kapitalafkastsat + 3 %	7.638.000	6%	-458.280
2023 = 3 % - 2024 = 4 %			

Merindtjening **474.174**

Opgørelse af merindtjeningens levetid

	2019	2020	2021	2022	2023
Omsætning	14.291.818	16.031.400	18.252.250	16.715.879	16.113.015
Annualiseret vækst	3,04%				
Aktiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.667	15.008.000
Bogført værdi af tilkøbt goodwill	0	0	0	0	0
Likvid beholdning	555.000	580.000	1.000.000	690.000	1.270.000
Kapitalandele i andre selskaber	0	0	0	0	0
Andre ikke drifts-relaterede poster	6.100.000	6.200.000	6.150.000	6.075.000	6.100.000
Investeret kapital	9.900.985	7.664.366	6.653.422	7.711.667	7.638.000
Driftsresultat efter skat	664.785	875.206	725.551	559.556	751.152
Afkast af investeret kapital (IK)	7%	11%	11%	7%	10%
Gennemsnitligt afkast					9,23%

Levetid (fastsat på baggrund af tabelform (se sheet)

6 år

Annualiseret omsætningsvækst og investeret kapital

Kapitaliseret merindtjening

Kapitaliseringsfaktor: tabelopslag med diskonteringsrente 2,33

Kapitaliseret merindtjening (goodwillværdi) **1.104.825**

Beregning af anparternes værdi

Egenkapital pr. 31.12.23	7.065.270
Bogført goodwill	0
-Bogført værdi af fast ejendom	-7.280.000
+Handelsværdi af fast ejendom	10.750.000
Udskudt skat af goodwill	-243.061
Udskudt skat i øvrigt	-763.000
Reguleret egenkapital pr. 31.12.23	9.529.208

Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS:	1.104.825
Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS egenkapital:	9.529.208
Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS værdi:	10.634.033

Bilag 10 Åbningsbalance JN Holding nye regler

	JN Holding ApS
Beløb i DKK	01.01.24
Kapitalandele i dattervirksomhed	9.771.870
Finansielle anlægsaktiver i alt	9.771.870
Anlægsaktiver i alt	9.771.870
Aktiver i alt	9.771.870

PASSIVER

	JN Holding ApS
Beløb i DKK	01.01.24
Selskabskapital	40.000
Overkurs	9.731.870
Egenkapital i alt	9.771.870
Passiver i alt	9.771.870

Bilag 11 - grenspaltningsbalance Nielsens Snedkeri ApS og Nielsens Ejendomme ApS nye regler

AKTIVER

Note	Beløb i DKK	Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS 31.12.23	Værdireguleringer 01.01.24	Nielsens Ejendomme ApS 01.01.24	Nielsens Snedkeri ApS 01.01.24
1	Grunde og bygninger	2.680.000	570.000	0	3.250.000
2	Investeringsejendomme	4.600.000	2.900.000	7.500.000	0
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	350.000	0	0	350.000
	Materielle anlægsaktiver i alt	7.630.000	3.470.000	7.500.000	3.600.000
	Anlægsaktiver i alt	7.630.000	3.470.000	7.500.000	3.600.000
	Varebeholdninger	2.700.000	0	0	2.700.000
	Varebeholdninger i alt	2.700.000	0	0	2.700.000
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	1.863.000	0	0	1.863.000
	Andre tilgodehavender	45.000	0	0	45.000
	Tilgodehavender i alt	1.908.000	0	0	1.908.000
	Andre værdipapirer og kapitalandele	1.500.000	0	1.500.000	0
	Andre værdipapirer og kapitalandele	1.500.000	0	1.500.000	0
	Likvide beholdninger i alt	1.270.000	0	500.000	770.000
	Omsætningsaktiver i alt	7.378.000	0	500.000	5.378.000
	Aktiver i alt	15.008.000	3.470.000	9.500.000	8.978.000

PASSIVER

Note	Beløb i DKK	Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS 31.12.23	Værdireguleringer 01.01.24	Nielsens Ejendomme ApS 01.01.24	Nielsens Snedkeri ApS 01.01.24
	Selskabskapital	40.000	0	40.000	40.000
	Reserve for opskrivninger	0	0	0	0
	Overført til næste år	7.025.270	2.706.600	5.562.000	4.129.870
	Egenkapital i alt	7.065.270	2.706.600	5.602.000	4.169.870
3	Hensættelser til udskudt skat	210.000	763.400	848.000	125.400
	Hensatte forpligtelser i alt	210.000	763.400	848.000	125.400
	Gæld til realkreditinstitutter	4.600.000	0	3.000.000	1.600.000
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	4.600.000	0	3.000.000	1.600.000
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	812.500	0	0	812.500
	Gæld til kreditinstitutter	901.563	0	0	901.563
4	Anden gæld	1.418.667	0	50.000	1.368.667
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	3.132.730	0	50.000	3.082.730
	Gældsforpligtelser i alt	7.732.730	0	3.050.000	4.682.730
	Passiver i alt	15.008.000	3.470.000	9.500.000	8.978.000

NOTER

- 1 Opskrivning af den udspaltede ejendom til handelsværdien på kr. 7.500.000.
- 2 Opskrivning af produktionsejendommen til handelsværdien på kr. 3.250.000
- 3 Udskudt skat af reguleringer til spaltningsbalancen.
- 4 Anden gæld i Nielsens Ejendomme vedr. deposita på ejendommen. Øvrig gæld relaterer sig til Nielsens Snedkeri i casen.

Bilag 12 - ophørsspaltning JN Holding ApS nye regler

AKTIVER

	JN Holding ApS 31.12.24	JN Holding 1 ApS 01.01.25	VN Holding ApS 01.01.25	LN Holding ApS 01.01.25
Beløb i DKK				
Kapitalandele i dattervirksomhed	8.271.870	827.187	3.752.883	3.691.800
Finansielle anlægsaktiver i alt	8.271.870	827.187	3.752.883	3.691.800
Anlægsaktiver i alt	8.271.870	827.187	3.752.883	3.691.800
Andre værdipapirer og kapitalandele	1.500.000	1.500.000	0	0
Andre værdipapirer og kapitalandele	1.500.000	1.500.000	0	0
Omsætningsaktiver i alt	1.500.000	1.500.000	0	0
Aktiver i alt	9.771.870	2.327.187	3.752.883	3.691.800

PASSIVER

	JN Holding ApS 31.12.24	JN Holding 1 ApS 01.01.25	VN Holding ApS 01.01.25	LN Holding ApS 01.01.25
Beløb i DKK				
Selskabskapital	40.000	40.000	40.000	40.000
Overkurs	9.731.870	2.287.187	3.712.883	3.651.800
Egenkapital i alt	9.771.870	2.327.187	3.752.883	3.691.800
Passiver i alt	9.771.870	2.327.187	3.752.883	3.691.800

Bilag 13 - nøgletalsoversigt fiktiv beregning for ændring af omsætningsvækst

Nøgletalsoversigt - fiktiv beregning for ændring af omsætningsvækst

Omsætningstal	Realiserede tal	Fiktiv - regulering omsætning år 5	Fiktiv - regulering omsætning år 1
2019	14.291.818	14.291.818	10.000.000
2020	16.031.400	16.031.400	16.031.400
2021	18.282.250	18.282.250	18.282.250
2022	16.715.879	16.715.879	16.715.879
2023	16.113.015	16.750.000	16.113.015
Merindtjening	474.174	474.174	474.174
Annualiseret omsætningsvækst	3,04%	4,05%	12,67%
Gns. afkast investeret kapital	9,23	9,23	9,23
Fastsat levetid	6	7	9
Kapitaliseringsfaktor	2,33	2,63	3,19
Kapitaliseret goodwillværdi	1.104.825	1.247.078	1.512.615
Forskel i goodwillværdi		142.252	407.790

Bilag 14 - nøgletaloversigt fiktiv beregning for ændring af afkastet på den investerede kapital - uændret omsætning

Nøgletaloversigt - eksempel fiktiv beregning for ændring af afkastet på den investerede kapital - uændret omsætning

Reguleret driftsresultat	Realiserede tal	%	Fiktiv - regulering driftsresultat år 5
2019	852.288		852.288
2020	1.122.059		1.122.059
2021	930.194		930.194
2022	717.379		717.379
2023	963.015		1.410.256
Vægtet resultat	904.772		1.053.852
Tillæg udviklingstendens	27.682		139.492
Investeret kapital			
2019	9.900.985		9.900.985
2020	7.664.366		7.664.366
2021	6.653.422		6.653.422
2022	7.711.667		7.711.667
2023	7.638.000		7.638.000
Driftsresultat efter skat			
2019	664.785	7%	664.785 7%
2020	875.206	11%	875.206 11%
2021	725.551	11%	725.551 11%
2022	559.556	7%	559.556 7%
2023	751.152	10%	1.100.000 14%
Normalforrentning af driftsaktive	-458.280		-458.280
Merindtjening	474.174		735.064
Annualiseret omsætningsvækst	3,04%		3,04%
Gennemsnitligt afkast	9,23%		10,14%
Fastsat levetid	6		7
Kapitaliseringsfaktor	2,33		2,63
Kapitaliseret goodwillværdi	1.104.825		1.933.218
Forskel i goodwillværdi			828.393

Bilag 15 - stabil omsætning over 5 år

Casevirksomhed

	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsætning	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000
Nettoresultat - udlejningsejendom	300.000	315.000	330.750	347.288	364.652
Andre driftsindtægter	0	1.955	0	129.667	203.333
Vareforbrug	-7.235.144	-8.159.017	-9.090.660	-8.016.778	-8.205.324
Andre eksterne omkostninger	-1.652.054	-1.314.146	-1.192.266	-1.904.626	-1.726.399
Bruttofortjeneste	6.412.802	5.843.791	5.047.824	5.555.550	5.636.262
Personaleomkostninger	-4.924.407	-4.216.809	-3.722.517	-4.299.953	-4.100.412
Resultat før af- og nedskrivninger	1.488.395	1.626.982	1.325.307	1.255.596	1.535.850
Af- og nedskrivninger på matr. Anlæg	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000
Resultat af primær drift	1.208.395	1.346.982	1.045.307	975.596	1.255.850
Finansielle indtægter	57.319	33.006	43.438	14.167	4.000
Finansielle omkostninger	-241.825	-169.549	-101.453	-105.167	-244.167
Resultat før skat	1.023.889	1.210.439	987.292	884.596	1.015.683
Skat af årets resultat	-225.256	-266.297	-217.204	-194.611	-223.450
Årets resultat	798.633	944.142	770.088	689.985	792.233

Balance

Aktiver	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22	31.12.23
Grunde og bygninger (produktionshal)	3.000.000	2.920.000	2.840.000	2.760.000	2.680.000
Investerings ejendomme (udlejningsejendom)	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Andre anlæg	750.000	650.000	550.000	450.000	350.000
Materielle anlægsaktiver	8.750.000	8.470.000	8.190.000	7.910.000	7.630.000
Fremstillede varer og handelsvarer	3.237.838	2.603.827	1.500.000	2.700.000	2.700.000
Varebeholdninger i alt	3.237.838	2.603.827	1.500.000	2.700.000	2.700.000
Tilgodehavender fra salg	2.887.136	1.437.602	1.706.306	1.754.667	1.863.000
Andre tilgodehavender	26.011	52.937	57.117	47.000	45.000
Tilgodehavender i alt	2.913.147	1.490.539	1.763.422	1.801.667	1.908.000
Andre værdipapirer og kapitalandele	1.100.000	1.300.000	1.350.000	1.375.000	1.500.000
Værdipapirer og kapitalandele i alt	1.100.000	1.300.000	1.350.000	1.375.000	1.500.000
Likvide beholdninger	555.000	580.000	1.000.000	690.000	1.270.000
Omsætningsaktiver i alt	7.805.985	5.974.366	5.613.422	6.566.667	7.378.000
Aktiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.667	15.008.000
Passiver					
Selskabskapital	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Overført resultat	3.463.798	4.503.609	5.273.697	5.963.682	6.755.915
Egenkapital i alt	3.503.798	4.543.609	5.313.697	6.003.682	6.795.915
Hensættelser til udskudt skat	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
Hensatte forpligtelser i alt	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
Gæld til realkreditinstitutter	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Langfristet gæld i alt	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Gæld til øvrige kreditinstitutter	4.419.060	1.794.064	404.152	178.563	901.563
Leverandører af varer og tjenesteydelser	987.490	913.586	793.023	852.500	812.500
Anden gæld	2.395.638	2.053.107	2.262.550	2.521.922	1.688.022
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	7.802.188	4.760.757	3.459.725	3.552.985	3.402.085
Gældsforpligtelser i alt	12.802.188	9.660.757	8.259.725	8.252.985	8.002.085
Passiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.667	15.008.000

Beregning af goodwill - Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

	2021	2022	2023
Resultat før skat	987.292	884.596	1.015.683
Renteindtægter	-43.438	-14.167	-4.000
Renteudgifter	101.453	105.167	244.167
Afskrivninger på erhvervet goodwill	0	0	0
Ekstraordinære poster/andre regulering - ejendomsvirksomhed	-330.750	-347.288	-364.652
Reguleret driftsresultat	714.557	628.309	891.198
Vægtning	1	2	3
Vægtet resultat	714.557	1.256.618	2.673.595
Total sum			4.644.770
Vægtet resultat (divideret med 6)			774.128
Udviklingstendens			0
<i>Kun ved konstant resultatmæssig udvikling</i>			
Resultat			774.128
Normalforrentning af driftsaktiver	2023 (TAL)		
Aktiver jf. balance 31.12.2023	15.008.000		
Investerings ejendomme	-4.600.000		
Andre værdipapirer	-1.500.000		
Likvider	-1.270.000		
Forrentning af virksomhedens aktiver med kapitalafkastsat + 3 %	7.638.000	6%	-458.280
Merindtjening			315.848
Kapitaliseret merindtjening			
Levetid på goodwill (fastsættes ved skøn)			7
Kapitalafkastsat, jf. virksomhedsskattelovens § 9 plus 8 pct.			11
Kapitaliseringsfaktor: tabelopslag med diskonteringsrente			2,63
Kapitaliseret merindtjening (goodwillværdi)			830.681

Beregning af goodwill - Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

	2019	2020	2021	2022	2023
Resultat før skat	1.023.889	1.210.439	987.292	884.596	1.015.683
Renteindtægter	-57.319	-33.006	-43.438	-14.167	-4.000
Renteudgifter	241.825	169.549	101.453	105.167	244.167
Afskrivninger på erhvervet goodwill	0	0	0	0	0
Ekstraordinære poster/andre regulering - ejendomsvirksomhed	-300.000	-315.000	-330.750	-347.288	-364.652
Reguleret driftsresultat	908.395	1.031.982	714.557	628.309	891.198
Vægtning	1	2	3	4	5
Vægtet resultat	908.395	2.063.964	2.143.672	2.513.235	4.455.991
Total sum					12.085.257
Vægtet resultat (divideret med 15)					805.684
Udviklingstendens		123.587	-317.425	-86.249	262.889
Tillæg for udviklingstendens (divideret med 4)					-4.299

Resultat	801.385
-----------------	----------------

Normalforrentning af driftsaktiver

2023 (TAL)

Aktiver jf. balance 31.12.2023	15.008.000		
Investerings ejendomme	-4.600.000		
Andre værdipapirer	-1.500.000		
Likvider	-1.270.000		
Forrentning af virksomhedens aktiver med kapitalafkastsat + 3 %	7.638.000	6%	-458.280
2023 = 3 % - 2024 = 4 %			

Merindtjening	343.105
----------------------	----------------

Opgørelse af merindtjeningens levetid

	2019	2020	2021	2022	2023
Omsætning	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000
Annualiseret vækst	0,00%				
Aktiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.667	15.008.000
Bogført værdi af tilkøbt goodwill	0	0	0	0	0
Likvid beholdning	555.000	580.000	1.000.000	690.000	1.270.000
Kapitalandele i andre selskaber	0	0	0	0	0
Andre ikke drifts-relaterede poster	6.100.000	6.200.000	6.150.000	6.075.000	6.100.000
Investeret kapital	9.900.985	7.664.366	6.653.422	7.711.667	7.638.000
Driftsresultat efter skat	708.548	804.946	557.355	490.081	695.135
Afkast af investeret kapital (IK)	7%	11%	8%	6%	9%
Gennemsnitligt afkast					8,30%

Levetid (fastsat på baggrund af tabelform (se sheet)

6 år

Annualiseret omsætningvækst og investeret kapital

Kapitaliseret merindtjening

Kapitaliseringsfaktor: tabelopslag med diskonteringsrente	2,33
---	------

Kapitaliseret merindtjening (goodwillværdi)	799.434
--	----------------

Bilag 16 - eksplosiv vækst i omsætning + stabil vækst i afkast på investeret kapital

	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsætning	5.000.000	8.000.000	11.000.000	13.000.000	16.000.000
Nettoresultat - udlejningsejendom	300.000	315.000	330.750	347.288	364.652
Andre driftsindtægter	0	1.955	0	129.667	203.333
Vareforbrug	-2.411.715	-4.351.476	-6.666.484	-6.947.875	-8.752.345
Andre eksterne omkostninger	-550.685	-700.878	-874.328	-1.650.676	-1.841.493
Bruttofortjeneste	2.337.601	3.264.601	3.789.938	4.878.404	5.974.147
Personaleomkostninger	-1.641.469	-2.248.965	-2.729.846	-3.726.626	-4.373.773
Resultat før af- og nedskrivninger	696.132	1.015.636	1.060.092	1.151.777	1.600.374
Af- og nedskrivninger på matr. Anlæg	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000
Resultat af primær drift	416.132	735.636	780.092	871.777	1.320.374
Finansielle indtægter	57.319	33.006	43.438	14.167	4.000
Finansielle omkostninger	-241.825	-169.549	-101.453	-105.167	-244.167
Resultat før skat	231.626	599.093	722.077	780.777	1.080.208
Skat af årets resultat	-50.958	-131.800	-158.857	-171.771	-237.646
Årets resultat	180.668	467.292	563.220	609.006	842.562
Balance					
Aktiver	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22	31.12.23
Grunde og bygninger (produktionshal)	3.000.000	2.920.000	2.840.000	2.760.000	2.680.000
Investerings ejendomme (udlejningsejendom)	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Andre anlæg	750.000	650.000	550.000	450.000	350.000
Materielle anlægsaktiver	8.750.000	8.470.000	8.190.000	7.910.000	7.630.000
Fremstillede varer og handelsvarer	3.237.838	2.603.827	1.500.000	2.700.000	2.700.000
Varebeholdninger i alt	3.237.838	2.603.827	1.500.000	2.700.000	2.700.000
Tilgodehavender fra salg	2.887.136	1.437.602	1.706.306	1.754.667	1.863.000
Andre tilgodehavender	26.011	52.937	57.117	47.000	45.000
Tilgodehavender i alt	2.913.147	1.490.539	1.763.422	1.801.667	1.908.000
Andre værdipapirer og kapitalandele	1.100.000	1.300.000	1.350.000	1.375.000	1.500.000
Værdipapirer og kapitalandele i alt	1.100.000	1.300.000	1.350.000	1.375.000	1.500.000
Likvide beholdninger	555.000	580.000	1.000.000	690.000	1.270.000
Omsætningsaktiver i alt	7.805.985	5.974.366	5.613.422	6.566.667	7.378.000
Aktiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.667	15.008.000
Passiver					
Selskabskapital	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Overført resultat	3.463.798	4.503.609	5.066.829	5.675.835	6.518.398
Egenkapital i alt	3.503.798	4.543.609	5.106.829	5.715.835	6.558.398
Hensættelser til udskudt skat	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
Hensatte forpligtelser i alt	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
Gæld til realkreditinstitutter	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Langfristet gæld i alt	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Gæld til øvrige kreditinstitutter	4.419.060	1.794.064	404.152	178.563	901.563
Leverandører af varer og tjenesteydelser	987.490	913.586	793.023	852.500	812.500
Anden gæld	2.395.638	2.053.107	2.469.418	2.809.768	1.925.539
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	7.802.188	4.760.757	3.666.593	3.840.831	3.639.602
Gældsforpligtelser i alt	12.802.188	9.660.757	8.466.593	8.540.831	8.239.602
Passiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.666	15.008.000

Beregning af goodwill - Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

	2021	2022	2023
Resultat før skat	722.077	780.777	1.080.208
Renteindtægter	-43.438	-14.167	-4.000
Renteudgifter	101.453	105.167	244.167
Afskrivninger på erhvervet goodwill	0	0	0
Ekstraordinære poster/andre regulering - ejendomsvirksomhed	-330.750	-347.288	-364.652
Reguleret driftsresultat	449.342	524.490	955.723
Vægtning	1	2	3
Vægtet resultat	449.342	1.048.980	2.867.168
Total sum			4.365.490
Vægtet resultat (divideret med 6)			727.582
Udviklingstendens			179.065
<i>Kun ved konstant resultatmæssig udvikling</i>			
Resultat			906.647
Normalforrentning af driftsaktiver		2023 (TAL)	
Aktiver jf. balance 31.12.2023	15.008.000		
Investerings ejendomme	-4.600.000		
Andre værdipapirer	-1.500.000		
Likvider	-1.270.000		
Forrentning af virksomhedens aktiver med kapitalafkastsats + 3 %	7.638.000	6%	-458.280
Merindtjening			448.367
Kapitaliseret merindtjening			
Levetid på goodwill (fastsættes ved skøn)			7
Kapitalafkastsats, jf. virksomhedsskattelovens § 9 plus 8 pct.			11
Kapitaliseringsfaktor: tabelopslag med diskonteringsrente			2,63
Kapitaliseret merindtjening (goodwillværdi)			1.179.205

Beregning af goodwill - Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

	2019	2020	2021	2022	2023
Resultat før skat	231.626	599.093	722.077	780.777	1.080.208
Renteindtægter	-57.319	-33.006	-43.438	-14.167	-4.000
Renteudgifter	241.825	169.549	101.453	105.167	244.167
Afskrivninger på erhvervet goodwill	0	0	0	0	0
Ekstraordinære poster/andre regulering - ejendomsvirksomhed	-300.000	-315.000	-330.750	-347.288	-364.652
Reguleret driftsresultat	116.132	420.636	449.342	524.490	955.723

Vægtning	1	2	3	4	5
Vægtet resultat	116.132	841.272	1.348.026	2.097.959	4.778.613
Total sum					9.182.002

Vægtet resultat (divideret med 15)					612.133
---	--	--	--	--	----------------

Udviklingstendens		304.504	28.706	75.148	431.233
Tillæg for udviklingstendens (divideret med 4)					209.898

Resultat					822.031
-----------------	--	--	--	--	----------------

Normalforrentning af driftsaktiver

2023 (TAL)

Aktiver jf. balance 31.12.2023	15.008.000				
Investerings ejendomme	-4.600.000				
Andre værdipapirer	-1.500.000				
Likvider	-1.270.000				
Forrentning af virksomhedens aktiver med kapitalafkastsat + 3 %	7.638.000	6%			-458.280
2023 = 3 % - 2024 = 4 %					

Merindtjening					363.751
----------------------	--	--	--	--	----------------

Opgørelse af merindtjeningens levetid

	2019	2020	2021	2022	2023
Omsætning	5.000.000	8.000.000	11.000.000	13.000.000	16.000.000
Annualiseret vækst	33,75%				
Aktiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.667	15.008.000
Bøgført værdi af tilkøbt goodwill	0	0	0	0	0
Likvid beholdning	555.000	580.000	1.000.000	690.000	1.270.000
Kapitalandele i andre selskaber	0	0	0	0	0
Andre ikke drifts-relaterede poster	6.100.000	6.200.000	6.150.000	6.075.000	6.100.000
Investeret kapital	9.900.985	7.664.366	6.653.422	7.711.667	7.638.000
Driftsresultat efter skat	90.583	328.096	350.487	409.102	745.464
Afkast af investeret kapital (IK)	1%	4%	5%	5%	10%
Gennemsnitligt afkast					5,11%

Levetid (fastsat på baggrund af tabelform (se sheet)
Annualiseret omsætningvækst og investeret kapital

11 år

Kapitaliseret merindtjening

Kapitaliseringsfaktor: tabelopslag med diskonteringsrente 3,68

Kapitaliseret merindtjening (goodwillværdi)	1.338.604
--	------------------

Bilag 17 - vækst i omsætning og vækst i afkast på investeret kapital

Casevirksomhed

	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsætning	7.000.000	10.000.000	12.000.000	17.000.000	20.000.000
Nettoresultat - udlejningsejendom	300.000	315.000	330.750	347.288	364.652
Andre driftsindtægter	0	1.955	0	129.667	203.333
Vareforbrug	-2.800.000	-4.000.000	-4.800.000	-6.800.000	-8.000.000
Andre eksterne omkostninger	-770.959	-876.098	-953.813	-2.158.576	-2.301.866
Bruttofortjeneste	3.729.041	5.440.857	6.576.937	8.518.378	10.266.119
Personaleomkostninger	-2.298.057	-2.811.206	-2.978.013	-4.873.280	-5.467.216
Resultat før af- og nedskrivninger	1.430.985	2.629.651	3.598.924	3.645.097	4.798.903
Af- og nedskrivninger på matr. Anlæg	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000
Resultat af primær drift	1.150.985	2.349.651	3.318.924	3.365.097	4.518.903
Finansielle indtægter	57.319	33.006	43.438	14.167	4.000
Finansielle omkostninger	-241.825	-169.549	-101.453	-105.167	-244.167
Resultat før skat	966.479	2.213.108	3.260.909	3.274.097	4.278.737
Skat af årets resultat	-212.625	-486.884	-717.400	-720.301	-941.322
Årets resultat	753.853	1.726.224	2.543.509	2.553.796	3.337.414

Balance

Aktiver	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22	31.12.23
Grunde og bygninger (produktionshal)	3.000.000	2.920.000	2.840.000	2.760.000	2.680.000
Investeringsejendomme (udlejningsejendom)	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Andre anlæg	750.000	650.000	550.000	450.000	350.000
Materielle anlægsaktiver	8.750.000	8.470.000	8.190.000	7.910.000	7.630.000
Fremstillede varer og handelsvarer	3.237.838	2.603.827	1.500.000	2.700.000	3.500.000
Varebeholdninger i alt	3.237.838	2.603.827	1.500.000	2.700.000	3.500.000
Tilgodehavender fra salg	2.887.136	1.437.602	3.479.726	4.500.000	7.057.392
Andre tilgodehavender	26.011	52.937	57.117	47.000	45.000
Tilgodehavender i alt	2.913.147	1.490.539	3.536.843	4.547.000	7.102.392
Andre værdipapirer og kapitalandele	1.100.000	1.300.000	1.350.000	1.375.000	1.500.000
Værdipapirer og kapitalandele i alt	1.100.000	1.300.000	1.350.000	1.375.000	1.500.000
Likvide beholdninger	555.000	580.000	1.000.000	690.000	1.270.000
Omsætningsaktiver i alt	7.805.985	5.974.366	7.386.843	9.312.000	13.372.392
Aktiver i alt	16.555.985	14.444.366	15.576.843	17.222.000	21.002.392
Passiver					
Selskabskapital	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Overført resultat	3.463.798	4.503.609	7.047.118	9.600.914	12.938.329
Egenkapital i alt	3.503.798	4.543.609	7.087.118	9.640.914	12.978.329
Hensættelser til udskudt skat	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
Hensatte forpligtelser i alt	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
Gæld til realkreditinstitutter	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Langfristet gæld i alt	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Gæld til øvrige kreditinstitutter	4.419.060	1.794.064	404.152	178.563	901.563
Leverandører af varer og tjenesteydelser	987.490	913.586	793.023	852.500	812.500
Anden gæld	2.395.638	2.053.107	2.262.550	1.630.023	1.500.000
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	7.802.188	4.760.757	3.459.725	2.661.086	3.214.063
Gældsforpligtelser i alt	12.802.188	9.660.757	8.259.725	7.361.086	7.814.063
Passiver i alt	16.555.985	14.444.366	15.576.843	17.222.000	21.002.392

Beregning af goodwill - Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

	2021	2022	2023
Resultat før skat	3.260.909	3.274.097	4.278.737
Renteindtægter	-43.438	-14.167	-4.000
Renteudgifter	101.453	105.167	244.167
Afskrivninger på erhvervet goodwill	0	0	0
Ekstraordinære poster/andre regulering - ejendomsvirksomhed	-330.750	-347.288	-364.652
Reguleret driftsresultat	2.988.174	3.017.810	4.154.251
Vægtning	1	2	3
Vægtet resultat	2.988.174	6.035.620	12.462.754
Total sum			21.486.548
Vægtet resultat (divideret med 6)			3.581.091
Udviklingstendens			508.914
<i>Kun ved konstant resultatmæssig udvikling</i>			
Resultat			4.090.005
Normalforrentning af driftsaktiver	2023 (TAL)		
Aktiver jf. balance 31.12.2023	21.002.392		
Investerings ejendomme	-4.600.000		
Andre værdipapirer	-1.500.000		
Likvider	-1.270.000		
Forrentning af virksomhedens aktiver med kapitalafkastsat + 3 %	13.632.392	6%	-817.944
Merindtjening			3.272.062
Kapitaliseret merindtjening			
Levetid på goodwill (fastsættes ved skøn)			7
Kapitalafkastsats, jf. virksomhedsskattelovens § 9 plus 8 pct.			11
Kapitaliseringsfaktor: tabelopslag med diskonteringsrente			2,63
Kapitaliseret merindtjening (goodwillværdi)			8.605.522

Beregning af goodwill - Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

	2019	2020	2021	2022	2023
Resultat før skat	966.479	2.213.108	3.260.909	3.274.097	4.278.737
Renteindtægter	-57.319	-33.006	-43.438	-14.167	-4.000
Renteudgifter	241.825	169.549	101.453	105.167	244.167
Afskrivninger på erhvervet goodwill	0	0	0	0	0
Ekstraordinære poster/andre regulering - ejendomsvirksomhed	-300.000	-315.000	-330.750	-347.288	-364.652
Reguleret driftsresultat	850.985	2.034.651	2.988.174	3.017.810	4.154.251

Vægtning	1	2	3	4	5
Vægtet resultat	850.985	4.069.302	8.964.522	12.071.240	20.771.257
Total sum					46.727.305

Vægtet resultat (divideret med 15)					3.115.154
---	--	--	--	--	------------------

Udviklingstendens		1.183.666	953.523	29.636	1.136.441
Tillæg for udviklingstendens (divideret med 4)					825.817

Resultat					3.940.970
-----------------	--	--	--	--	------------------

Normalforrentning af driftsaktiver

2023 (TAL)

Aktiver jf. balance 31.12.2023	21.002.392				
Investerings ejendomme	-4.600.000				
Andre værdipapirer	-1.500.000				
Likvider	-1.270.000				
Forrentning af virksomhedens aktiver med kapitalafkastsat + 3 %	13.632.392	6%			-817.944
2023 = 3 % - 2024 = 4 %					

Merindtjening					3.123.027
----------------------	--	--	--	--	------------------

Opgørelse af merindtjeningens levetid

	2019	2020	2021	2022	2023
Omsætning	7.000.000	10.000.000	12.000.000	17.000.000	20.000.000
Annualiseret vækst	30,01%				
Aktiver i alt	16.555.985	14.444.366	15.576.843	17.222.000	21.002.392
Bogført værdi af tilkøbt goodwill	0	0	0	0	0
Likvid beholdning	555.000	580.000	1.000.000	690.000	1.270.000
Kapitalandele i andre selskaber	0	0	0	0	0
Andre ikke drifts-relaterede poster	6.100.000	6.200.000	6.150.000	6.075.000	6.100.000
Investeret kapital	9.900.985	7.664.366	8.426.843	10.457.000	13.632.392
Driftsresultat efter skat	663.768	1.587.028	2.330.776	2.353.892	3.240.316
Afkast af investeret kapital (IK)	7%	21%	28%	23%	24%
Gennemsnitligt afkast					20,27%

Levetid (fastsat på baggrund af tabelform (se sheet)

15 år

Annualiseret omsætningvækst og investeret kapital

Kapitaliseret merindtjening

Kapitaliseringsfaktor: tabelopslag med diskonteringsrente

4,49

Kapitaliseret merindtjening (goodwillværdi)	14.022.390
--	-------------------

Bilag 18 - faldende omsætning, fortsat positivt resultat

Casevirksomhed

	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsætning	17.000.000	16.000.000	15.000.000	13.000.000	12.000.000
Nettoresultat - udlejningsejendom	300.000	315.000	330.750	347.288	364.652
Andre driftsindtægter	0	1.955	0	129.667	203.333
Vareforbrug	-8.199.830	-8.702.952	-9.090.660	-6.947.875	-6.564.259
Andre eksterne omkostninger	-1.872.328	-1.401.756	-1.192.266	-1.650.676	-1.381.120
Bruttofortjeneste	7.227.842	6.212.247	5.047.824	4.878.404	4.622.607
Personaleomkostninger	-5.580.995	-4.497.930	-3.722.517	-3.726.626	-3.280.330
Resultat før af- og nedskrivninger	1.646.847	1.714.317	1.325.307	1.151.777	1.342.277
Af- og nedskrivninger på matr. Anlæg	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000
Resultat af primær drift	1.366.847	1.434.317	1.045.307	871.777	1.062.277
Finansielle indtægter	57.319	33.006	43.438	14.167	4.000
Finansielle omkostninger	-241.825	-169.549	-101.453	-105.167	-244.167
Resultat før skat	1.182.341	1.297.774	987.292	780.777	822.110
Skat af årets resultat	-260.115	-285.510	-217.204	-171.771	-180.864
Årets resultat	922.226	1.012.264	770.088	609.006	641.246

Balance

Aktiver	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22	31.12.23
Grunde og bygninger (produktionshal)	3.000.000	2.920.000	2.840.000	2.760.000	2.680.000
Investerings ejendomme (udlejningsejendom)	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Andre anlæg	750.000	650.000	550.000	450.000	350.000
Materielle anlægsaktiver	8.750.000	8.470.000	8.190.000	7.910.000	7.630.000
Fremstillede varer og handelsvarer	3.237.838	2.603.827	1.500.000	2.700.000	2.700.000
Varebeholdninger i alt	3.237.838	2.603.827	1.500.000	2.700.000	2.700.000
Tilgodehavender fra salg	2.887.136	1.437.602	1.706.306	1.754.667	1.863.000
Andre tilgodehavender	26.011	52.937	57.117	47.000	45.000
Tilgodehavender i alt	2.913.147	1.490.539	1.763.422	1.801.667	1.908.000
Andre værdipapirer og kapitalandele	1.100.000	1.300.000	1.350.000	1.375.000	1.500.000
Værdipapirer og kapitalandele i alt	1.100.000	1.300.000	1.350.000	1.375.000	1.500.000
Likvide beholdninger	555.000	580.000	1.000.000	690.000	1.270.000
Omsætningsaktiver i alt	7.805.985	5.974.366	5.613.422	6.566.667	7.378.000
Aktiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.667	15.008.000
Passiver					
Selskabskapital	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Overført resultat	3.463.798	4.503.609	5.273.697	5.882.703	6.523.950
Egenkapital i alt	3.503.798	4.543.609	5.313.697	5.922.703	6.563.950
Hensættelser til udskudt skat	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
Hensatte forpligtelser i alt	250.000	240.000	230.000	220.000	210.000
Gæld til realkreditinstitutter	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Langfristet gæld i alt	5.000.000	4.900.000	4.800.000	4.700.000	4.600.000
Gæld til øvrige kreditinstitutter	4.419.060	1.794.064	404.152	178.563	901.563
Leverandører af varer og tjenesteydelser	987.490	913.586	793.023	852.500	812.500
Anden gæld	2.395.638	2.053.107	2.262.550	2.602.900	1.919.987
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	7.802.188	4.760.757	3.459.725	3.633.963	3.634.050
Gældsforpligtelser i alt	12.802.188	9.660.757	8.259.725	8.333.963	8.234.050
Passiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.666	15.008.000

Beregning af goodwill - Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

	2021	2022	2023
Resultat før skat	987.292	780.777	822.110
Renteindtægter	-43.438	-14.167	-4.000
Renteudgifter	101.453	105.167	244.167
Afskrivninger på erhvervet goodwill	0	0	0
Ekstraordinære poster/andre regulering - ejendomsvirksomhed	-330.750	-347.288	-364.652
Reguleret driftsresultat	714.557	524.490	697.625
Vægtning	1	2	3
Vægtet resultat	714.557	1.048.980	2.092.876
Total sum			3.856.413
Vægtet resultat (divideret med 6)			642.735
Udviklingstendens			0
<i>Kun ved konstant resultatmæssig udvikling</i>			
Resultat			642.735
Normalforrentning af driftsaktiver	2023 (TAL)		
Aktiver jf. balance 31.12.2023	15.008.000		
Investerings ejendomme	-4.600.000		
Andre værdipapirer	-1.500.000		
Likvider	-1.270.000		
Forrentning af virksomhedens aktiver med kapitalafkastsat + 3 %	7.638.000	6%	-458.280
Merindtjening			184.455
Kapitaliseret merindtjening			
Levetid på goodwill (fastsættes ved skøn)			7
Kapitalafkastsats, jf. virksomhedsskattelovens § 9 plus 8 pct.			11
Kapitaliseringsfaktor: tabelopslag med diskonteringsrente			2,63
Kapitaliseret merindtjening (goodwillværdi)			485.118

Beregning af goodwill - Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

	2019	2020	2021	2022	2023
Resultat før skat	1.182.341	1.297.774	987.292	780.777	822.110
Renteindtægter	-57.319	-33.006	-43.438	-14.167	-4.000
Renteudgifter	241.825	169.549	101.453	105.167	244.167
Afskrivninger på erhvervet goodwill	0	0	0	0	0
Ekstraordinære poster/andre regulering - ejendomsvirksomhed	-300.000	-315.000	-330.750	-347.288	-364.652
Reguleret driftsresultat	1.066.847	1.119.317	714.557	524.490	697.625

Vægtning	1	2	3	4	5
Vægtet resultat	1.066.847	2.238.634	2.143.672	2.097.959	3.488.126
Total sum					11.035.239

Vægtet resultat (divideret med 15)					735.683
---	--	--	--	--	----------------

Udviklingstendens		52.470	-404.760	-190.068	173.135
Tillæg for udviklingstendens (divideret med 4)					-92.306

Resultat					643.377
-----------------	--	--	--	--	----------------

Normalforrentning af driftsaktiver

2023 (TAL)

Aktiver jf. balance 31.12.2023	15.008.000				
Investerings ejendomme	-4.600.000				
Andre værdipapirer	-1.500.000				
Likvider	-1.270.000				
Forrentning af virksomhedens aktiver med kapitalafkastsat + 3 %	7.638.000	6%			-458.280
2023 = 3 % - 2024 = 4 %					

Merindtjening					185.097
----------------------	--	--	--	--	----------------

Opgørelse af merindtjeningens levetid

	2019	2020	2021	2022	2023
Omsætning	17.000.000	16.000.000	15.000.000	13.000.000	12.000.000
Annualiseret vækst	-8,34%				
Aktiver i alt	16.555.985	14.444.366	13.803.422	14.476.667	15.008.000
Bogført værdi af tilkøbt goodwill	0	0	0	0	0
Likvid beholdning	555.000	580.000	1.000.000	690.000	1.270.000
Kapitalandele i andre selskaber	0	0	0	0	0
Andre ikke drifts-relaterede poster	6.100.000	6.200.000	6.150.000	6.075.000	6.100.000
Investeret kapital	9.900.985	7.664.366	6.653.422	7.711.667	7.638.000
Driftsresultat efter skat	832.141	873.067	557.355	409.102	544.148
Afkast af investeret kapital (IK)	8%	11%	8%	5%	7%
Gennemsnitligt afkast					8,12%

Levetid (fastsat på baggrund af tabelform (se sheet)

6 år

Annualiseret omsætningvækst og investeret kapital

Kapitaliseret merindtjening

Kapitaliseringsfaktor: tabelopslag med diskonteringsrente	2,33
---	------

Kapitaliseret merindtjening (goodwillværdi)	431.276
--	----------------

Bilag 19 - beregning gaveafgift vs. nutidsværdi Nielsens Snedkeri og Ejendomme ApS

Beregning gaveafgift vs nutidsværdi

		Gaveafgift 10 % - kontant
Gaveafgiftspligtigt beløb	6.279.450	627.945
	<i>(3.466.026 + 2.813.424)</i>	

Diskonteringsfaktor	3%	Gaveafgift 15 %
Gaveafgiftspligtigt beløb	6.279.450	941.918

	År	Nutidsværdi
0	2024	941.918
1	2025	914.483
2	2026	887.848
3	2027	861.988
4	2028	836.881
5	2029	812.506
6	2030	788.841
7	2031	765.865
8	2032	743.558
9	2033	721.901
10	2034	700.875
11	2035	680.461
12	2036	660.642
13	2037	641.400
14	2038	622.718